

Hafiz Ibn Kesir • MUDŽIZE MUHAMMEDA, A.S.

Hafiz Ibn Kesir

MUDŽIZE MUHAMMEDA

a.s.

Hafiz Ibn Kesir
MU'DŽIZE MUHAMMEDA, A. S.
Naslov originala: "The Miracles of the Prophet"
Dar El-Manarah

Izdavač:

ILUM, D.O.O., BUŽIM

Dizajn naslovne strane:

HARIS TAČI

Za izdavača:

FAHRUDIN SIJAMHODŽIĆ

Korektura i DTP:

ILUM, D.O.O.

Prijevod sa engleskog:

ENES LJUBIJANKIĆ, PROF.

Urednik:

FAHRUDIN SIJAMHODŽIĆ

Recenzija:

ADNAN HAFIZOVIĆ, PROF.

Prodaja i distribucija:

ILUM, D.O.O.

mob.: +387 62 15 71 80

email: ilum.d.o.o@gmail.com

Lektura:

MIRELA ŠERTOVIĆ, PROF.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

28-236.5

ibn KESIR, Ebu el Fida' Ismail

Mu'dzize Muhammeda, a. s. / Ibn-Kesir ;

[prijevod sa engleskog Enes Ljubijankić]. - Bužim ;

Ilum, 2007. - 182 str. ; 21 cm

Prijevod djela: The Miracles of the Prophet

ISBN 978-9958-790-00-3

I. Ibn-Kesir vidi ibn Kesir, Ebu el Fida' Ismail

COBISS.BH-ID 16056582

HAFIZ IBN KESIR

MU'DŽIZE MUHAMMEDA, A. S.

Bužim, 2007.

Uvod

Sva hvala pripada Uzvišenom Allahu, selam i Allahov blagoslov na Poslanika, njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ga slijede do Sudnjega dana.

Ova knjiga, "Mu'džize Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem" je sažetak poznate Ibn-Kesirove historijske knjige "El-Bidaje ve-n-Nihaje". Mu'džize Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zabilježene su u poglavlju "Znakovi poslanstva". Ova knjiga je duhovna hrana za čitaoca muslimana, a uz to je i veza između njegova i života našega Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Ona pojašnjava veličanstveni aspekt karaktera, pomognut beskonačnom Božijom moći, koju priznaje čitav univerzum. Iz ovih razloga, uočavamo da se sve stvoreno podredilo njemu, uz Allahovu volju i dopuštenje, bez obzira koji put ili način ono odabralo. Drveće ga je slijedilo, kamenje se zahvaljivalo i veličalo Uzvišenog Allaha u njegovoj, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ruci, planine su komunicirale sa njim, ptice i zvijeri su razgovarale sa njim, džini su mu se potčinjavali, šejtani su padali kao pogođeni kada bi čuli njegovo ime. Mnogobrojne su mu'džize koje govore o njemu. Ove mu'džize su zbunjivale njegove savremenike, a njihov veliki utje-

caj je evidentan u ušutkavanju onih koji su osporavali njegovo poslanstvo, dok su istovremeno bile utjeha vjernicima.

Mu'džize Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, su tako brojne da ih je teško sve pobrojati. Prenosioci hadisa ih prenose vjerodostojnim lancem prenosilaca, a zatim ih islamski autoriteti bilježe. Sva djela koja historijski i biografski govore o Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ili o njegovim ashabima, bilježe neku od ovih veličanstvenih mu'džiza. Ove mu'džize dokazuju pomoć Uzvišenog Allaha Njegovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i garantuju mu pobjedu nad njegovim neprijateljima.

Bilježenje ovih mu'džiza je počelo vrlo rano, pod nazivom "Znakovi poslanstva". Jedan od prvih koji je to učinio bio je Ibn-Kutejbe (umro 267. h. g.) Slijedio ga je Imam Ebu-Davud es-Sidžistani (umro 275. h. g.), napisavši djelo o dokazima poslanstva, kako navodi imam Ibn-Hadžer u svome djelu "Tehzibu-t-tehzib".

Život Allahovog Poslanika, s. a. v. s., je veličanstvena mu'džiza

Nema sumnje da je i sam život Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, veličanstvena mu'džiza. Imam Ibn-Tejmije potvrđuje ovu činjenicu, pa kaže: "Biografija Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, njegova svojstva i način ponašanja, njegov govor i djela i njegov Šerijat znakovi su njegova poslanstva." Ovo su istinske mu'džize Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

A šta bi se tek moglo reći o njegovim razumskim i osjetilnim mu'džizama koje mu je Uzvišeni Allah darovao! Ovome će, ako Bog da, biti detaljnije govora u ovoj knjizi.

Definicija mu'džize

Ulema je definisala mu'džizu kao događaj koji odstupa od uobičajenog načina ili zakonâ života. Ovi događaji se dešavaju uz odobrenje Uzvišenog Allaha nekom od Njegovih poslanika, kao dokaz njegova poslanstva i misije.

Normalno je da se mu'džiza događa na način da prkosi ljudskoj moći, a ujedno se dešava na onom polju gdje su ljudi dostigli određeni nivo progressa i razvoja.

Mu'džiza je znak poslanstva koji Uzvišeni Allah otkriva preko svoga poslanika, nakon što ga nevjernici zaniječu. To se događa tako što oni uvide da su bespomoćni da učine istu stvar. Ova mu'džiza je svjedočanstvo Uzvišenog Allaha da je poslanik, koji je došao sa njom, prenio poruku, jer Uzvišeni Allah ne pomaže lažljivce.

Vrste mu'džiza

Ako pogledamo mu'džize kojima je Uzvišeni Allah pomagao svoje poslanike kroz historiju vidjet ćemo da su odgovarale prilikama u narodu i vremenu (toga poslanika). Ove mu'džize su se manifestirale u vidu akcije, djela, kao što je npr. izlazak kamile iz stijene za vrijeme Saliha, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ili pretvaranje štapa Musa'a, a. s., u zmiju i gutanje zmija koje su bile produkt

magije mađioničara, tako da od njih ne ostade nikakvog traga.

Sa druge strane, mu'džiza se može pokazati i kroz određene negativne oblike djelovanja, kao što je bila vatra u koju je bio bačen Ibrahim, a. s., a koja ga nije pržila kada su ga nevjernici bacili u nju.

Mu'džiza se, također, može manifestovati i kroz govor, kao što su riječi časnog Kur'ana, koje prkose retoričkim sposobnostima nevjernika već stoljećima.

Moralne mu'džize

Mu'džiza Kur'ana

Mu'džiza Kur'ana je dvostruka: razumska i osjetilna. Sa aspekta razuma to je objava Kur'ana Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, koji sam sebe reflektuje kao najveličanstveniju mu'džizu, najčudniji znak, najjasniji dokaz, usljed čudnovate lingvističke strukture koja prkosi i ljudskom i džinskom rodu. I jedni i drugi su izazvani da naprave nešto slično Kur'anu, ali, naravno, oni to ne mogu učiniti. Neprijatelji Kur'ana su apsolutno nemogući da kažu išta slično tome, iako su imali jake motive da mu proturiječe, bez obzira na njihovu tradicionalnu elokvenciju i tečan govor arapskog jezika. Izazov da naprave nešto slično Kur'anu je smanjen na deset sura, ali ni to nisu mogli, zatim sa deset sura na jednu suru, ali oni nisu, opet, mogli napraviti nešto slično njemu. Bili su i ostali daleko od toga da prihvate ovaj izazov. Uzvišeni Allah je kazao u Kur'anu: **"Reci: 'Kad bi se svi ljudi i džini udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni, kao što je on, na bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali.'"** (El-Isrā', 88.)

Ova sura je objavljena u Meki. U suri *Et-Tūr* (Platina), koja je također objavljena u Meki, Uzvišeni Allah je kazao: **"Zar oni da govore: 'Izmišlja ga!' — Ne, nego oni neće da vjeruju; zato neka oni sastave govor sličan Kur'anu, ako istinu govore!"** (*Et-Tūr*, 33.–34.), tj. ako je istina da je Muhammed, *sallallāhu 'alejhi ve sellem*, sam sastavio Kur'an, pa imajte u vidu da je i on ljudsko biće kao i vi, što znači da biste i vi trebali biti u stanju napraviti isto.

Uzvišeni Allah ponavlja izazov nevjernicima u suri *El-Bekare* (Krava) koja je objavljena u Medini: **"A ako sumnjate u ono što objavljujemo robu Svome, načinite vi jednu suru sličnu objavljenim njemu, a pozovite i božanstva vaša, osim Allaha, ako istinu govorite."** (*El-Bekare*, 23.)

Uzvišeni Allah je, također, kazao: **"Zar oni da govore: 'On ga izmišlja!' Reci: 'Pa sačinite vi deset Kur'anu sličnih, izmišljenih sura, i koga god hoćete, od onih u koje pored Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako je istina što tvrdite!' A ako vam se ne odazovu, onda znajte da se on objavljuje samo s Allahovim znanjem i da nema boga osim Njega — zato muslimani postanite!"** (*Hūd*, 13.–14.)

Allah, neka je Slavljen On, također je rekao: **"Ovaj Kur'an nije izmišljen, od Allaha je — on potvrđuje istinitost prijašnjih objava i objašnjava propise; u njega nema sumnje, od Gospodara svjetova je! A oni govore: 'On ga izmišlja!' Reci: 'Pa, dajte vi jednu suru kao što je njemu objavljena, i koga god hoćete, od onih u koje mimo Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako istinu govorite.' Oni poriču prije nego što temeljito saznaju**

šta ima u njemu, a još im nije došlo ni tumačenje njegovo; tako su isto oni prije njih poricali, pa pogledaj kako su nasilnici završili!" (*Jūnus*, 37.–39.)

Uzvišeni Allah objašnjava da ljudi nisu u stanju reći apsolutno ništa slično Kur'anu, niti deset sureta, pa čak niti jednu jedinu. Oni to nikada i neće biti u stanju, kao što Uzvišeni Allah kaže: **"Ali vi niste to učinili, niti ćete ikada to i moći učiniti"**, tj. vi niste to učinili u prošlosti, niti ćete biti u stanju učiniti u budućnosti, što znači da neće moći reći ništa slično njemu (Kur'anu), ni sada, niti ubuduće.

Kada bi Kur'an bio napisan ljudskom rukom, osoba koja bi ga napisala morala bi se bojati uputiti ljudima takav izazov te zbog toga biti izložena patnjama i uvredama od njih, suprotno od njegovih prvobitnih namjera (a to je da stekne slavu i poštovanje ljudi). A svakom razumnom čovjeku je jasno da je Muhammed, *sallallāhu 'alejhi ve sellem*, najrazumnije Allahovo stvorenje, najmudrije i najsavršenije općenito. On nikada ne bi učinio takav korak (da izmišlja Kur'an), ukoliko ne bi bio potpuno siguran da niko ne može uraditi nešto slično tome. Ovako je bilo od vremena Poslanika, *sallallāhu 'alejhi ve sellem*, pa do sada, niko nije, niti će biti, u stanju smisliti nešto poput Kur'ana, čak niti jednu suru. To je nemoguće, jer je Kur'an Riječ Gospodara univerzuma, Uzvišenog Allaha, Kojemu ništa nije slično. Ništa od onoga što je On stvorio ne može se porediti sa Njim i Njegovim stvaranjem, Njegovim postojanjem, Njegovim osobinama ili Njegovim djelima. Pa kako bi se riječi onoga koga je On stvorio mogle porediti sa Njegovom riječju?

Kurejševičkim nevjernicima Uzvišeni Allah je rekao: **"Kada im se riječi Naše kazuju, govore: 'Već smo čuli! Da hoćemo, i mi bismo tako nešto rekli; to su samo izmišljotine naroda drevnih.'"** (El-Enfāl, 31.)

Nema dokaza koji bi podupro njihovu laž. Da su istinoljubivi, ne bi imali šta da kažu, ali i oni sami znaju da lažu, kao što znaju da lažu i kada kažu: **"I govore: 'To su izmišljotine naroda drevnih; on traži da mu se prepisuju i ujutro i naveče da mu ih čitaju.'"** (El-Furkân, 5.)

Uzvišeni Allah im odgovara: **"Reci: 'Objavljuje ih Onaj kome su poznate tajne nebesa i Zemlje; On mnogo prašta i smilostan je.'"** (El-Furkân, 6.)

Ovo znači da samo Uzvišeni Allah zna sve skrivene tajne. To je zato što je On Gospodar Dženneta, Zemlje, zna sve što se desilo (u prošlosti) i ono što će biti (u budućnosti), čak i ono što se nikada neće desiti. On zna i ono šta bi bilo da se desilo!

Aspekti mu'džiza Kur'ana

Uzvišeni Allah otkriva i kazuje Svome robu i glasniku, nepismenom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, događaje iz ranijih objava, koje on nije prije znao. Uzvišeni Allah mu kazuje događaje koji su se desili u prošlosti, tačno onako kako su se desili u to vrijeme. Uz to Uzvišeni Allah razdvaja ono što se uistinu desilo od onoga što je izmišljeno (da se desilo), a upravo to razdvajanje istine od neistine čini (Kur'an) drugačijim od ranije objavljenih knjiga (koje su ljudi iskrivili).

Uzvišeni Allah je kazao: **"To su nepoznate vijesti koje ti Mi objavljujemo; ni ti ni narod tvoj niste prije ovoga ništa znali. Zato budi strpljiv, ishod će, zaista, u korist čestitih biti."** (Hūd, 49.) I kaže: **"I tako, eto, kazujemo ti neke vijesti o onima koji su bili i nestali, i objavljujemo ti od Sebe Kur'an. Ko za njega ne bude mario, na Sudnjem danu će doista teško breme ponijeti, vječno će u mucu ostati, a jeziv tovar će im na Sudnjem danu biti."** (Tāhā, 99.–101.)

Uzvišeni Allah je još kazao: **"A tebi objavljujemo Knjigu, samu istinu, da potvrdi knjige prije nje objavljene i da nad njima bdi. I ti im sudi prema onome što Allah objavljuje i ne povodi se za prohtjevima njihovim, i ne odstupaj od Istine koja ti dolazi; svima vama smo zakon i pravac propisali. A da je Allah htio, On bi vas sljedbenicima jedne vjere učinio, ali, On hoće da vas iskuša u onome što vam propisuje, zato se natječite ko će više dobra učiniti; Allahu ćete se svi vratiti, pa će vas On o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti."** (El-Mā'ide, 48.) **"Ti prije nje nijednu knjigu nisi čitao, a nisi je ni desnom rukom svojom pisao; inače, posumnjali bi oni što laži govore. A to su ajeti jasni, u srcima su onih kojima je razum dat; a Naše ajete samo nepravedni osporavaju — i govore: 'Zašto mu od Gospodara njegova nisu neka čuda poslana?' Reci: 'Čuda su jedino u Allaha, a ja samo jasno opominjem.' A zar im nije dosta to što Mi tebi objavljujemo Knjigu koja im se kazuje; u njoj je, doista, blagodat i pouka narodu koji vjeruje. Reci: 'Allah je dovoljan svjedok meni i vama, On zna sve što je na nebesima i na Zemlji. A oni**

koji u kumire vjeruju, a u Allaha ne vjeruju, oni su izgubljeni!" (El-'Ankebūt, 48.–52.)

Uzvišeni Allah kazuje da je sâmo objavljivanje ove Knjige Muhammedu — nepismenom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Knjige čiji sadržaj rasvjetljuje šta se desilo u prošlosti, šta će se desiti (u budućnosti), šta se uistinu desilo u tom vremenu, dovoljno da potvrdi da on govori istinu.

Allah, neka je slavljen je kazao: **"A kad im se kazuju ajeti Naši, koji su jasni, onda govore oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati: 'Donesi ti kakav drugi Kur'an ili ga izmijeni!' — Reci: 'Nezamislivo je da ga ja sam od sebe mijenjam, ja slijedim samo ono što mi se objavljuje, ja se bojim, — ako budem neposlušan svome Gospodaru —, patnje na Velikom danu.' Reci: 'Da Allah nije htio, ja vam ga ne bih kazivao niti bi vas On s njim upoznao. Ta ja sam prije poslanstva dugo među vama boravio, — zar ne shvaćate?' Pa ima li onda nepravednijeg od onoga koji o Allahu laži iznosi ili koji Njegove dokaze smatra neistinitim?! Mnogobošci doista neće uspjeti."** (Jūnus, 15.–17.)

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, im je kazao: "Ja ne mogu samonicijativno ništa mijenjati, na to jedino pravo ima Uzvišeni Allah, Koji radi šta hoće i čija se volja ispunjava. Ja jedino prenosim Poruku, a vi znate da vam govorim istinu, jer sam odrastao među vama i vi znate moje porijeklo i moju čestitost. Nikada nikome od vas nisam lagao, pa kako bih mogao lagati na Uzvišenog Allaha, Kojem pripada moć da svakome dâ ono što mu pripada, korist ili štetu. Njegova moć je iznad svega i On je Poznavalac svega."

Ima li većeg grijeha od iznošenja laži na Uzvišenog Allaha i tvrdnje da je rekao nešto što On nije rekao, kako Uzvišeni Allah kaže: **"A da je on o Nama kojekakve riječi iznosio, Mi bismo ga za desnu ruku uhvatili, a onda mu žilu kucavicu presjekli, i niko ga između vas ne bi mogao od toga odbraniti."** (El-Hākkah, 44.–47.)

Ovo znači da će Uzvišeni Allah kazniti, najtežom kaznom, svakoga onoga ko bude lagao na Njega. Niko od stanovnika Zemlje ne može spriječiti Uzvišenog Allaha u izvršenju ove kazne.

Uzvišeni Allah je kazao: **"Ko je nepravedniji od onoga koji laži o Allahu iznosi ili koji govori: 'Objavljuje mi se' — a ništa mu se ne objavljuje, ili koji kaže: 'I ja će reći isto onako kao što Allah objavljuje.' A da ti je vidjeti nevjernike u smrtnim mukama, kada meleki budu ispružili ruke svoje prema njima: 'Spasite se ako možete! Od sada ćete neizdržljivom kaznom biti kažnjeni zato što ste na Allaha ono što nije istina iznosili i što ste se prema dokazima Njegovim oholo ponašali."** (El-En'ām, 93.)

Još je kazao: **"Reci: 'Ko je svjedok najpouzdaniji?' — i odgovori: 'Allah, On će između mene i vas svjedok biti. A meni se ovaj Kur'an objavljuje i da njime vas i one do kojih on dopre opominjem. Zar vi, zaista, tvrdite da pored Allaha ima i drugih bogova?' Reci: 'Ja ne tvrdim.' Reci: 'Samo je On — Bog, i ja nemam ništa s tim što vi smatrate druge Njemu ravnim.'"** (El-En'ām, 19.)

Ovo znači da je Allah svjedok svega što se dešava, a On je najveličanstveniji svjedok. On posmatra i tebe i mene, kako postupamo spram onoga što je On objavio.

Ono što ove riječi čini još jačim je činjenica da one u sebi sadrže svečanu zakletvu Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da ga je Allah poslao svemu stvorenome da ih upozori kroz riječi Kur'ana. Ko god je čuo Poruku, smatra se da je čuo i upozorenje, kako Uzvišeni Allah kaže: **"Zar je onaj koji želi samo ovaj svijet kao onaj kome je jasno ko je Gospodar njegov, na što se nadovezuje Kur'an kao svjedok Njegov, i još prije njega Knjiga Musaova, putovođa i milost. To su oni koji vjeruju u nj. A onima koji su se protiv njega urotili vatra će boravište biti. Zato ti nikako ne sumnjaj u nj, on je zaista istina od Gospodara tvoga, ali većina ljudi neće da vjeruje."** (Hūd, 17.)

Kur'an sadrži istinite informacije o Uzvišenom Allahu, Njegovim melekima, Njegovom Prijestolju i svim Njegovim stvorenjima. On također uključuje i znanje o nebesima i Zemlji i svemu što je između njih. Uz to tu su i svi veliki događaji koji su se desili, potvrđeni decidnim dokazima, koji su dovoljni onima koji posjeduju razum, kao što Uzvišeni Allah kaže: **"Mi u ovom Kur'anu objašnjavamo ljudima svakoake primjere, ali većina ljudi nikako neće da vjeruje."** (El-Isrā', 89.)

Uzvišeni Allah, također, kaže: **"To su primjeri koje Mi ljudima navodimo, ali ih samo učeni shvaćaju."** (El-'Ankebūt, 43.) Te kaže: **"Mi u ovom Kur'anu navodimo ljudima svakoake primjere da bi pouku primili, u Kur'anu na arapskom jeziku, u kome nema nikakve protivrječnosti, da bi se Gospodara svoga pobožali."** (Ez-Zumer, 27.-28.)

Časni Kur'an nam također govori istinu o događajima koji su se desili u prošlosti, kao i onome što je bilo napisano u ranijim objavama (kršćanima i jevrejima), bez obzira što je Kur'an objavljen nepismenom čovjeku. Ovaj čovjek nije bio prisutan niti jednom događaju koji se desio među ranijim narodima, niti je čitao ijednu njihovu knjigu. A ipak, iznenadio je ljude sa onim što mu je objavljeno o događajima koji su spomenuti u prijašnjim knjigama, tako da ljudi mogu uzeti pouku iz kazivanja o ranijim poslanicima i njihovim narodima, saznati kako su patili među njima, kako je Uzvišeni Allah spašavao vjernike, a uništavao nevjernike. Ova kazivanja su bila objavljena Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stilom sa kojim se ništa nije moglo porediti. Kazivanja su kazana kratko, ali i vrlo rječito i izvanrednim stilom. Jednom kazano kazivanje se detaljnije navodi ponovo na drugome mjestu, sa izvanrednom jezičkom strukturom. Onaj koji čita ili sluša ove kur'anske sure, osjeća kao da ta dešavanja gleda svojim očima, kao da je sâm prisutan usred događaja kako se odvijaju.

Uzvišeni Allah je kazao: **"Ti nisi bio pored brda kad smo Musaa pozvali, ali Mi smo te poslali kao milost Gospodara tvoga da opominješ ljude kojima prije tebe nije došao niko ko bi ih opomenuo, da bi se opametili."** (El-'Ankebūt, 46.)

Uzvišeni Allah je kazao: **"To su nepoznate vijesti koje ti objavljujemo. Ti nisi bio među njima kada su pera svoja od trske pobacali da bi vidjeli koji će se od njih o Merjemi brinuti, i ti nisi bio među njima kad su se prepirali."** (Āli 'Imrān, 44.)

Allah, neka je slavljen On, također je kazao u suri *Jūsuf*: "Eto to su neke nepoznate vijesti koje Mi tebi objavljujemo, a ti nisi bio s njima kada su se oni odlučili, i kada su onako lukavi bili. A većina ljudi, ma koliko ti želio, neće biti vjernici. Ti od ovih ne tražiš nagradu za Kur'an, on je samo opomena svim svjetovima." (Jūsuf, 102.–104.) A na kraju sure kaže: "U kazivanju o njima je pouka za one koji su razumom obdareni. Kur'an nije izmišljena besjeda, on priznaje da su istinite knjige prije njega objavljene, i objašnjava sve, i putokaz je i milost narodu koji vjeruje." (Jūsuf, 111.)

Uistinu je Uzvišeni Allah kazao: "Mnogobošci govore: 'Zašto nam ne donese kakvo čudo od Gospodara svoga? A zar im ne dolazi objašnjenje o onome što ima u davnašnjim listovima?'" (Tāhā, 133.)

Uzvišeni Allah je kazao: "Reci: 'Šta mislite, ako je Kur'an od Allaha, a vi u nj nećete da vjerujete — ko je onda u većoj zabludi od onoga koji je u protivrječju dalekom od istine? Mi ćemo im pružati dokaze Naše u prostranstvima svemirskim, a i u njima samim, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an istina. A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj o svemu obaviješten?'" (Eš-Šūrā, 52.–53.)

Uzvišeni Allah je obećao da će dokazati istinitost Kur'ana i istinitost misije onoga koga je On poslao kroz ono što On je stvorio u prostranstvima svemira i to su znakovi koji dokazuju da je Kur'an istina. Ovi dokazi — dokazi stvaranja nalaze se i u njima samima, a oni koji niječu Kur'an, iako je on sam dovoljan dokaz protiv njih, znaju posigurno da je on objavljen od Uzvišenog Allaha preko Njegova časnog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sel-

lem. Uz to Uzvišeni Allah, iznosi i druge dokaze: "A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj o svemu obaviješten?", tj. znanje da je Uzvišeni Allah svjedok svemu ovome je dovoljno da potvrdi da je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, istina, jer ako bi on iznosio laži o Uzvišenom Allahu, bio bi kažnjen, kako smo rekli ranije.

Kur'an nas također obavještava o događajima koji će se desiti u budućnosti, isto onako kao što nas obavještava o onima iz prošlosti. Evo primjera:

"On zna da će među vama biti bolesnih, i onih koji će po svijetu putovati i Allahove blagodati tražiti, i onih koji će se na Allahovu putu boriti." (El-Muzzemmil, 20.)

Ovo je bio jedan od prvih ajeta objavljenih u Meki. Sličan primjer se navodi i u suri *El-Kamer* (Mjesec), koji je također objavljen u Meki o čemu nema razilaženja među učenjacima.

"Skup će sigurno poražen biti, a oni će se u bijeg dati! Međutim, Smak svijeta im je rok, a Smak svijeta je užasniji i gorči." (El-Kamer, 45.–46.)

Poraz koji se ovdje spominje odnosi se na nevjernike, a desio se u Bici na Bedru, koja se dogodila nakon objavljivanja ovoga ajeta.¹

¹ Se'id bin Džubejr prenosida je Sa'd bin Ebi-Vekkasa da je kazao: "Kada su objavljene riječi Uzvišenog Allaha: '**Skup će sigurno poražen biti, a oni će se u bijeg dati!**', ja nisam znao koja će to skupina biti poražena. Ali, na dan Bedra sam vidio Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kako je ustao i kazuje: 'Moj Allahu! Sva taština i uobraženost Kurejšija već ih je navela da zanegiraju Tebe i spremna je da prkosi Tvome poslaniku. Moj Allahu! Očekujem pobjedu koju Si mi obećao. Skrušeno te molim, o Allahu, da ih poraziš. (da poraziš neprijatelje)'. Zatim je proučio: '**Skup**

Uzvišeni Allah je kazao u Kur'anu: **"On je poslao Poslanika Svoga s uputstvom i pravom vjerom da bi je izdigao iznad ostalih vjera, makar ne bilo po volji mnogobošcima."** (Et-Tevbe, 33.), tj. On je poslao svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sa konkretnim znanjem i uputom na put pobožnosti. Prenosi se od Alije ibn Ebi-Taliba, r. a., da je kazao: "To je Allahova Knjiga u kojoj su vijesti o onome što je bilo prije vas, o onome što se dešava u vašem vremenu i onome što će se desiti u budućnosti."

Mu'džize njegova morala i karakternih crta

Među mnogobrojnim razumskim mu'džizama koje je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, posjedovao su i njegovo neiskvareno ponašanje i perfektan moralni kredito, njegova hrabrost, snaga i izdržljivost, njegovo strpljenje, opraštanje, blagost, darežljivost, skromnost, ljubazan odnos prema ashabima, davanje prednosti drugima nad samim sobom, njegova čestitost, iskren i istinit govor, njegova pobožnost i ibadet, plemenitost, plemićko porijeklo i odgoj.

Imam Ibn-Tejmijje je napisao u poglavlju o dokazima poslanstva¹: "Biografija Allahovog Poslanika, sallallāhu

će sigurno poražen biti, a oni će se u bijeg dati! Zatim je Sa'd kazao: 'Tek tada sam shvatio tumačenje ovog ajeta.' Ovo je jedna od mu'džiza Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kada je govorio o budućim događajima koji su se desili upravo onako kako je on i kazao. (Vidi detaljnije: *Tefsir* imama El-Kurubija)

¹ Ovo poglavlje se nalazi na kraju njegove knjige, u kojem on odgovara različitim sektama među sljedbenicima Knjige, tj. sektama među kršćanima i jevrejima

'alejhi ve sellem, njegova svojstva i način ponašanja, njegov govor i djela i njegov Šerijat, njegov ummet, znanje njegovog ummeta, njihova vjera i pobožnost su znakovi njegova poslanstva. Ovo je jasno uočljivo u studijama njegove biografije od dana rođenja pa do početka Objave i od prve objave pa do dana njegove smrti. To se jasno uočava i u studijama njegova roda, porijekla i sredine iz koje potječe."

Poslanikovo, s. a. v. s., časno porijeklo

Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je jedan od najčasnijih ljudi po porijeklu. On je potomak Ibrahima, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kojem je Uzvišeni Allah dao da među njegovim potomstvom bude još poslanika i Knjiga, tako da su svi poslanici, koji su došli nakon Ibrahima, a. s., bili od njegovog potomstva. Uzvišeni Allah mu je dao dva sina: Ismaila i Ishaka i oba su spomenuta u Tevratu. Jedna od dobrih vijesti u Tevratu je i ta da će se među Ismailovim potomcima pojaviti jedan Poslanik. Niko od potomaka Ismailovih nije dobio poslans-tvo osim Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Ibrahim, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je učio dovu da Allah nekog od njegovih potomaka učini Poslanikom.¹ Pored

¹ Ova dova navodi se u ajetu: **"Gospodaru naš, pošalji im poslanika, jednog od njih, koji će im ajete Tvoje kazivati i Knjizi ih i mudrosti učiti i očistiti ih, jer Ti si, uistinu, silan i mudar!"** (El-Bekare, 129.) Zbog ovoga je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, običavao reći: "Ja sam dova Ibrahimova, ja sam zadnja radosna vijest koja je data Isau." Prenosi se preko Ibn-Asakira od Ubade ibn Samita, i kao hasen-hadis kod imama Sujutija

toga, Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je iz plemena Kurejš, koje je odabrano među djecom Ibrahima, a. s., i ogranka Hašimova koje je odabrano među Kurejšijama.

Vrijednost područja u kojem je rođen i u kojem je odrastao

Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rođen u Meki, Majci svih gradova (*Ummu-l-Kura*), mjestu gdje je Ibrahim, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sagradio Allahovu kuću (Ka'ba u Meki) i gdje su ljudi pozvani da obave hadž. Ljudi dolaze Ka'bi radi hadža još od Ibrahima, a. s., što je navedeno u knjigama o poslanicima, sa najljepšim opisima.

Poslanikova perfektna disciplina i odgoj

Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je odgajan na najljepši način. Poznat je kao pošten i čestit, pravedan, pravičan, kao neko ko je uvijek izbjegavao bilo koje zlo (kao npr. preljub) i ugnjetavanje. Bio je poznat po ovim svojstvima i prije početka poslanstva, kako među onima koji su povjerovali u njega, tako i onima koji to nisu učinili. Ništa sramotno se ne zna o njemu, o njegovom govoru, djelima ili ponašanju. Nije poznato da je ijednom slagao, nekoga ugnjetavao ili počinio bilo kakav grijeh.

Njegova savršena pojava i izgled

Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio savršeno i prelijepo stvorenje, što je bilo kombinirano sa svim do-

brim osobinama i šarmom koji su isticali njegovu perfekciju.

Bio je nepismen, odrastao je među nepismenim ljudima, gdje niko, kao ni on, nije znao ono što su znali sljedbenici Knjiga, tj. Tevrata i Indžila. Nikada nije čitao, niti slušao nešto što su ljudi znali (od neke nauke) u tom vremenu. Nikada nije oglasio poslanstvo, sve do svoje četrdesete godine, kada je došao sa predivnim riječima (tj. sa Kur'anom) koje nisu bile poznate ljudima ni prije, ni poslije toga vremena. Slijedili su ga slabi, a osporavali prvaci njegova naroda, koji su ga proganjali i trudili se na sve moguće načine da unište i njega i one koji su ga slijedili, kao što su nevjernici uvijek činili sa poslanicima i njihovim sljedbenicima.

Oni koji su ga slijedili, nisu to činili iz ovosvjetskih pobuda (koristi) ili zbog straha od njega, jer on nije imao bogatstvo koje bi im mogao dati, niti položaj koji bi im mogao dodijeliti. Čak nije imao ni svoga mača. Bilo je njegovih neprijatelja koji su na sve moguće načine torturirali njegove sljedbenike, ali bi oni to podnosili strpljivo i tolerantno, nadajući se nagradi od Uzvišenog Allaha. Nikada se nisu odrekli svoje vjere, nakon što su osjetili svu njenu ljepotu i bogatstvo u svojim srcima.

Iseljenje u Medinu

Još iz vremena Ibrahima, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Arapi su dolazili u Meku da obave hadž svake godine. Zbog toga je Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u mjesecima hadža dolazio među okupljena arapska plemena, koja su došla radi hadža, kako bi im prenio Po-

ruku, pozvao ih Uzvišenom Allahu i u okrilje islama. Radio je to strpljivo, i sa onima koji bi mu povjerovali, i sa onima koji bi mu se usprotivili, kao i onima koji bi se okrenuli od njega. Radio je tako sve dok se nije susreo sa stanovnicima Medine, koji su bili susjedi židovima i koji su znali za njegov dolazak i njegov opis iz njihovih knjiga. Kada su se susreli sa Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, znali su da je to očekivani Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, o kojem su židovi govorili. Čuli su već vijesti o njegovoj Poruci koja se širila čitavim područjem već deset godina, koliko je bilo proteklo od njenog početka. Povjerovali su u njega, dali mu prisegu o vjernosti i garanciju sigurnosti ukoliko se on i njegovi ashabi isele u Medinu, te da će se zajedno sa njim boriti na Allahovu putu (džihad).

Stoga su se Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovi sljedbenici preselili u Medinu, gdje su muhaddžiri i ensarije živjeli skupa. Niko od njih nije napustio islam ni zbog dunjalučkih zadovoljstava, niti zbog straha, osim nekoliko ensarija koji su prividno primili islam (tj. munafici), od kojih su se neki pokajali i postali bolji u svome *dinu* (u svojoj vjeri i uvjerenju). Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je dozvolio da se ide u džihad, nakon što mu je naređeno da se bori protiv nevjernika. Nastavio je svoj hod u Allahovoj vjeri, na najljepšem putu, časno, pravedno i ispunjavajući u potpunosti svako svoje obećanje. Nije poznato da je ikada ikome nešto slagao, nekoga tlačio ili nanio neku nepravdu. Bio je najčasniji, najpravedniji i najprecizniji u ispunjavanju obećanja među ljudima. Uvijek je bio ovakav, bez obzira na različite situacije i okolnosti kroz koje je pro-

lazio, u ratu ili miru, u sigurnosti ili opasnosti, u bogatstvu ili siromaštvu, bio jak ili slab. Bili su malobrojni, ali im se broj uvećavao. Ostali su čvrsti i kada su pobjeđivali neprijatelje i kada su gubili. Tokom svih ovih faza, on je išao uvijek ka jednom cilju, sve dok se njegov poziv nije ukorijenio na čitavom Arapskom poluostrvu, kojim je prije njega dominirao paganizam, odvratnosti, obožavanje Allahovih stvorenja, a nijekanje Uzvišenog Allaha, prolijevanje krvi onih čiju je krv bilo zabranjeno prolijevati, kidanje rodbinskih veza i, na koncu, nije se vjerovalo u Onaj svijet ili Sudnji dan. Kada su ljudi, koji su radili sve ovo, prihvatili islam i počeli slijediti njegove upute, postali su najobrazovaniji ljudi na zemlji, najpobožniji, najpravedniji i najbolji među ljudima, do te mjere da su kršćani, kada su vidjeli muslimane koji su stigli u Siriju, rekli: "Ni Isusovi apostoli nisu bili bolji od ovih ljudi (tj. muslimana)."

Efekti i impresije koje su ostavili na zemlji u pogledu dobrih djela i znanosti, u poređenju sa impresijama koje su ostavili drugi za svakog razumnog čovjeka je očigledan. Ipak, iako se vjera kojom je došao Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bila učvrstila i postala općeprihvaćena, a on bio voljen od strane svojih sljedbenika više od vlastitog imetka i vlastitog života, umro je a da iza sebe nije ostavio niti jedan dirhem ili dinar, niti je njegovim nasljednicima bilo dozvoljeno da bilo šta naslijede od onoga što je ostalo iza njega. Bio je ustrajan, pokazujući na čudesan način znakove i mu'džize u svome pozivanju. Govorio je ashabima o nepoznatoj prošlosti, o onome šta će se desiti u budućnosti, pokazivao im je u čemu su u pravu, ali i u čemu griješe. Dozvolio im je

sve korisne stvari, ali i zabranio sve ono što im je štetilo. Šerijat je postepeno objavljen Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, podučavao je ljude onome što je njemu objavljeno sve dok Allahova vjera nije kompletirana.

Šerijat koji mu je objavljen apsolutno je kompletan. Nema nijednog dobrog i pobožnog djela, a da nije propisano, niti zla koje i zdrav razum prepoznaje, a da nije zabranjeno. Nikada nije naredio nešto što bi izazvalo negativnu reakciju da bi se moglo reći: "Voljeli bismo da nam to nije naredio", niti je nešto zabranio da se radi ili njime koristi što bi moglo ponukati nekoga da kaže: "Voljeli bismo da nam nije zabranio da to radimo". Oza-konio im je sve korisne stvari koje, nažalost, neke druge religije brane. Zabranio je sve što je loše koje, nažalost, neke druge religije dozvoljavaju. Nema ničega što je spomenuto vezano za Uzvišenog Allaha, meleke ili Sud-nji dan u ranijim objavama, Tevratu, Indžilu ili nekom od Suhufa, a da Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije govorio o tome na najljepši način, pa čak i ljepše od načina na koji je govoreno o tome u nekoj od spomenutih knjiga. Nema nijedne stvari koja u ranijim objavama podstiče na pobožnost i činjenje dobrih djela, a da Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije naredio da se čini, čak i u strožijoj formi.

Ako bi mudar čovjek poredio ibadet, islamom propisane kazne i druge odredbe koje je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odedio sa odredbama drugih naroda i njihovih vjera, morao bi uvidjeti superiornost islama. Ako bi poredili znanje, *din* (vjeru i uvjerenje), ibadet i pokornost Uzvišenom Allahu koje iskazuju muslimani, sa drugim narodima, jasno bi bilo da je više hrabrosti i

snage u srcima muslimana. Ako bi njihovu darežljivost, pobožnost i praštanje poredili sa drugima, jasno bi bilo svakome razumnom da su kod muslimana ove vrijednosti na višem nivou.

Muslimani su učili ove vrline i prihvatili ih od Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji im je naredio ovakvo ponašanje. Oni nisu slijedili neku od ranijih objava koje su dolazile da bi kompletirale onu ranije, kao što je došao Isa, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da upotpuni šerijat objavljen u Tevratu. S druge strane, vrline sljedbenika Isusa i njihovo znanje su djelomično uzeti iz Tevrata, dijelom od drugih poslanika i slično. U kršćanstvu, također, djelomično su usvojena učenja filozofa, pa čak i određeni ateistički principi koji su kontradiktorni vjeri Isusovoj.

Sljedbenici Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nisu imali konkretne objave prije njemu objavljene Poruke. Čak nasuprot, većina od njih nikada nije vjerovala u Musa'a, a. s., Isa'a, a. s., Davuda, a. s., u Tevrat, Indžil ili Suhufe, sve do pojave Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji im je naredio da vjeruju i prihvate sve poslanike i objave objavljene od Uzvišenog Allaha. Zabranio im je da prave razliku među poslanicima, jer je Uzvišeni Allah kazao: " **Recite: 'Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i unucima, i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova; mi ne pravimo nikakve razlike među njima, i mi se samo Njemu pokoravamo. Pa, ako budu vjerovali u ono u što vi vjerujete, na pravom su putu; a ako glave okrenu, oni su onda samo inadžije, i**

Allah će te sigurno od njih zaštititi, jer On sve čuje i sve zna." (El-Bekare, 136.–137.)

On, Uzvišeni, je rekao i sljedeće: "Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegovog, i vjernici — svaki vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i knjige Njegove, i poslanike Njegove: 'Mi ne izdvajamo nijednog od poslanika Njegovih.' I oni govore: 'Čujemo i pokoravamo se; oprosti nam, Gospodaru naš; tebi ćemo se vratiti. Allah nikoga ne opterećuje preko mogućnosti njegovih: u njegovu korist je dobro koje učini, a na njegovu štetu zlo koje uradi. Gospodaru naš, na kazni nas ako zaboravimo ili što nehotice učinimo! Gospodaru naš, ne tovari na nas breme kao što si ga tovario na one prije nas! Gospodaru naš, ne stavljaj nam u dužnost ono što ne možemo podnijeti, pobriši grijehe naše i oprosti nam, i smiluj se na nas. Ti si Gospodar naš pa nam pomози protiv naroda koji ne vjeruje!'" (El-Bekare, 285.–286.)

Njegov, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ummet sebi nije dozvolio da u svoju vjeru ubace bilo kakvu novotariju, pogotovo ne u ibadetu, niti bilo šta od onoga što nije objavljeno od Uzvišenog Allaha. Oni vjeruju jedino u ono sa čim je Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, došao, u kazivanja koja im je njihov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazivao o ranijim poslanicima i njihovim narodima da bi uzimali pouke iz njih. Bez obzira šta pripadnici ranijih objava govorili o njima, oni vjeruju jedino u ono što je u suglasnosti sa Kur'anom i sunnetom. Suzdržavaju se da prime ono za šta ne znaju da li je istina ili laž, pa čak neće ni da komentiraju da li je to istina ili ne. Ono za šta sigurno znaju da je laž, to odbi-

jaju i potvrđuju da to definitivno nije istina. One, koji pokušavaju da nešto ubace u islam, poput indijske mudrosti, perzijske ili grčke filozofije ili nešto drugo, muslimani drže za inovatore u vjeri, pa čak i da u sebi imaju osobine nevjerstva. Ovakva je bila vjera ashaba Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i onih koji su došli poslije njih, i ovakav je još uvijek stav islamskih učenjaka i muslimana općenito. Ko god ima suprotno stajalište ovome uvjerenju izložen je sramoti i isključen iz zajednice *Ehli-sunneta ve-l-džema'ata* (matice islama). Istiniski sljedbenici Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, su opisani riječima Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem: "Moji sljedbenici će pobijediti u borbi za istinu i neće biti narušena njihova harmonija onima koji je osporavaju ili ustanu protiv nje, sve do Sudnjega dana."¹

Pojedini muslimani, koji generalno prihvataju fundamentalne principe islama i misiju Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, osporavaju neke njegove dijelove. Ko god je na suprotnom stajalištu ovim fundamentalnim principima smatra se prezrenim nevjernikom. Muslimani nisu kao kršćani koji su izmislili vjeru koja nije vjera Isusova niti nekog drugog poslanika. Uzvišeni Allah je slao sve svoje poslanike da poduče ljude korisnom znanju i da ih potaknu da čine dobra djela. Ko god slijedi poslanike u njihovim riječima i djelima, bit će srećan i na ovom i na onom svijetu, a ko god ne čini tako, past će u ponor novotarija. Kada je Uzvišeni Allah poslao svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sa upu-

¹ Bilježi Buhari

tom i vjerom u istinu, muslimani su primili tu uputu direktno od njega.

Njegov ummet je najbolji među svim narodima

Prema onome što smo već ranije iznijeli, možemo zaključiti da je ummet Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, najbolji među svim narodima u činjenju dobrih djela, znanju i ibadetu. Dobro je poznato da svaki vid perfekcije učenika proizilazi iz učitelja. Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio najperfektnija osoba u vjeri i znanju.

Bit ćemo još uvjereniji u njegovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, čestitost ako znamo da je kazao: "Onaj koji nije častan, ili namjerno laže, ili griješi u svome govoru." Prva pretpostavka (tj. namjerno laganje) znači da je on notorni lažljivac, a druga (tj. činjenje greške) znači da je ta osoba neznalica i da se uputila lošim putem. Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije bio ni neznalica ni lažljivac (ljudi su ga prozvali *El-Emin* — Pouzdani), pa je Uzvišeni Allah za njega, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao u Kur'anu: **"Tako mi zvijezde kad zalazi, vaš drug nije s Pravog puta skrenuo i nije zalutao! On ne govori po hiru svome — to je samo Objava koja mu se obznanjuje."** (En-Nedžm, 1.-4.)

Kazao je i sljedeće: "Kur'an je, zaista, kazivanje Izaslanika plemenitog, moćnog, od Gospodara svemira cijenenog, kome se drugi potčinjavaju, tamo pouzdanog! A drug vaš nije lud: on ga je na obzorju jasnom vidio i, kada je u pitanju Objava, on nije škrt;

i Kur'an nije prokletog šejtana govor, pa kuda onda idete?! Kur'an je samo pouka svjetovima." (Et-Tekvīr, 19.-27.)

Kazao je i sljedeće: "I Kur'an je sigurno objava Gospodara svjetova; donosi ga povjerljivi Džibrili, na srce tvoje, da opominješ na jasnom arapskom jeziku." (Eš-Šu'arā', 192.-195.)

Kazao je i sljedeće: **"Hoću li vam kazati kome dolaze šejtani? Oni dolaze svakom lašcu, grešniku, oni prisluškuju, — i većinom oni lažu."** (Eš-Šu'arā', 221.-223.)

U gore navedenim ajetima, Allah, neka je Slavljen i Hvaljen, otkriva da je šejtan nadahnuo one koji su mu slični i imaju njegova svojstva kako bi sproveo svoje nakane. Šejtan uvijek ima za cilj zlo, koje uključuje laganje, činjenje bluda i sl., a nikada nema za cilj uspostavu istine i pravde. Stoga se on uvijek udruži sa onim koji namjerno laže i griješi, pa tako i greške koje se čine u vjeri dolaze od šejtana. Kada je Ibn-Mes'ud bio upitan o nečemu vezano za vjeru, rekao je: "Odgovorajući ti, iznosim ti svoj vlastiti stav. Pa, ukoliko pogodim, to je blagoslov od Allaha. A ako pogriješim, to je od mene i šejtana. Allah i Njegov Poslanik nisu odgovorni zbog toga." Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio zaštićen od došaptavanja od strane šejtana, loših namjera i činjenja grešaka. S druge strane, svi osim Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mogu pogriješiti, čemu je uzrok šejtansko djelovanje, mada ta greška može biti oproštena. Zato je Uzvišeni Allah rekao za Svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem: **"Kur'an je, doista, govor objavljan plemenitom Poslaniku, a nije govor nikakva pjesnika — kako vi nikako ne vjerujete! I nisu riječi nikakva**

proroka — kako vi malo razmišljate! Objava je on od Gospodara svjetova!" (El-Hākka, 40.–43.)

Osjetilni dokazi poslanstva

Dokaz kroz raspolučenje Mjeseca

Jedan od najvećih dokaza poslanstva je raspolučivanje Mjeseca. Uzvišeni Allah je kazao: **"Bliži se Čas i Mjesec se raspolutio! A oni, uvijek kada vide čudo, okreću glave i govore: 'Čarolija neprestana!' Oni ne vjeruju i povode se za prohtjevima svojim, a sve je već određeno. I dolaze im vijesti koje treba da ih odvrate — mudrost savršena —, ali opomene ne koriste."** (El-Kamer, 1.–5.)

Konsenzusom je prihvaćeno među učenjacima da se Mjesec raspolutio u doba Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Njihovo mišljenje je potkrijepljeno hadisom.

Imam Buhari bilježi hadis kojega prenosi Enes ibn Malik¹ koji je kazao: "Stanovnici Meke su tražili od Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da im pokaže kakvu

¹ Enes ibn Malik ibn En-Nadr, r. a., bio je, kako su ga nazvali, sluga Poslanikov, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i bio je ponosan na ovu titulu. Služio je Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, deset godina. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je za njega učio dovu

mu'džizu, pa im je on pokazao Mjesec koji se raspolutio u dvije polutke, tako da su jasno mogli vidjeti prostor između njih."¹

Imam Buhari bilježi hadis od Ibn-Abbasa,² r. a.: "Mjesec se raspolutio u dva dijela u doba Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem."

Imam Buhari bilježi hadis kojeg prenosi Abdullah ibn Mes'ud,³ r. a.: "Za vrijeme života Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Mjesec se raspolutio u dva dijela, pa je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: 'Budi svjedok ovoga.'"⁴

da bude blagoslovljen čitav svoj život i da ima dug život. Enes, r. a., je imao voćnjak iz čijih je plodova cijedio sok dva puta godišnje. U tom voćnjaku je imao i plantažu bosiljka od kojeg je dobijao mirišljavi mošus. Rodilo mu se osamdesetero potomaka. Živio je 120 godina. Bio je zadnji ashab Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji je umro je u Basri.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu* u poglavlju: "Vrline poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba", u dijelu: "Zahtjevi pagana da im Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pokaže mudžizu."

² Ibn-Abbas, radijallahu anhumu, je Abdullah ibn Abbas ibn Abdulmuttalib, rođak Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji ga je prozvao "Terdzumanul-Kur'an" tj. "tumač Kur'ana". Za njega je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio dovu: "O Allahu, pošlji ga mudrosti." Umro je u Taifu, 68. h. g., kada mu je bilo sedamdeset godina.

³ Abdullah ibn Mes'ud, r. a., je prihvatio islam veoma rano, prethodila su mu samo peterica drugih. Prvi je učio Kur'an u Meki javno i naglas. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ga je volio slušati dok je učio. Umro je 32. h. g. u Medini

⁴ Bilježi ga imam Buhari u svom *Sahihu* od Ibn-Mes'uda u poglavlju: "Vrline poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njego-

Sve predaje koje prenose ashabi Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, su pojašnjenje onome što je kazano u Kur'anu o istoj ovoj stvari. Nema sumnje da se ova mu'džiza desila za života Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Dova za kišu

Imam Buhari bilježi hadis od Enesa ibn Malika koji je rekao: "Došao je neki čovjek do Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao: 'Allahov Poslaniče! Usjevi su nam uništeni, a putevi prekinuti, pa te molim učini dovu za kišu!' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je proučio dovu Uzvišenom Allahu, pa je kiša padala od petka do idućeg petka. Opet je došao čovjek i rekao: 'Allahov Poslaniče! Kuće su nam poplavljene, putevi su poplavljeni, propadoše usjevi pa zamoli Allaha da kiša prestane.' Pa je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: 'O Allahu, učini da kiša pada po brdima, brežuljcima, nizinama i plantažama.' I oblaci se udaljiše od Medine kao kada se odjeća skine."¹

Imam Buhari bilježi hadis od Enesa ibn Malika koji je rekao: "Za vrijeme života Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, suša je pogodila Medinu i njenu okolicu. Dok je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u petak držao hutbu za vrijeme džume-namaza, ušao je neki čo-

vih ashaba", u dijelu: "Zahtjevi pagana da im Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pokaže mudžizu."

¹ Bilježi ga imam Buhari u svom *Sahihu* u poglavlju: "Dova za kišu"

vjek u džamiju i rekao: 'Allahov Poslaniče! Naša imovina je uništena, a naša su djeca gladna, pa te molim da uputiš dovu Allahu da nam spusti kišu kao blagoslov.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je podigao obje ruke prema nebu, a na nebu nije bilo nikakvog traga oblačnosti. Tako mi Allaha, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije ni spustio ruke, kada su se počeli skupljati oblaci poput planina. Prije nego je sišao sa minbera, vidio sam kišne kapi kako se spuštaju niz njegovu bradu. Kiša je padala taj dan, sutradan, prekosutra, sve do idućeg petka, kada je isti onaj beduin ili neki drugi čovjek ustao (za vrijeme hutbe) i rekao: 'Allahov Poslaniče! Kuće su nam poplavljene, a naši usjevi potopljeni. Molim te, uputi dovu Allahu za nas.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je podigao obje ruke i rekao: 'O Allahu! Oko nas, a ne na nas!' Kuda god bi Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, okrenuo svoju ruku, oblaci, koji su se bili nakupili oko cijele Medine, bi se razili. Dolinom Kanae tekla je voda, koja je ostala cijeli mjesec, kao nikada prije i svako, ko bi došao sa strane, govorio je o tome."

Dova Uzvišenom Allahu za kišu na Tebuku

Neki od ashaba su molili Omera ibn Hataba, r. a., da im priča o tegobama i nevoljama koje su ih zadesile na putu za Tebuk. On im je rekao: "Kada smo krenuli, vrijeme je bilo iznimno toplo. Kada smo stigli na Tebuk i ulogorili se tamo, bili smo strašno žedni, zbog velike vrućine i manjka vode, tako da smo oborili glave. Čovjek bi zaklao svoju devu, da bi mogao popiti vodu iz njene

grbe. Tada je rekao Ebu-Bekr, r. a.: 'Allahov Poslaniče! Uči dovu Allahu da nam spusti kišu.' Allahov Poslanik ga je upitao: 'Da li zaista želiš to?' Ebu-Bekr mu je odgovorio: 'Da, želim!' Tada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, podigao ruke prema nebu i, prije nego ih je spustio, stigao je odgovor od Uzvišenog Allaha u obliku oblaka iz kojih je obilato sipala voda. Uzeli smo svoju opremu i otišli da vidimo dokle pada kiša i otkrili da ne pada mimo našega kampa."

Imam Vakidi¹ kaže da su u Bici na Tebuku muslimani imali dvanaest hiljada kamila i isti broj konja i skoro trideset hiljada boraca. Dodao je da su padavine nakon proučene dove bile tako obilne da su se lokve prelijevale jedna u drugu uprkos tome što je bilo izuzetno toplo.

Njegova, s. a. v. s., dova za Kurejšije

U puno prilika Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je učio dovu za Kurejšije, kojima je Uzvišeni Allah odmah udovoljio. Naprimjer, učio je dovu za Kurejšije, koje su uporno odbijale da prihvate Objavu, najčešće grubo, uz sve moguće oblike ugnjetavanja i tlačenja Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i ashaba. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je uputio dovu Uzvišenom Allahu i u njoj zamolio da ih prokune, pa su sedam godina bili moreni glađu, kao u vrijeme Jusufa, a. s. Ustvri, godinu dana je harala glad, a u preostalom periodu ih je pratila jaka suša koja je uništila sve do te mjere da su na kraju jeli kosti, lešine i pse. Tada je Ebu-Sufjan ispred Kurejšija zamolio Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve

¹ Poznati muslimanski historičar

sellem, da uči dovu za njih i riješi ih patnji, pa je Uzvišeni Allah uslišao njegovu dovu.

Omer, r. a., moli za kišu posredstvom Abbasa, r. a., Poslanikovog, s. a. v. s., amidže

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da bi Omer ibn Hattab, r. a., kada ih je morila suša, zamolio Abbasa, r. a., da uči kišnu dovu. Imao je običaj reći: "O Allahu! Običavali smo zamoliti našega Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da Ti uči dovu radi kiše, pa bi nas Ti blagoslovio kišom. Sada molimo amidžu Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da Te moli za kišu. O Allahu, blagoslovi nas kišom."¹

Mu'džize vezane za Zemlju

Nekoliko je mu'džiza vezanih za Zemlju, koje se tiču materijalnih stvari i životinja.

Šikljanje vode između prsta Poslanika, s. a. v. s.

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Vidio sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, za vrijeme ikindije-namaza dok su ljudi, tražili vodu za abdest, ali nisu mogli da je nađu. Poslanik

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu* u poglavlju: "Učenje kišne dove"

naredi da mu donesu nešto malo vode i bi donesena posuda sa vodom za abdest, pa on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stavi ruku u posudu i naredi ljudima da se abdeste iz nje. Vidio sam kako voda šiklja između njegovih prstiju, pa su ljudi uzimati abdest dok nisu svi uzeli."¹

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Na nekom od svojih putovanja sa ashabima Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je išao sve dok nije nastupio vrijeme namaza. Ali, oni ne mogaše naći vodu kojom bi se abdestili. Ashabi su rekli: 'Allahov Poslaniče! Ne možemo naći vode kako bismo se abdestili.' On je, sallallāhu 'alejhi ve sellem, vidio na njihovim licima da im je žao zbog toga. Jedan od njih je otišao negdje i donio nešto malo vode u nekoj posudi. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je to uzeo i abdestio se. Zatim je stavio svoje prste u tu posudu i rekao: 'Uzmite abdest!' Svi su uzeli abdest, a bilo ih je sedamdeset ili negdje oko sedamdeset!"²

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Jednog dana, u vrijeme nekog od namaza, ljudi, čije kuće su bile blizu, otišli su da uzmu abdest, dok su ih ostali čekali tu. U nekoj zemljanoj posudi su donijeli nešto vode Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i on je htio staviti ruku u nju, ali je posuda bila premala. Zbog toga je skupio svoje prste prije nego što je stavio ruku

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu*, u poglavlju: "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba", u dijelu: "Dokazi poslanstva u islamu"

² Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu*, u poglavlju: "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba", u dijelu: "Dokazi poslanstva u islamu"

u tu posudu, a potom su odatle svi prisutni ljudi uzeli abdest." Bilo je osamdeset ljudi, prema Enesovom kazivanju.¹

Imam Buhari bilježi od Bera'a ibn Aziba da je kazao: "Bilo nas je hiljadu i četiri stotine na Hudejbiji (prilikom sklapanja ugovora). Na Hudejbiji je bio manje vrelo (izvor), pa smo iscrpili svu vodu, do posljednje kapi. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je sjeo na ivicu vrela, zatražio malo vode kojom je izaprao usta i tu vodu vratio nazad u vrelo. Za kratko vrijeme mogli smo izvlačiti vodu iz vrela kojom smo svi mi ugasili žeđ, pa čak i napojiti sve naše životinje."²

Mu'džiza na Hudejbiji (prilikom sklapanja ugovora)

Imam Buhari bilježi od Džabira ibn Abdullaha, r. a., koji je kazao: "Ljudi su jako ožednili na dan Hudejbije (prilikom potpisivanja ugovora sa Kurejšijama). U malo posudi su donijeli malo vode pred Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pa kada se on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, abdestio, ljudi su napravili gužvu oko njega. Pitao je: 'Šta vam je, šta se dešava?' Odgovorili su: 'Niko od nas nema vode kojom bi uzeo abdest, niti se napio, osim to malo vode koja je kod tebe.' Stavio je svoju ruku u posudu, pa je počela curiti voda između njegovih, sallallā-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu*, u poglavlju: "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba", u dijelu: "Dokazi poslanstva u islamu"

² Zabilježeno kod imama Buharije u njegovu *Sahihu*, u poglavlju: "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba", u dijelu: "Dokazi poslanstva u islamu"

hu 'alejhi ve sellem, prstiju, kao iz izvora. Tom vodom svi smo se napili i abdestili se. Pitao sam Džabira: 'Koliko vas je bilo?' Odgovorio je: 'Da nas je bilo i stotinu hiljada, doteklo bi nam (vode), ali bilo nas je hiljadu i pet stotina.'

Imam Buhari, također, bilježi od El-Misvera i Mervana ibn Hakema, u dugom hadisu koji opisuje dešavanja potpisivanja ugovora na Hudejbiji: "Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je došao u najudaljeniji predio Hudejbije i sjahao kod malog udubljenja (tj. malog vrela) iz kojeg su ljudi uspijevali zgrabiti malo vode i za kratko vrijeme iscrpili su svu vodu, na šta su se požalili Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je izvadio jednu strijelu iz tobolca i naredio da se pobode u to vrelo. Tako mi Allaha, potekla je voda i tekla sve dok ljudi nisu utolili žeđ i bili zadovoljni."¹

Ljudi prihvataju islam, nakon što su vidjeli mu'džizu sa vodom

Imam Buhari bilježi od Imrana ibn Husajna da su bili sa Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na nekom putovanju. Putovali su cijelu noć i kada su došli blizu odredišta, stali su da se odmore. Izmoreni, spavali su čvstim snom sve dok sunce nije visoko odskočilo. Prvi koji se probudio bio je Ebu-Bekr, r. a. Običaj je bio da niko ne budi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dok se on sam ne probudi. Probudio se i Omer, r. a., pa je

¹ Zabilježeno kod Buharije, poglavlje: "Uvjeti", dio: "Uslovi za džihad"

Ebu-Bekr, r. a., stao više glave Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i počeo govoriti: "Allahu ekber" (Allah je najveći), podižući glas sve dok se Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije probudio (te nakon što smo putovali dalje jedno vrijeme) sjahao je i predvodio nas na sabah-namaz. Jedan od ljudi nam se nije priključio u namazu. Nakon obavljenog namaza, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ga je upitao: "Pa? Šta te spriječilo da sa nama klanjaš?" Odgovorio je: "Džunup sam (nečist sam nakon polucije)." Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu je naredio da uzme tejemmum¹ čistom zemljom. Nakon toga, čovjek je klanjao. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je naredio meni i nekolicini drugih da idemo ispred njega, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Strašno smo ožednjeli. Tokom puta prošli smo pored neke žene koja je bila na nekoj jahalicu, a noge je postavila između dvije mješine vode. Pitali smo je: "Gdje možemo naći vode?" Odgovorila nam je: "Oh! Nema vode!" Pitali smo: "Koliko je udaljeno tvoje selo od najbližeg izvorišta vode?" Odgovorila je: "Dan i noć (hoda)!" Rekli smo: "Hajde sa nama Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem." Pitala je: "A ko je Allahov Poslanik?" Dovedi smo je do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, iako joj to nije bilo po volji, pa je i njemu rekla ono što je nama rekla malo prije i dodala da je majka siročadi. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je naredio da se donesu i njene dvije mješine sa vodom, pa je prinio otvor (mješine) svojim

¹ Uzimanje abdesta pijeskom ili zemljom kada se ne može do vode

ustima. Kako smo bili žedni, pili smo dok god nismo u potpunosti utalili žed, a bilo nas je četrdeset ljudi. Uz to smo napunili i naše mješine za vodu i sve drugo (poput posuda) u šta smo mogli naliti vodu. Ali nismo napojili naše deve. Mješina (one žene) je još uvijek bila puna, kao da će puknuti od punoće. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: "Donesite šta imate od hrane!" Sakupili smo nešto datula i kruha onoj ženi. Kada se vratila među svoje suseljanke, rekla im je: "Srela sam jednog od najboljih mađioničara ili je zaista Poslanik kako oni ljudi tvrde." Uzvišeni Allah je uputio stanovnike ovoga sela preko te žene. Prihvatila je islam, kao i svi drugi iz sela.¹

Količina hrane se povećavala u ruci Poslanika, s. a. v. s.

Količina mlijeka se uvećala

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Tako mi Allaha, osim Kojeg niko ne zaslužuje obožavanje, katkada sam imao običaj leći potrbuške, ne bih li tako zavarao glad. Jednoga dana sam stajao pored puta, kuda su imali običaj prolaziti Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegovi ashabi. Kada je naišao Ebu-Bekr, upitao sam ga o nekoj suri iz Allahove Knjige. Pitao sam ga to samo radi toga ne bi li primjetio da sam gladan i nahranio me, ali on je otišao, a da ništa nije primjetio. Onda je naišao i Omer, pa sam upitao i njega o nekoj suri iz Allahove Knjige. I njega sam pitao ne bi

¹ Zabilježeno kod Buharije, poglavlje: "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

li primijetio da sam gladan i nahranio me, ali on je otišao a da ništa nije primijetio. Na kraju naišao je Ebu-l-Kasim (Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem), nasmiješio se kada me vidio, jer je po mom licu znao šta me muči. Rekao mi je: 'O Ebu-Hurejre!' Odgovorio sam: 'Odazivam ti se, Allahov Poslaniče!' Rekao mi je: 'Slijedi me.' Krenuo je, a ja sam pošao za njim. Ušao je u kuću, ja sam tražio dozvolu za ulazak, pa mi je dozvolio. Našao je bocu mlijeka i pitao: 'Otkuda ovo mlijeko?' Ukućani su mu rekli: 'To ti je poklonio taj i taj, ili ta i ta familija.' Zovnuo me: 'Ebu-Hurejre?' Odgovorio sam: 'Odazivam ti se, Allahov Poslaniče!' Reče mi: 'Idi i zovni sve od stanovnike Sofe¹ da mi dođu.' On je rekao (tj. Ebu-Hurejre, r. a.) Ovi ljudi od stanovnika Sofe su bili muslimani koji nisu imali familija, bez novca, nikoga o kome bi ovisili. Kada bi donijeli nešto kao sadaku do Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, on bi to slao njima, a da sâm ništa nije uzimao. Ako bi njemu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, neko poslao nešto kao poklon, slao bi i to njima, ali bi i zadržao jedan dio za sebe. Ova zapovijest Poslanikova, sallallāhu 'alejhi ve sellem, me malo zabrinula, pa sam sam sebi rekao: 'Kako će ova mala boca mlijeka biti dovoljna za sve stanovnike Sofe?' Mislio sam da ja imam najviše prava da popijem to mlijeko i tako povratim snagu, a vidi sad! Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je naredio da to mlijeko podijelim sa njima.

¹ Mnogi ashabi Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, su napustili svoje kuće radi Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da bi bili uz njega i učili o islamu u Medini. Bili su jako siromašni i njihovo okupljalište su bile sofe, trijem ispred džamije, gdje su običavali spavati

Iako sam se nadao da će mlijeko ostati samo meni, ni u kom slučaju nisam mogao a da se ne povinujem naredbi Allaha i Njegova Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Stoga sam otišao kod ovih ljudi i pozvao ih. Došli su i zatražili dozvolu od Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da uđu. Dozvolio im je, pa su oni ušli i posjedali. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'O Ebu-Hurejre!' Odgovorio sam: 'Odazivam ti se, Allahov Poslaniče!' On reče: 'Uzmi, a onda daj njima!' Uzeo sam bocu (mlijeka), dodao je jednom čovjeku koji je pio dok se nije zasitio, a zatim mi je vratio bocu. Dao sam je drugom čovjeku koji je pio dok se nije zasitio, a zatim mi vratio bocu. Ponudio sam je sljedećem, koji je pio dok se nije zasitio, pa mi je vratio bocu. Na kraju, kada je cijela grupa pila dok se nije zasitila, dadoh bocu Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji je uzeo, pogledao me, a zatim mi se nasmiješio i rekao: 'O Ebu-Hurejre!' Odgovorio sam: 'Odazivam ti se, Allahov Poslaniče!' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Ostali smo ti i ja.' Rekao sam mu: 'Ti uvijek govoriš istinu, Allahov Poslaniče!' Reče mi: 'Sjedi i pij.' Sjeo sam i pio. On opet reče: 'Pij', i ja sam pio. Nastavio mi je govoriti da pijem sve dok nisam rekao: 'Ne! Tako mi Allaha Koji te poslao sa istinom, nema više mjesta (u mom stomaku).' On reče: 'Dodaj je meni.' Kada sam mu dao bocu, zahvalio se Allahu, izgovorio bismillu i popio ostatak mlijeka."¹

¹ Zabilježeno kod Buharije, poglavlje: "Er-Reka'ik"

Povod primanja islama Ibn-Mes'uda

Imam Ahmed bilježi od Ibn-Mes'uda da je kazao: "Bio sam mladi pastir i čuvao sam ovce Ukbe ibn Ebu-Mu'ajta. Jednom je došao Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sa Ebu-Bekrom i rekao: 'Mladiću, imaš li mlijeka da se napijemo?' Odgovorio sam: 'Da, ali ja sam samo zadužen za čuvanje ovih ovaca (tj. ja vam ne mogu dozvoliti da pijete njihovo mlijeko, jer one nisu moje vlasništvo.)' Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Imaš li ijednu mladu ovцу koja se nikada do sada nije parila sa ovnovima?' Našao sam jednu takvu i doveo je. Uzeo ju je i počeo lupkati po njenom vimenu, od čega se ono napunilo mlijekom. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je pomuzao ovцу u neku bocu, popio jedan dio i dao Ebu-Bekru da pije. Nakon toga je rekao vimenu: 'Smanji se!', što je ono i uradilo. Nakon ovoga prišao sam Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao mu: 'Poduči me ovoj vrsti govora (tj. dovama koje je Poslanik izgovorio).' Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Mladiću! Neka ti se Allah smiluje, ti si mladić koji je već podučen.' " (U predaji koju bilježi imam Bejheki, Ibn-Mes'ud je dodao: "Od Allahovog Poslanika sam naučio sedamdeset poglavlja koje niko drugi nije naučio od njega)."

Događaj sa Umme-Ma'bed (na putu za Medinu)

Kada je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bio na putu za Medinu (tokom Hidžre), zaustavio se kod šatora žene po imenu Umme-Ma'bed el-Huza'ijje. Bila je to lju-

bazna žena koja je sjedila na ulazu u svoj šator, sa podignutim ulaznim pokrivačem, što je značilo da je dobrodošao svaki putnik koji naiđe. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegov drug, r. a., su se željeli okrijepiti hranom i mlijekom, pa su je pitali da li ima išta od hrane da im dâ. Ona im je odgovorila da je stado na ispaši, a da je koza koja je stajala u blizini ostala bez muže, zbog sušne godine. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ju je zamolio da joj dovede tu kozu. Stavio je ruke na njeno vime, proučio bismillu i dovu. Na njenu radost, mlijeko je počelo teći. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prvo ponudio gospodaricu kuće i ona je pila sve dok nije utolila svoju žeđ. On je, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ostatak podijelio sa svojim drugom, r. a., pa je pio dok se nije zasitio. Prije nego je krenuo dalje, pomuzao je kozu još jednom, napunio posudu i dao je ženi. Kada se njen muž vratio sa mršavim kozama, teško da je bilo imalo mlijeka u njihovim vimenima. Zaprepastio se kada je vidio mlijeko u kući. Žena mu je rekla da je naišao blagoslovljeni čovjek. Detaljno mu je opisala njegov izgled i način njegova govora. Po ovome je Ebu-Ma'bed shvatio da je to čovjek kojega su tražile Kurejšije, pa je tražio da mu ga (još jednom) detaljno opiše...¹

Pripovijest Umme-Šurejk

Imam Bejheki bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Bila je jedna žena iz plemena Devs koju su zvali

¹ Zabilježeno kod Ibn-Hišama u njegovoj "Siri" (biografiji Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem.)

Ummu-Šurejk¹ i koja je primila islam u ramazanu." Ebu-Hurejre spominje njeno preseljenje u Medinu, u društvu nekog židova. Na putu je ožednila, ali je on odbio da joj da vode dok ne prihvati židovstvo. Zaspala je i sanjala kako joj neko daje vode, tako da je, kada se probudila, osjećala da više nije žedna. Kada je došla do Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ispričala mu je ovaj događaj. On ju je zaprosio, međutim ona je smatrala da nije dostojna da bude žena Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Rekla mu je: "Ali udaj me za koga ti hoćeš." Udao ju je za svoga roba Zejda ibn Harisa i odredio da joj se da 30 sa'a (mjera za količinu) ječma. Rekao im je: "Jedite, ali nemojte ponovo mjeriti količinu ječma." Ona je imala nešto masla u maloj posudi od štavljene kože, koje je namjeravala dati Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na poklon. Naredila je svojoj služavki da mu ga odnese. Kada je služavka došla u Poslanikovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kuću svo je maslo presula u (neku njegovu) posudu. Kada se vratila kući (kod Umme-Šurejk) ostavila je nepokrivenu posudu. Kada je Ummu-Šurejk ušla, primijetila je da je posuda puna i pitala je (sluški-

¹ Ona je Ummu-Šurejk Ed-Devsijje i jedna je od onih koji su učinili hidžru. Za nju su rekli da je prihvatila islam u ramazanu, te je tražila nekoga ko bi je odveo do Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Došla je do nekog židova koji ju je pitao šta želi. Odgovorila je: "Tražim nekoga ko bi me odveo do Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem." On se ponudio da je odvede, ali je, u međuvremenu, umro. Prije nego što je učinila hidžru u Medinu, bila je aktivna u pozivanju u islam u Meki. Tajno je išla kurejšijskim ženama, pozivala ih da prihvate islam sve dok ta njena aktivnost nije otkrivena. Zbog pritiska na nju i njenu familiju, preselila se u Medinu (*Usdu-l-Gabe*, 7/351)

nju): "Nisam li ti rekla da ovo odneseš Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem?" Sluškinja ju je uvjeravala da je to učinila. Spomenuli su ovo Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji je naredio da se ta posuda ne pokriva. Masla je uvijek bilo sve dok Ummu-Šurejk nije pokrila posudu, a kada su, ipak, izvagali ječam još uvijek ga je bilo 30 sa'a."

Drugi događaj, o kojem govori Džabir, r. a.

Imam Muslim bilježi od Džabira, r. a., da je Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, došao neki čovjek i tražio da mu da nešto hrane. Dao mu je pola *veska* (mjera za količinu) ječma. Čovjek i njegova žena su, zajedno sa svojim gostima, jeli od njega, sve dok jednom nisu htjeli provjeriti koliko je još ostalo. Ispostavilo se da je preostala količina jednaka dobivenoj količini (dakle pola veska). Otišao je Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i informisao ga o tome. On je, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Da ga nisi mjerio, još uvijek bi ga imao za jelo, a preostali dio bi, još uvijek, bio netaknut (neokrnjen)."¹

Poslanik, s. a. v. s., kao gost kod Ebu-Talhe el-Ensarija

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Ebu-Talha je rekao Umme-Sulejm: 'Osjećam nemoguć u glasu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pa mislim da je to zbog gladi. Imaš li išta za

¹ Bilježi Muslim u njegovu *Sahihu* u poglavlju: "Vrline Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem."

jelo?' Odgovorila je: 'Da.' Od ječmenog brašna je napravila kruh, uzela svoj veo i zamotala kruh u dio toga vela i stavila ga u moju ruku, a drugi dio (vela) omotala oko mene i poslala me Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Ponio sam ga i pronašao Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u džamiji gdje je sjedio sa nekim ljudima. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, me pitao: 'Da li te Ebu-Talha poslao?' Rekao sam: 'Da.' Upitao je: 'Sa nekom hranom?' Rekao sam: 'Da.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče prisutnima: 'Ustanite!' Izašao je u društvu sa njima, a ja sam otišao ispred njih do Ebu-Talhe da ga obavijetim o posjeti Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Ebu-Talha je rekao: 'O Umme-Sulejm! Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dolazi sa nekim ljudima, a mi nemamo hrane da ih nahranimo.' Ona reče: 'Allah i Njegov Poslanik znaju najbolje.' Ebu-Talha izađe da primi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, uđe sa Ebu-Talhom i reče: 'Umme-Sulejm, donesi sve što imaš.' Ona donese kruh, a Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, naredi da ga usitne u komadiće. Umme-Sulejm nasu masla iz posude. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, izgovori ono što je Allah htio da on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, izgovori, a zatim reče: 'Neka uđe deset ljudi (da podijele hranu).' Deset ljudi je ušlo, pa kada su se najeli, izašli su van. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, opet reče: 'Neka uđe drugih deset.' Oni su ušli, pa kada su se najeli, izašli su van. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, opet reče: 'Neka uđe drugih deset.' Oni su ušli, pa kada su se najeli, izašli su van. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče:

'Neka uđe deset ljudi.' Zakratko, svi su se najeli, a bilo je sedamdeset ili osamdeset ljudi."¹

Poslanik, s. a. v. s., kao gost kod Džabira ibn Abdullaha

Imam Buhari bilježi od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je kazao: "Kopali smo rov (hendek) na dan (bitke poznate kao "Bitka na Hendeku", op. prev.) i došli smo do velike i čvrste stijene. Otišli smo do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekli mu: 'Ova stijena ide kroz rov.' Rekao je: 'Spustit ću se dolje.' Ustao je, vezao stijenju za svoj pojas, jer mi nismo jeli već tri dana. Uzeo je ašov u ruke i njime udario stijenju. Raspršila se kao pijesak. Rekao sam: 'Allahov Poslaniče! Dozvoli mi da odem do kuće.' (Nakon što mi je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dozvolio) rekao sam svojoj ženi: 'Vidio sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u stanju koje mi teško pada. Imaš li nešto (za njega da jede).' Odgovorila je: 'Imam ječma i jare.' Zaklao sam jare, a ona je samljela ječam. Stavili smo meso u zemljanu posudu da se skuha. Otišao sam po Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kada je tijesto postalo mehko i uzavrelo (a meso) u posudi na tronošcu iznad vatre bilo gotovo skuhan. Rekao sam: 'Imam pripremljeno nešto malo hrane, pa hajde, Allahov Poslaniče, ti i jedan ili dva čovjeka (da jedete).' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, upita: 'Koliko je to hrane?' Rekao sam mu. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'To je obilno i dobro. Reci svojoj ženi da ne sklanja posudu sa

¹ Zabilježeno kod Buharije, "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

vatre i ne vadi kruh iz peći sve dok ja ne dođem tamo.' On reče (svim prisutnim ashabima): 'Ustajte.' Ustali su i muhadžiri i ensarije. Kada sam došao ženi, rekao sam: 'Allah ti se smilovao! Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dolazi sa muhadžirima, ensarijama i svima koji su se zatekli tamo.' Ona upita: 'Je li te Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pitao koliko imamo hrane?' Odgovorih: 'Da.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Udite, ali nemojte praviti gužvu.' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, počeo komadati kruh u sitne komade i stavljati skuhanu meso u njih. Pokrivao bi posudu u kojoj je bilo meso, svaki put nakon što bi uzeo komad iz nje. Davao je meso ashabima, nakon što bi ga uzeo iz posude. Odsjekao bi komad kruha i dohvatio komad mesa za ashabe, sve dok se svi nisu najeli. Nešto hrane je ostalo. Tada Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče mojoj ženi: 'Jedi i pokloni i onima koje je pogodila glad.'"¹

"Velima" — svadbeni ručak Zejnebe bint Džahš

Imam Muslim bilježi od Enesa ibn Malika da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je ugovorio brak i otišao kod svojih supruga. Moja majka Ummu-Sulejm pripremila je nešto hrane od datula, brašna i masla i stavila to u zemljanu posudu, pa rekla: 'Enese, odnesi to Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i reci: 'Allahov Poslaniče! Moja majka je poslala ovo, uz srdačne čestitke, kao skroman poklon od

¹ Zabilježeno kod Buharije, "El-Megazi" (vojne ekspedicije)

nas.' Otišao sam sa ovim Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao: 'Moja majka šalje srdačne pozdrave i kaže da je ovo skroman poklon od nas.' On reče: 'Spusti to ovdje,' a zatim reče: 'Idi i pozovi u moje ime toga i toga i svakoga koga sretnješ.' Čak je imenovao neke osobe." On (Enes) je rekao: "Pozvao sam i one koje je imenovao i one koje sam sreo." Ja (jedan od prenosilaca) sam upitao: "Koliko osoba je bilo prisutno?" On (Enes) je odgovorio: "Bilo je oko tri stotine osoba." Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mi je rekao: 'Enese, donesi onu zemljanu posudu.' Oni (gosti) su ulazili, sve dok dvorište i kuća nisu bili u potpunosti puni. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Napravite krug od po deset (gostiju) i svako treba da jede od hrane koja mu je najbliža.' Počeli su jesti i jeli su dok se nisu u potpunosti najeli. Grupa bi izašla van, nakon što se najela, a druga bi ušla, i tako dok svi nisu jeli. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Enese, podigni to (zemljanu posudu).' Podigao sam je i nisam bio siguran da li je u njoj bilo više hrane kada sam je donio Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ili sada kada sam je podigao (nakon što su svi ljudi jeli iz nje)..."¹

Kazivanje o činiji u kući Ebu-Bekra, r. a.

Imam Buhari bilježi od Abdurrahmana ibn Ebi-Bekra, r. a., da je kazao: "Stanovnici Sofe su bili jako siromašni. Jednom je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: 'Gdje ima hrane za dvojicu, može je doteći i za

¹ Bilježi Muslim u njegovu *Sahihu* u poglavlju: "Nikah" (Brak)

trećega, gdje je ima za četvericu, može je doteći za petericu ili šestericu (ili je kazao nešto slično).¹ Ebu-Bekr, r. a., je doveo sa sobom trojicu, a Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, desetero. Ebu-Bekr, r. a., je imao tri člana familije (tu sam bio ja, moj otac i moja majka) (drugi prenosilac se dvoumi da li je Abdurrahman kazao: "Moja žena i sluga koji je služio i u našoj i u Ebu-Bekrovoj kući.") Ebu-Bekr je večerao kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, te su zajedno klanjali jaciju-namaz. Opet je ušao kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i bio kod njega sve dok on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije večerao. Nakon što je prošao jedan dio noći, vratio se svojoj kući. Žena ga je upitala: 'Šta te zadržalo, pa da ne budeš sa svojim gostima?' On ju je upitao: 'Jesi li im poslužila večeru?' Ona odgovori: 'Odbili su da večeraju dok se ti ne vratiš. Neko od ukućana im je servirao obrok, ali su ga oni odbili.' Sakrio sam se, jer je rekao: 'Teško tebi!'¹ Tražio je od Uzvišenog Allaha da mi otpadnu uši, prekoraćujući me. Rekao je: 'Jedi!' i dodao: 'Ja nikada neću jesti tu hranu.' Tako mi Uzvišenog Allaha, kada bi god uzeli pregršt hrane, bilo bi je dole više nego što smo uzeli. Jeli smo dok god se svi nismo zasitili, a hrane je ostalo više nego što je bilo (prije nego što ćemo početi jesti). I Ebu-Bekr je vidio da je više hrane nego na početku. Pozvao je svoju ženu: 'Sestro Benu-Firasa!' Odgovorila mu je: 'Radosti mojih očiju! Hrana se utrostručila!' Ebu-Bekr, r. a., je počeo jesti i rekao: 'To (što sam se zakleo da

¹ Ovaj izraz upućuje na to da je Ebu-Bekr, r. a., bio ljut na svoga sina Abdurrahmana

neću jesti) je bilo od šejtana.' Uzeo je pregršt te hrane, a preostali dio je poslao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem. U to vrijeme vladao je ugovor između nas i nekih ljudi, pa kada je istekao taj ugovor, podijelio nas je u dvaneast grupa. Svaku grupu je predvodio jedan čovjek. Samo Allah zna koliko je bilo ljudi pod komandom svakog od tih ljudi. A sigurno je da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, poslao vođu sa svakom grupom. I svi su jeli tu hranu (koju je Ebu-Bekr, r. a., poslao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem.)¹

Kazivanje o dugu Džabirova oca i umnožavanju datula

Imam Buhari bilježi od Džabira, r. a., da je kazao: "Moj otac je umro pod dugom. Zbog toga sam otišao kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i kazao: 'Moj otac je umro, a ima neotplaćenih dugova. Ja nemam ništa osim njegova palmovika, a ni njihov rod neće moći otplatiti taj dug dugi niz godina. Molim te, pođi sa mnom da me ne bi kreditori napali.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je obišao oko jedne hrpe datula, moleći Allaha, a zatim i oko druge. Stao je pored nje i kazao: 'Izvagaj ih!' " Platilo je sve dugove, a datula je ostalo isto toliko koliko je platio za izmirenje dugova."²

¹ Bilježi Buhari u knjizi: "El-Menakib" (Vrline i osobnosti Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem)

² Bilježi Buhari u knjizi: "El-Menakib" (Vrline i osobnosti Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem)

Gost koji je popio mlijeko pomuzeno od sedam koza

Imam Muslim bilježi od Ebu-Hurejre, r. a.: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je pozvao sebi nekog nemuslimana, a zatim je naredio da se pomuze koza i donese mlijeko od nje (tom nemuslimanu). Pomuzena je i on je popio mlijeko. Pomuzena je i druga, pa je popio i to, pa još jedna, pa je i to popio, sve tako dok nije pomuzeno i dok nije popio mlijeko dobijeno od sedam koza. Narednog jutra je primio islam. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je naredio da se pomuze koza. Popio je mlijeko, pa je pomuzena druga koza, ali mlijeko od nje nije uspio popiti. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'Ono što popije vjernik ide u jedno crijevo, a ono što popije nevjernik ide u sedam crijeva.'"¹

Drveće slijedi naredbu Poslanika, s. a. v. s.

Imam Muslim bilježi od Ubade ibn Samita da je Džabir, r. a., kazao: "Krenuli smo na ekspediciju sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Išli smo sve dok nismo stigli do jedne prostrane poljane. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je otišao da obavi nuždu. Slijedio sam ga sa posudom punom vode. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je tražio nešto iza čega bi se mogao zakloniti (radi privatnosti), ali nije našao ništa osim dva drveta na kraju poljane. Otišao je do jednog drveta, povu-

¹ Tj. vjerniku je potrebno sedam puta manje hrane i pića da bi se zasitio, zbog bereketa koji se na njega spušta (op. prev.) Hadis je zabilježen kod imama Muslima u knjizi: "El-Ešribe" (Pića)

kao jednu njegovu granu i rekao: 'Slijedi me (tj. budi pod mojom kontrolom), uz Allahovu dozvolu', pa ga je ono slijedilo kao što kamila slijedi jahača koji je vodi za povodac u njenom nosu. Kada je došao do drugog drveta, povukao je jednu njegovu granu i rekao: 'Slijedi me, uz Allahovu dozvolu', pa ga je ono slijedilo kao i prvo. Kada je došao na polovinu udaljenosti između ta dva drveta, sastavio je njihove dvije grane i rekao: 'Spojite se, uz Allahovu dozvolu', pa su se spojila." Džabir kaže: "Bojao sam se da Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ne bi zbog moje blizine otišao još dalje. Sjeo sam i razmišljao, kada sam iznenada primijetio Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ispred mene, a drveće se razdvojilo i stoji. Vidio sam da Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zastade kratko vrijeme, mašući glavom desno i lijevo (tj. pokazujući drveću da idu, jedno na desno, a drugo na lijevo). Zatim je došao do mene i kazao: 'Džabire, jesi li vidio mjesto na kojem sam stajao?' Rekoh: 'Allahov Poslaniče, jesam.' On reče: 'Otiđi do ona dva drveta, odsijeci po jednu granu sa svakoga od njih. Zatim otiđi do mjesta gdje sam stajao i pobodi jednu granu desno, a drugo lijevo.' Krenuo sam, našao jednu stijenu i od nje odlomio jedan kamen, a potom sam otišao do svakog od ona dva drveta i otkinuo po jednu granu. Dovukao sam ih do mjesta na kojem je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stajao i udario jednu granu desno, a drugu lijevo. Zatim sam se vratio do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao mu: 'Allahov Poslaniče, uradio sam to, ali molim te da mi objasniš koja je svrha toga?' On kaza: 'Prošao sam pored dva mezara čiji stanari trpe muke.

Želio sam se založiti za njih, da im olakšam muke, makar toliko koliko će ove dvije grane biti svježje.' " Džabir, r. a., dalje kazuje: "Vratili smo se do našeg vojničkog kampa, gdje mi je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: 'Džabire, pozovi ljude da uzmu abdest.' Rekoh: 'Allahov Poslaniče, nema ni kapi vode u našem kampu.' Sa nama je, inače, bio i jedan čovjek koji je rashlađivao vodu za Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u nekoj staroj mješini za vodu koja je stajala obješena na jednoj grani. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mi je naredio da odem do jednog od ensarija i pitam ga da ima li imalo vode u toj mješini. Otišao sam do njega, bacivši letimičan pogled na mješinu na kojoj sam primijetio samo jednu kap na grliću, pa ako bih je pokušao izvući, suhi dio mješine bi upio i tu kapljicu. Došao sam Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao: 'Nisam ništa našao, osim jedne kapi u grliću te mješine za vodu, pa ako bih je pokušao izvući, mogla bi i ona nestati.' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mi je rekao: 'Idi i donesi mi to.' Donio sam mu je. Uzeo je i počeo izgovarati nešto što ja nisam mogao razumjeti, a zatim ju je pritisnuo rukom. Dao mi je i rekao: 'Džabire, zatraži da se donese kaca (ili veća posuda).' Zatražio sam i donešena je neka vojnička posuda za vodu. Stavio sam je ispred Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je stavio svoje ruke na posudu ispruživši prste, a zatim ih je stavio na dno posude i rekao: 'Džabire, pridrži (posudu za vodu), polij me vodom i reci: 'Bismillah' (U ime Allaha).' Polio sam vodu i rekao: 'Bismillah'. Ugledao sam kako voda šiklja između prstiju Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve

sellem. Posuda se napunila do vrha, pa je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: 'Džabire, pozovi sve kojima treba voda neka dođu da je uzmu.' " Džabir kaže: "Ljudi su dolazili i uzimali vodu sve dok se nisu namirili. Pitao sam: 'Ima li još neko kome je potrebna voda?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je potom podigao ruke iz posude, a bila je još puna. Ljudi su se počeli žaliti Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na glad, pa je kazao: 'Allah će vam pribaviti hranu.' Došli smo do okeana čiji su se valovi valjali, pa smo našli velikog kita izbačenog na obalu. Upalili smo vatru, skuhalo sebi hrane od kitova mesa toliko koliko nam je srce željelo." Džabir kaže: "Ja i još peterica drugih smo ušli u trup kita. Niko nas nije vidio dok nismo izašli vani. Uzeli smo jedno kitovo rebro i zategli ga kao luk. Pozvali smo najvišeg koji je bio među vojskom i doveli najveću kamilu koja je na sebi imala i ogromno sedlo, pa ju je on uzjahao. Mogao je lahko proći ispod (savinutog rebra), a da se nije morao ni sagibati."¹

Znak koji je Poslaniku, s. a. v. s., pokazao Džibril, a. s.

Imam Ahmed prenosi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Džibril je došao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, jedan dan, kada je on bio tužan i krvav nakon što su ga gadale neke Mekelije. Džibril ga je pitao: 'Šta je sa tobom?' Odgovorio je: 'Ovi ljudi su mi uradili to i to.' Džibril mu reče: 'Želiš li da ti pokažem jedan znak od Allaha?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alej-

¹ Zabilježeno kod Muslima u *Sahihu*, poglavlje: "Ez-Zuhdu ve-r-Reka'ik", dio: "Kazivanje o Ebu-l-Jasiru i duži hadis od Džabira"

hi ve sellem, mu reče: 'Da.' Džibril mu reče: 'Pogledaj u jedno od onog drveća na drugom kraju poljane.' Zatim mu reče: 'Pozovi ga.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, to učini i drvo dođe koračajući i stade ispred njega. Džibril mu reče: 'Naredi drvetu da se vrati nazad.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu naredi i ono se vrati na svoje mjesto. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Ovo mi je bilo dovoljno.'"¹

Allahov Poslanik, s. a. v. s., zove palmino stablo koje raspoznaje njegov glas

Imam Ahmed prenosi od Ibn-Abbasa, r. a., da je kazao: "Čovjek iz Benu-Amira je došao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao mu: 'Allahov poslanice, pokaži mi pečat između tvojih pleća, jer sam ja jedan od najpoznatijih medicinara.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu reče: 'Hoćeš li da ti pokažem znak?' Čovjek reče: 'Da.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pogleda u palmino stablo i reče čovjeku: 'Pozovi grozd datula (na palminom stablu)'. Čovjek ga pozva i grozd datula dođe poskakujući u njegovim rukama. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu tada reče: 'Idi nazad', i on se vrati na svoje mjesto. Čovjek tada reče: 'O Benu-Amire², nikada u životu nisam bio bliže nekom mađioničaru koji je bio vještiji u svojoj magiji od toga čovjeka.'"³ U drugoj predaji, koju bilježi imam Bejheki, Ibn-Abbas kaže: "Čovjek reče:

¹ Zabilježeno kod imama Ahmeda u njegovom *Musnedu*, 3/311

² Benu-Amir je jedno od arapskih plemene (op. prev.)

³ Zabilježeno kod imama Ahmeda u njegovom *Musnedu*, 1/223

'O Benu-Amire! Tako mi Allaha, nikada mu neću proturiječiti i smatrati lažnim ono što on kaže." U predaji koju također bilježi imam Bejheki, Ibn-Abbas kaže: "Grozd datula je sišao dole na tlo sa palminog stabla i nastavio skakati dok nije došao u ruke Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Kada mu je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, naredio da se vrati, grozd se vratio na svoje mjesto na stablu. Čovjek je rekao: 'Svje-dočim da si ti Allahov Poslanik', i prihvatio islam.""¹

Prolijevanje suza palminog panja jer mu je nedostajao Allahov Poslanik, s. a. v. s.

Imam Buhari bilježi od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je koristio panj od stabla palme (palmina stabla su korištena za stubove u džamiji) dok bi držao hutbu. Kada mu je napravljen minber, čuli smo panj kako plače kao steona ženka kamile sve dok Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nije sišao sa minbera i stavio ruku na njega (pa je utihnuo)."²

Imam Buhari također bilježi od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je koristio panj od stabla palme petkom.

¹ Zabilježeno kod imama Bejhekija. Imam Ibn-Kesir, komentarišući ovu predaju, kaže: "Moguće je da je čovjek u prvi mah pomislio da je ovo magija, ali je onda shvatio da ipak nije, pa je prihvatio islam kada ga je Uzvišeni Allah uputio ka Istini. A Allah najbolje zna."

² Zabilježeno kod imama Buharija u poglavlju: "El-Džumu'a" (namaz petkom)

Tada je neko od ensarija rekao: 'Allahov Poslaniče! Možemo li ti napraviti minber?' Odgovorio je: 'Ukoliko želite.' Napravili su mu minber i u petak se počeo penjati na minber da bi održao hutbu. Panj od stabla palme je plakao kao dijete! Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je sišao niz stepenice i zagrlio ga, dok je on i dalje jecao kao dijete. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'Plače zbog toga što mu nedostaje da čuje podučavanje o islamu koje sam davao u njegovoj blizini.'"¹

Kamenje na dlanu Allahovog Poslanika, s. a. v. s., veliča Uzvišenog Allaha

Imam Bejheki bilježi od Ebu-Zerra, r. a., da je kazao: "Vidio sam Osmana jednog dana u jednoj situaciji, nakon koje ga više nikada nisam spomenuo osim po dobru. Bio sam čovjek koji je uobičavao slijediti Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kada bi se on osamio. Jednoga dana sam ga vidio da sjedi sam u svojoj kući, pa sam ušao da bih posjedio sa njim. Zatim je ušao Ebu-Bekr, r. a., poselamio ga i sjeo sa njegove desne strane. Ušao je i Omer, r. a., i sjeo sa desne strane Ebu-Bekra. Zatim je ušao Osman, r. a., i sjeo sa Omerove desne strane. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je imao sedam ili devet kamenčića u svojoj ruci. Držao ih je na svome dlanu i oni počеше slaviti i veličati Uzvišenog Allaha, čak smo čuli njihovo jecanje (kao je-

¹ Zabilježeno kod imama Buharija u njegovu *Sahihu*, "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, (i njegovih ashaba)"

canje panja od palminog stabla). Kada ih je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je ponovo uzeo i stavio ih na dlan Ebu-Bekra, pa su ponovo počeli da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, toliko da smo čak čuli njihovo jecanje (kao što je jecao i panj od palminog stabla). Kada ih je spustio, utišali su se. Opet ih je uzeo Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i stavio ih na Omerov dlan, pa su počeli da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, toliko da smo čuli njihov plač, kao što je plakao i panj od palminog stabla, a kada ih je spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je stavio na Osmanov dlan, pa su počeli opet da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, toliko da smo čuli njihov plač, kao što je plakao i panj od palminog stabla, a kada ih je spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je tada rekao: 'Ovo je *hilafet* (naslijeđe) poslanstva.'"

Imam Buhari bilježi od Ibn-Mes'uda, r. a., da je kazao: "Čuli smo kako hrana veliča i slavi Uzvišenog Allaha kada bismo prije jela izgovorili bismillu."¹

Kamenje pozdravlja Poslanika, s. a. v. s.

Imam Muslim bilježi od Džabira, r. a., da je kazao Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem: "Znam kamenje koje me pozdravljalo u Meki i prije nego mi je počela silaziti Objava. Mogu ga prepoznati čak i sada."

¹ Zabilježeno kod imama Buharija u njegovu *Sahihu*, "Vrline Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, (i njegovih ashaba)"

Allahov Poslanik, s. a. v. s., baca prašinu u lice neprijatelja na Bedru i Hunejnu

Imam Muslim bilježi od Seleme, r. a., da je kazao: "Borili smo se zajedno sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na Hunejnu. Kada smo se sreli sa neprijateljem, ja sam se izdvojio i popeo ne brdašce. Jedan od neprijateljskih vojnika je krenuo prema meni, pa sam ga pogodio strijelom. Sagnuo se i sakrio od mene. Nisam mogao razumjeti šta to radi, ali sam vidio grupu ljudi koja se (iznenada) pojavila sa drugog brdašca. Oni i ashabi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, su se povukli, kao i ja, pobijeđeni. Imao sam dva ogrtača, jedan od njih je bio prebačen oko moga struka (koji je je pokrivaio donji dio moga tijela). Drugi je bio prebačen preko mojih ramena. Ogrtač oko struka se olabavio, pa sam ih oba pridržavao. Potišten sam prošao pored Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji je jahao na svojoj bijeloj muli. Rekao je: "Akvin sine, izgledaš mi potpuno utučen." Kada su ga njegovi ashabi okružili sa sviju strana, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je sišao sa svoje mule, zagrabio sa tla pregršt prašine, bacio je u pravcu neprijatelja i kazao: 'Da im se lica deformišu.' Nije bilo nijednog neprijateljskog vojnika da mu nije zapalo u oči iz ovog pregršta prašine. Stoga su se oni okrenuli, bježeći, jer ih je Allah Uzvišeni i Slavljani porazio, a Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je razdijelio ratni plijen među muslimanima."¹

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju o džihadu

U drugoj predaji kod imama Muslima E-Abbas je kazao (u dugom hadisu): "...Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji je jahao na svojoj muli je pogledao u njihove borce preko njenog ispruženog vrata i rekao: 'Ovo je vrijeme kada se bitka rasplamsava.' Zatim je zagrabio pijeska i bacio ga prema nevjernicima. Zatim je rekao: 'Tako mi Muhammedova Gospodara, nevjernici su pobijeđeni.' " El-Abbas kaže: "Obilazio sam okolo i vidio sam da se bitka odvija kao i ranije. Tako mi Allaha, odvijala se tako sve dok on nije bacio pijesak. Nastavio sam gledati sve dok nisam uočio da se njihove snage troše i počinju se povlačiti."¹

O Bici na Bedru Kur'an govori u suri *El-Enfāl* (Ratni plijen): **"Vi njih niste ubijali nego Allah; i ti nisi bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio, da bi vjernike lijepom kušnjom iskušao, — Allah zaista sve čuje i sve zna.** (El-Enfāl, 17.)

O Bici na Hunejnu Kur'an kaže: **"Allah vas je na mnogim bojištima pomogao, a i onog dana na Hunejnu kada vas je mnoštvo vaše zanjelo, ali vam ono nije ni od kakve koristi bilo, nego vam je zemlja, koliko god da je bila prostrana, tijesna postala, pa ste se u bijeg dali. Zatim je Allah na Poslanika Svoga i na vjernike milost Svoju spustio, i vojske koje vi niste vidjeli poslao i one koji nisu vjerovali na muke stavio; i to je bila kazna za nevjernike.** (Et-Tevbe, 25.–26.)

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju o džihadu

Allahov Poslanik, s. a. v. s., bi pokazao prema idolima i oni bi pali na lica

Imam Buhari bilježi od Abdullaha, r. a., da je kazao: "Kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ušao u Meku na dan njenog oslobođenja, oko Ka'be se nalazilo 360 idola. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je počeo udarati štapom koji je imao u rukama, govoreći: **'Došla je istina, a nestalo je laži; laž, zaista, nestaje!'**"¹

Mu'džize vezane za životinje

Kazivanje o odbjegloj kamili

Imam Ahmed bilježi od Džabira ibn Abdullaha da je kazao: "Vratili smo se sa putovanja sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Došli smo do vrta koji je pripadao Benu-Nedždžaru. Kada smo pokušali ući, naišli smo na kamilu. Svakog onoga, ko bi pokušao da uđe, kamila bi napala. Kada su to spomenuli Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, on je ušao u vrt i pozvao kamilu. Ona je došla spustivši svoju njušku prema tlu i kleknula ispred Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Donesite mi povodac.' Kada su mu ga donijeli, zaulario ju je i vratio njenom vlasniku. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, se potom okrenu okup-

¹ Zabilježeno kod imama Buharija u poglavlju: "Megazi" (vojni pohodi)

ljenom svijetu i reče: 'Ne postoji ništa što je stvoreno, između dunjaluka i ahireta, a da ne zna ko sam i da me ne prihvata za Allahovog Poslanika, osim neposlušnih ljudi i džina.' "

Kazivanje o kamili koja je gorko plakala i žalila se Allahovom Poslaniku, s. a. v. s.

Imam Ebu-Davud bilježi od Abdullaha ibn Džafera da je kazao: "Jednog sam dana jahao iza Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao mi je nešto u povjerenju, ali da to nikome nikada ne spominjem. Kada bi želio da se odmori i osami, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bi otišao na neko uzvišenje ili u neki vijugavi palmovik. Jednog dana je otišao u bašču nekog ensarije u kojoj je bila kamila. Kada je ugledala Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, počela je gorko plakati i suze su padale iz njenih očiju. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ju je pogladio po uhu i kamila je utihnula i prestala plakati. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upitao: 'Ko je vlasnik ove kamile?' Jedan mladić od ensarija je prišao i rekao: 'Moja je, Allahov Poslaniče.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu je rekao: 'Zar se ne bojiš Allaha zbog nijeme životinje (koja ne može iskazati svoje stanje) koju ti je dao u vlasništvo? Kamila mi se požalila da joj ne daješ dovoljno hrane i da je tjeraš da radi sve dok se ne premori.' "¹

¹ Zabilježeno kod imama Ebu-Davuda u njegovom *Sunenu* u poglavlju o džihadu

Allahov Poslanik, s. a. v. s., je obaviješten o zatrovanom ovčijem mesu

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Kada je zauzet Hajber, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je obaviješten o zatrovanom ovčijem mesu. On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Sakupite mi sve židove iz ovoga kraja.' (Kada su se sakupili) Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, im je rekao: 'Pitaj ću vas o nečemu, a vi ćete mi iskreno odgovoriti?' Odgovorili su: 'Hoćemo, Ebu-l-Kasime.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upitao: 'Ko je vaš otac?' Oni su odgovorili: 'Naš otac je taj i taj.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Slagali ste, vaš otac je taj i taj.' Oni rekoše: 'Nema dileme, ti si rekao istinu i tačno onako kako je.' On opet upita: 'Ako vas upitam još nešto, hoćete li mi iskreno odgovoriti?' Oni odgovoriše: 'Hoćemo, Ebu-l-Kasime. Ako ti slažemo, ti ćeš to znati, kao što si znao da smo ti slagali za našeg oca.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upitao: 'Ko su stanovnici Džehennema?' Oni odgovoriše: 'Mi ćemo biti u Džehennemu izvjesno vrijeme, a onda ćete nas vi (muslimani) zamijeniti u njemu.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, im je rekao: 'Vi ćete u njemu patiti osramoćeni. Tako mi Allaha, mi vas nikada u njemu nećemo naslijediti!' Onda ih je upitao još jednom: 'Ako vas pitam o nečemu, hoćete li mi reći istinu?' Oni rekoše: 'Da.' Upitao je: 'Jeste li stavili otrov u ovu pečenu ovcu?' Oni odgovoriše: 'Da.' Upitao je: 'Zašto ste to uradili?' Odgovoriše: 'Htjeli smo da saznamo da

li si lažljivac, čime bismo te se riješili, a ako si uistinu poslanik, otrov ti ne bi naškodio.'"¹

Kazivanje o Džabirovoj kamili

Imam Buhari bilježi od Džabira, r. a., da je kazao: "Dok sam jahao na sporoj i umornoj kamili, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prošao pored mene i udario je, moleći Allaha da mi u njoj bude bereket. Kamila je postala mnogo brža, brža nego ikada prije. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'Prodaj mi je za jednu ukiju² zlata.' Odgovorio sam: 'Ne.' On je opet rekao: 'Prodaj mi je za jednu ukiju zlata.' Prodao sam je, ali sam je prema dogovoru jahao do kuće. Kada smo se vratili (u Medinu), odveo sam kamilu do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, a on mi je dao dogovorenu sumu. Vratio sam se kući, ali je on poslao po mene (i kada sam došao kod njega) kazao je: 'Neću uzeti tvoju kamilu. Uzmi je kao poklon.'"³

Allahov Poslanik, s. a. v. s., jaše sporog Talhinog konja, koji postaje jako brz

Imam Buhari bilježi od Enesa, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio najbolji i najhrabriji čovjek. Jedne noći su se Medinjani prestrašili, pa su otišli u pravcu buke (koja je izazvala njihov strah).

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Medicina"

² Ukija je mjera (prim. prev.)

³ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Ugovori"

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je susreo, a bio je na povratku nakon što je saznao o čemu se radi. Jahao je neosedlanog konja (inače jako sporog) koji je pripadao Ebu-Talhi, sa isukanim mačem duž (konjskog) vrata. Govorio je: 'Ne bojte se! Ne bojte se!' Nastavio je: 'Uvjerio sam se da je konj vrlo brz', ili je rekao: 'Ovaj konj je vrlo brz.'¹

Bereket Allahovog Poslanika, s. a. v. s., daje snagu magarcu Halime es-Sa'dije

Kada je Halima uzela Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dok je bio beba, radi dojenja, došla je u Meku na umornom i veoma sporom magarcu. No, kada je odlučila da uzme Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i vrati se svome plemenu (Benu-Sa'd), uzjahala je istog magarca noseći blagoslovljeno dijete, te prestiže sve one sa kojima je došla u Meku. Oni su bili iznenađeni brzinom njenog magarca. I ne samo to, njegov, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bereket se počeo pokazivati i na drugim njenim životinjama koje počеше davati više mlijeka u vrijeme kada su vimena svih drugih životinja iz tog područja počela presušivati zbog nedostatka kiše. Ljudi iz njenog plemena su pitali da li to napasa stoku na nekom drugom, nepoznatom mjestu koje oni nisu koristili.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Džihad"

Vuk je svjedočio da je Muhammed, s. a. v. s., Allahov Poslanik

Imam Ahmed prenosi od Ebu-Se'ida el-Hudrija, r. a., da je kazao: "Vuk je napao ovcu i odvuкао je, ali ga je pastir stigao i oteo je od njega. Vuk je sjeo i rekao: 'Zar te nije strah Allaha? Kako mi možeš oteti ono što mi je Allah dao kao sredstvo za preživljavanje?' Pastir je rekao: 'Kakvo je ovo čudo? Vuk govori kao čovjek!?' Na to mu reče vuk: 'Hoćeš li da ti kažem nešto što je uistinu još čudnije? Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u Medini govori ljudima o događajima iz prijašnjih vremena.' Pastir dođe sa svojim ovcima do ulaza u Medinu, ostavi ovce van Medine, a zatim ode do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i ispriča mu za vuka. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zatraži od nekoga da pozove ljude i kaže im: 'Zajednički namaz!' Zatim Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, izade i reče pastiru: 'Ispričaj im (šta se desilo sa vukom).' Pastir okupljenim ljudima ispriča šta se desilo sa vukom. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'On je istinu rekao. Tako mi Onoga u Čijoj je Ruci moja duša, čas (Sudnji dan) neće nastupiti sve dok divlje životinje ne budu govorile ljudima, ljudi ne budu razgovarali sa vrhovima svojih bičeva i pertli i dok im ove stvari ne budu govorile šta su im žene radile nakon što su oni otišli od njih.'"¹

¹ Zabilježeno kod imama Ahmeda u njegovu *Musnedu*, 3/83-84

Hadis o gazeli koja je tražila zaštitu Allahovog Poslanika, s. a. v. s.

Hafiz Ebu-Ne'im el-Asbahani (Allahova milost bila nad njim) prenosi od Umme-Seleme (supruga Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem) da je kazala: "Jednom dok je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sjedio negdje u pustinji, začuo se glas koji ga je dozivao: 'Allahov Poslaniče! Allahov Poslaniče!' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, se obazirao oko sebe, ali nije vidio nikoga. Glas ga je dozivao ponovo, pa je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, potražio odakle glas dolazi i vidje gazelu koja je bila čvrsto vezana. Iza gazele se nalazio beduin, koji je ležao i spavao na svom ogrtaču, pod suncem. Gazela je rekla Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem: 'Ovaj me beduin uhvatio, a imam dvoje lanadi u onoj planini. Možeš li me, molim te, odvezati da ih odem podojiti, pa ću se opet vratiti u ove veze.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upita: 'Da li bi se zaista vratila?' Gazela reče: 'Neka me Allah kazni najžešćom kaznom ako ne bih!' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je odveza, ona ode i podoji svoju mladunčad i vrati se nazad. Dok ju je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, vezao, beduin se probudio i rekao: 'Allahov Poslaniče, draži si mi i od oca i od majke! Uhvatio sam je ranije. Da li ti treba?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Da.' Beduin mu reče: 'Tvoja je.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je odveza, a ona se, vesela, rastrča po pustinji, udarajući nogama po tlu i

reče: 'Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha i da si ti Allahov Poslanik!' "

Kazivanje o ptici

Imam Bejheki prenosi od Ibn-Mesuda, r. a., da je njegov otac kazao: "Bili smo na putu sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Prošli smo pored drveta na kojem su bile dva mala ptica u gnijezdu, pa smo ih uzeli. Majka ptica je došla do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mašući svojim krilima. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, upita: 'Ko je razalostio ovu pticu uzevši njene mlade?' Odgovorismo: 'Mi smo.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Vratite joj ih.' Vratili smo male ptice u njihovo gnijezdo, ali se ona nije vratila."

Mu'džize vezane za ashabe Allahovog Poslanika, s. a. v. s.

Kazivanje o dvojici ljudi kojima su njihovi štapovi osvjetljavali put

Imam Buhari bilježi od Enesa, r. a., da je kazao: "Jednom su dvojica ashaba Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, izašla iz njegove kuće, a bila je veoma mračna noć. Uzeli su dva štapa koji su ličili na svjetiljku, osvjetljavajući put ispred njih. Čak i kada su se razdvo-

jili, ova dva štapa-svjetiljke su i dalje svijetlila dok nisu došli svojim kućama."¹

Imam Abdurrezak bilježi od Enesa, r. a., da je kazao: "Usejd ibn Hudajr² i Abbad ibn Bišr³ su otišli do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da ga upitaju nešto. Kada su, nakon nekog vremena, napustili kuću Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bilo se već smrklo, a bila je veoma mračna noć. Svaki je imao po štap u rukama. Štap jednoga od njih im je osvjetljavao put. Išli su skupa za tim svjetlom. Kada su se razdvojili, štap i onoga drugoga je počeo osvjetljavati put, pa je svaki od njih nastavio ići obasjan svjetlom svoga štapa, sve dok nisu stigli do svojih kuća."

Čovjek čiji je prst osvjetljavao put ispred njega

Imam Buhari bilježi u svojoj knjizi "Tarih" (Historija) od Amra el-Eslemija⁴ da je kazao: "Bili smo sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, jedne veoma mračne noći. Kada smo se razdvojili, moji prsti su zasvi-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u njegovom *Sahihu*: "Knjiga o vrlinama Allahovog Poslanika i njegovih ashaba"

² Jedan od ensarija koji je primio islam nakon prvog sastanka na Akabi. Borio se u Bici na Uhudu i bitkama nakon Uhuda. Umro je u ša'banu 20. godine po hidžri. Omer, r. a., je bio pored njegova tabuta sve dok nije ukopan u Beki'i u Medini

³ Također jedan od ensarija koji se borio u Bici na Bedru, a poginuo je kao šehid u Bici na Jemami

⁴ On je bio vodič Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na putu do Hudejbije

jetlili, tako da su čak ljudi koji su bili sa mnoom sakupljali svoje jahaće životinje prema tome svjetlu."

Mu'džiza vezana za Temima ed-Darija koji je udaljio vatru koja se pojavila u Harra'u

Imam Bejheki bilježi od Mu'avije ibn Harmala, r. a., da je kazao: "Omer, r. a., je došao kod Temima ed Darija, r. a.,¹ i rekao mu: 'Ustani i udalji ovu vatru.' Temim reče: 'Vodo pravovjernih, ko sam ja?' Omer, r. a., je insistirao da ustane i on to na kraju i učini. Pošli su prema mjestu gdje je bila vatra, a ja (Ibn-Harmal) sam ih slijedio. Kada su stigli do vatre, Temim ju je potiskivao svojim rukama sve dok nije zašla u planinu. Nakon toga Temim ode. Omer, r. a., reče: 'Onaj koji nije vidio ovo nije isti kao i onaj koji jeste.' Ovo je ponovio tri puta."

Enesovo kazivanje o Ala'u ibn Hadremiju

Imam Bejheki bilježi od Enesa da je kazao: "Omer ibn Hattab, r. a., je pripremio vojsku koju je predvodio Ala' ibn Hadremi.²" Enes nastavlja: "Bio sam u toj vojsci.

¹ On je bio iz plemena Benu-Adi. Bio je kršćanin i prihvatio je islam u devetoj godini po Hidžri. Često bi klanjao kasno noću. Jedne noći je ustao da klanja i zadržao se na učenju jednog ajeta iz Kur'ana plaćući sve do jutra. Taj ajet je: "Misle li oni koji čine zla djela, da ćemo s njima postupiti jednako kao sa onima koji vjeruju i dobra djela čine, da će im život i smrt biti isti? Kako loše rasuđuju!" (El-Džāsije, 21.) Nastanio se u Medini, ali se kasnije preselio u Siriju, gdje je živio sve do ubistva Osmana, r. a.

² On je bio iz Hadramevta (na jugu Arabije). Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ga je imenovao upraviteljem Bahrejna.

Kada smo stigli na mjesto ka kojem smo se zaputili, ustanovili smo da su neprijateljski vojnici uništili sve izvore vode. Bilo je jako vruće, pa smo i mi i naše životinje strašno ožednjeli. Bio je petak, pa kada je sunce počelo zalaziti, Ala' nas je okupio i klanjali smo dva rek'ata, a potom je podigao svoje ruke, moleći Allaha, a na nebu nije bilo ni oblaka. Spustio je ruke, a vjetar počeo puše i oblaci se počeli sakupljati. Udarila je takva kiša da su putevi bili prekriveni vodom. Pili smo sve dok nismo utolili svoju žeđ, a napojili smo i svoje životinje za jahanje. Susreli smo se sa neprijateljem koji se prebacio preko malog zaljeva na moru na jedan otok. Ala' je stao pored zaljeva i rekao: 'Allahu, Uzvišeni, Najmilostiviji, Ti Koji sve uzdržavaš, Najdarežljiviji!', a zatim je rekao: 'Predite u ime Allaha.' Enes nastavlja: "Prošli smo, a voda je bila tako plitka, tako da se ni noge naših životinja nisu (u cjelosti) skvasile. Nije prošlo mnogo, a mi smo uspjeli izvojevati pobjedu nad neprijateljem. Neke smo ubili, druge uzeli kao ratne zarobljenike. Pošli smo nazad. Kada smo stigli do onoga zaljeva, Ala' je ponovio što je rekao i prije, pa smo opet prošli, a da voda nije skvasila noge naših životinja."

Enes nastavlja: "Nije prošlo mnogo i on je umro. Iskopali smo mu mezar, opremili ga u ćefine i ukopali. Neki čovjek je došao i pitao: 'Ko je to?' Odgovorili smo mu: 'Najbolji među ljudima, on je Ibn-Hadremi.' Čovjek reče: 'Ova zemlja odbija mrtva tijela, pa bi bilo bolje da ga ukopate na nekoj drugoj lokaciji, milju ili dvije dalje.'

Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je umro dok je on još bri-
nuo o Bahrejnu. Ebu-Bekr i Omer su ga zadržali na ovoj poziciji.
Umro je za vrijeme Omerova, r. a., hilafeta.

Ta zemlja to neće raditi.' Rekli smo: 'Ne možemo ostaviti našega druga da ga jedu divlje životinje', pa smo iskopali novi mezar. Kada smo došli do mjesta gdje smo ga ukopali, naš drug nije bio tamo, ali je njegov mezar blistao svjetlom koje se moglo vidjeti jako daleko. Zato smo vratili nazad u mezar iskopani pijesak i otišli."

Vojska koja je hodala po vodi

Imam Bejheki bilježi od A'meša, r. a., da je kazao: "Stigli smo do rijeke Tigris (prilikom bitke za Meda'in). Perzijanci su bili na suprotnoj obali rijeke. Jedan musliman je rekao: 'U ime Allaha!' i na konju zagazio u rijeku. Konj počeo trčati iznad vode. Ostali dio vojske je rekao: 'U ime Allaha!' i spustili se u vodu kao i on. Svi su trčali ili hodali (zajedno sa konjima) iznad vode. Perzijanci su ih gledali i rekli: 'Ludih ljudi! Ludih ljudi!', a zatim pobjegli. Muslimani su pretraživali da nisu šta ostavili ili izgubili. Našli su jednu čašu koja je bila obješena na sedlo nekog ratnika. Zatim su između sebe počeli dijeliti ratni plijen koji je neprijatelj ostavio iza sebe."¹

¹ Ova mu'džiza se desila za vrijeme bitke za Meda'in. Komandant vojske je bio Sa'd ibn Ebi-Vekkas koji je učio dovu Allahu Koji čuje i udovoljava. Sa'd je izabrao Asima ibn Amra za komandanta jednoga odreda muslimana. Asim je pitao: "Ko će sa mnom da budemo prvi koji će preći ovo more?" Šezdeset najhrabrijih muslimana je krenulo da pređu preko, dok su Perzijanci stajali u svojim rovovima na drugoj obali rijeke. Jedan od muslimana je krenuo naprijed kada je vidio da su se ljudi zabrinuli kako preći rijeku Tigris. Rekao im je: "Zar ste se prepali od nekoliko kapi vode?" i proučio im ajet: "Sve što je živo umire Allahovom voljom u času suđenom. Daćemo onome

Mu'džize koje se odnose na liječenje bolesti

Allahov Poslanik, s. a. v. s., liječi dječaka koji je bolovao od epilepsije (prouzrokovane šejtanskim dodirom)

Imam Ahmed bilježi od Ja'la ibn Murrea da je kazao: "Došla je neka žena Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, sa svojim sinom koji je bolovao od epilepsije (koja je bila prouzrokovana šejtanskim dodirom). Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu je rekao: 'Izlazi van, Allahov neprijatelju! Ja sam Allahov Poslanik!' Od toga je dječak ozdravio, pa je ta žena poklonila Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dvije ovce, nešto sira i masla. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je uzeo sir, maslo i jednu od one dvije ovce, a drugu joj je vratio."¹

koji želi nagradu na ovome svijetu, a daćemo i onome koji želi nagradu na onom svijetu i sigurno ćemo zahvalne nagraditi."

(Āli 'Imrān, 145.) Zatim se spustio prema vodi, a ostali su krenuli za njim. Ova grupa od šezdeset ljudi se podijelila u dvije grupe: jedna je bila ona koja je jahala konje, a druga koja je jahala ko-bile. Kada su ih Perzijanci vidjeli kako lebde iznad površine, rekli su: "Ludih ljudi! Ludih ljudi!" Sa'd ibn Ebi-Vekkas je komandovao ljudima koji su prešli preko vode. Oni su otišli sami na svojim konjima kao da su hodali po tlu, razgovarajući međusobno.

¹ Zabilježeno kod imama Ahmeda u njegovu *Musnedu*, 4/171

Učenje dove za ženu koja je bolovala od epilepsije

Imam Buhari bilježi od Ata'a ibn Ebi-Rebbaha da mu je Ibn-Abbas kazao: "Hoćeš li da ti pokažem ženu, koja će ući u Džennet?" Rekoh: "Hoću." On reče: "Ova crna gospođa je došla Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekla: 'Imam napade epilepsije, zbog čega moje tijelo bude otkriveno. Molim te, obrati se Allahu zbog mene.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, joj je rekao: 'Ako se možeš i želiš strpjeti, ući ćeš u Džennet. A ako želiš, obratit ću se Allahu i zamoliti Ga da te izliječi.' Ona je rekla: 'Ostat ću strpljiva' i još dodala: 'Ali ja se prilikom napada otkrijem, pa te molim da zamoliš Allaha da se ne otkrivam.' Pa je on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio dovu Allahu za nju."¹

Učenje dove za muhadžire da se izliječe od medinske groznice

Imam Buhari bilježi od Aiše (Allah bio zadovoljan sa njom) da je rekla: "Kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stigao u Medinu, Ebu-Bekr i Bilal su se razboljeli. Kada se Ebu-Bekrova groznica pogoršala, on (Ebu-Bekr) je recitovao stihove:

*'Svako stoji živ
međ' svojim narodom,
a smrt mu je bliža
od vezica na njegovoj obući.'*

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Strpljivost"

A Bilal je, kada se njegova groznica pogoršala, recitovao:

'Volio bih da mogu stajati cijelu noć

U dolini gdje bih bio okružen

Izhirom i dželilom¹

Volio bih da mogu piti vodu

Sa izvora Medženna i volio bih

Da se Šama i Tafil²

Ukažu preda mnom.'

Na ovo je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: 'Moj Allahu! Prokuni Šejbu bin Rebi'u, Utbu ibn Rebi'u i Umejju ibn Halefa koji su nas prognali iz našega zavičaja u zavičaj gdje vlada epidemija.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'Moj Allahu! Omili nam Medinu kao što nam je mila Meka, pa čak i više od toga. Moj Allahu! Blagoslovi ih u njihovim mjerama *sa'u* i *muddu* (mjere za količinu hrane). Daj da nam podneblje Medine bude ugodno i prijatno. Udalji od nas groznicu i usmjeri je prema Džuhfi.'³ Aiša (Allah bio zadovoljan sa njom) dodaje: "Kada smo stigli u Medinu, to je bilo najnezdravije mjesto na Allahovoj zemlji. Dolinom Besan (medinska dolina) je tekla voda obojena nečistoćom."⁴

Uzvišeni Allah je uslišao dovu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i Medina je postala zdravo

¹ Vrste mirišljavih trava

² Dvije planine

³ Mjesto blizu Medine u pravcu Meke

⁴ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrlina Medine"

mjesto, usljed bereketa zbog dolaska Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i zbog njegovih dova.

Slijepac je izliječen dovom kojoj ga je podučio Allahov Poslanik, s. a. v. s.

Imam Bejheki bilježi od Osmana bin Hunejfa da je kazao: "Čuo sam da je Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, došao slijepac i požalio mu se da je izgubio vid. Čovjek je rekao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče! Nemam nikoga ko bi me vodio (jer ja sam slijep čovjek) i postalo mi je jako teško hodati.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Idi i uzmi abdest, klanjaj dva rek'ata i reci: 'Moj Allahu! Molim Te i obraćam Ti se ugledom Tvoga poslanika Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, poslanika milosti. Muhammede! Obraćam se mome Gospodaru, tvojim ugledom i tvojom čašću, da bi mi povratio vid. Moj Allahu! Molim Te za njegovo zaganje za mene.' "

Osman kaže: "Tako mi Allaha! Nismo ni napustili svoja mjesta, a nismo se tamo puno zadržali, kada se pojavio taj čovjek i kao da nikada nije patio ni od kakve bolesti."

Dova Allahovog Poslanika, s. a. v. s., bivala je uslišana

Imam Buhari bilježi da je Ebu-Hurejre, r. a., kazao: "Rekao sam Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem: 'Čujem puno hadisa od tebe, ali ih zaboravljam.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Raširi svoj ogrtač.' Uradio sam to, a on je pomjerao svoje ruke kao da ih puni nečim (a zatim ih prazni u moj ogrtač), pa je rekao: 'Uzmi i omotaj se ovim čaršafom.' Uradio sam to i nakon toga nikada više ništa nisam zaboravio."¹

U drugoj predaji, on je rekao svojim ashabima: "Ko god raširi svoj ogrtač prije nego završim svoj govor i sačuva ga (moj govor) u svojim prsima, više nikada neće ništa zaboraviti od onoga što budem govorio." Ebu-Hurejre kaže: "Raširio sam svoj ogrtač, a on je usmjerio svoje kazivanje prema meni, pa sam to upamtio. Tako mi Allaha, nakon ovoga nikada više nisam ništa zaboravio od onoga što bih čuo od njega."

Njegova dova za Ibn-Abbasa, r. a.

Imam Buhari bilježi od Ibn-Abbasa, r. a., da je kazao: "Jednom je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ušao u kupatilo, a ja sam pripremio vodu za njegov abdest. Pitao je: 'Ko je ovo pripremio?' Obavijestili su ga o

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Znanje"

tome, pa je rekao: 'Moj Allahu! Podaj (Ibn-Abbasu) *fikh* — razumijevanje vjere.'¹

Imam Bejheki u drugoj predaji od Ibn-Abbasa dodaje da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stavio svoje ruke na njegova (Ibn-Abbasova) ramena i rekao: "Moj Allahu! Podaj mu *fikh* — razumijevanje vjere i po-duči ga tumačenju Kur'ana."

Uzvišeni Allah je uslišao molbu Svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, za njegova rođaka (Ibn-Abbasa, r. a.), koji je postao alim u vjeri, pogotovo u tefsirskoj nauci (tumačenju Kur'ana). Koristio se znanjem ashaba koje su oni dobili od Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, prije nego se Ibn-Abbas bio rodio, kao i onim što je uspio čuti od Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, prije nego je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, umro.

Njegova, s. a. v. s., dova za Enesa, r. a.

Imam Buhari bilježi od Katade da je kazao: "Ummu-Sulejm je rekla Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem: 'Enes je tvoj sluga.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Moj Allahu! Podari mu dobro zdravlje i mnogobrojne nasljednike! Blagoslovi mu sve što mu budeš dao.'"

Imam Tirmizi bilježi od Ebu-Halde da je kazao: "Rekao sam Ebu-Aliju: "Da li je Enes čuo hadis od Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem?" On mi je odgovorio: "Služio ga je deset godina, pa je Allahov Poslanik,

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Abdest"

sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio dovu za njega. Enes je imao voćnjak u kojem je voće dozrijevalo dva puta godišnje. Imao je također i plantažu bosiljka u tom voćnjaku koji je mirisao poput miska (mošusa)."

Zabilježeno je da je Enes imao gotovo stotinu dječaka i djevojčica, a po nekima čak i više.

U drugoj predaji je zabilježeno da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Moj Allahu! Podari mu dug život." Enes je živio 100 godina.

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je učio i dovu za njegovu majku Ummu-Sulejm i njenog muža Ebu-Talhu, pa im je dato 9 sinova i svi su bili hafizi Kur'ana.¹

Dova da majka Ebu-Hurejre, r. a., krene pravim putem

Imam Muslim bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Pozivao sam svoju majku, koja je bila politeist, da prihvati islam. Tako sam je pozvao jednog dana, pa mi je ona rekla nešto o Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, što mi je jako teško palo. Otišao sam Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, plačući i rekao mu: 'Allahov Poslaniče! Pozvao sam svoju majku da prihvati islam, ali ona nije prihvatila moj poziv. Pozvao sam je i danas, ali je rekla nešto što mi se nimalo nije dopalo. Molim te, zamoli Allaha da majku Ebu-Hurejre usmjeri na pravu stranu.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zamoli: 'Moj Allahu! Usmjeri majku Ebu-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u *Sahihu*, poglavlje o dženazi

Hurejre da krene pravim putem!' Izašao sam vani, pre-zadovoljan dovom Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Kada sam došao blizu kućnih vrata, bila su zaključana. Majka je čula moje korake i rekla: 'Ebu-Hurejre! Sačekaj!' Čuo sam polijevanje vode. Okupala se, zaognula ogrtač, nabrzinu prekrila svoju glavu mahramom, pa mi otvorila vrata. 'Ebu-Hurejre', reče, 'svjedočim da nema boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik.' On (Ebu-Hurejre) kazuje: 'Vratio sam se Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, lijući suze od radosti. Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, budi radostan, Allah je uslišao tvoju dovu i uputio je majku Ebu-Hurejre pravim putem.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, se zahvali Allahu, veličajući Ga i govoreći sve najljepše. Rekoh: 'Allahov Poslaniče! Zamoli Allaha da usadi ljubav u srca pokornih robova prema meni i mojoj majci i da učini da naša srca osjete njihovu ljubav.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kaza: 'Moj Allahu! Učini da zavole ove Tvoje robove (tj. Ebu-Hurejru i njegovu majku) u svojim srcima pokorni robovi i da njihova srca osjete ljubav koju osjećaju pokorni robovi.' Ebu-Hurejre kaže: 'I ovu dovu je Allah uslišao u cjelosti, tako da su me voljeli svi oni koji su me vidjeli ili čuli za mene.'"¹

Dova za Sa'da ibn Ebi-Vekkasa, r. a.

Kada je Sa'd, r. a., bio bolestan Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je za njega proučio dovu pa mu

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vrline ashaba"

je bilo bolje. Također, učio je dovu da, kada god Sa'd uputi dovu, ona bude uslišana. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: "Moj Allahu! Učini da njegovo koplje, kada god ga baci, ne promaši i usliši mu dovu, kada Te god bude molio."¹

Imam Buhari bilježi da je Sa'dova dova bila uslišana kada je bio namjesnik u Kufi u Iraku. Džabir bin Semure kazuje o tome: "Ljudi iz Kufe su se žalili Omeru na Sa'da, pa ga je on smjenio i postavio Ammara kao namjesnika. Oni su iznijeli mnogo primjedbi na Sa'da, čak da je, navodno, neispravno klanjao. Omer je poslao po njega i rekao: 'Ebu-Ishak! Ovi ljudi tvrde da ti ne klanjaš ispravno.' Ebu-Ishak (Sa'd) reče: 'Tako mi Allaha, klanjao sam sa njima isto onako kako sam klanjao sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i ništa od toga nisam mijenjao. Duže sam klanjao prva dva rek'ata jaciye, a kraće zadnja dva.' Omer reče: 'Ebu-Ishak! To je ono što sam i ja mislio o tebi!' Poslao je jednog ili više ljudi sa njim u Kufu da se raspitaju kod tamošnjeg stanovništva o njemu. Obišli su svaku džamiju i u njoj se raspitali o njemu. Svi su lijepo govorili o njemu, osim u džamiji koja je pripadala plemenu Benu-Abs. Neki čovjek po imenu Usama bin Katade, sa prezimenom Ebu-Sa'de, ustade i reče: 'Pošto si nas zakleo, sada ću ti reći da Sa'd nikada nije otišao sa vojskom i da nikada nije dijelio ratni plijen podjednako i pravedno i da nikada nije sudio po pravdi.' (Kada je čuo ovo) Sa'd reče: 'Molim Allaha za tri stvari: Moj Allahu! Ako ovaj Tvoj rob laže, i ako se to dokaže, daj mu dug život, povećaj njegovo si-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije, poglavlje "Vrlina ashaba"

romaštvo i stavi ga na iskušenja.' (I ovako se i desilo). Kasnije, kada ga je neko upitao o njegovu stanju, odgovorio bi da je on star čovjek sa iskušenjima koja su rezultat Sa'dove kletve. Abdulmelik, jedan od prenosilaca, kaže da ga je vidio kasnije i da su mu se obrve nadvile nad oči od starosti i da je običavao zadirkivati i napadati male curice na putu."¹

Dova za Es-Sa'iba, r. a.

Imam Buhari bilježi od as Sa'iba bin Jezida da je kazao: "Moja tetka me odvela kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekla mu: 'Allahov Poslaniče! Sin moje sestre je bolestan.' On je stavio ruke na moju glavu, zamolio Allaha da me blagoslovi i uzeo abdest. Popio sam vodu kojom se abdestio, stao iza njega i gledao u pečat poslanstva između njegovih pleća, (a bio je veličine) kao dugme na šatoru."² Es-Sa'ib je doživio devedeset i četvrtu godinu, a tijelo mu je ostalo uspravno i nikada se nije povilo. Kosa na mjestu gdje ju je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dotakao nikada nije pobijelila, a moć njegovog rasuđivanja nije se smanjila sve do smrti, usljed dove koju je proučio Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, za njega.

Dova za Abdurrahmana ibn Avfa, r. a.

Kada je Aburrahman ibn Avf, r. a., došao u Medinu, Allahov Poslanik je zbratimio njega i Sa'da ibn Rebi'u, r. a.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Ezan"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dova"

Enes, r. a., plemeniti ashab, kazuje šta se desilo: "Sa'd je rekao Abdurrahmanu: 'Brate, ja sam najbogatiji među ensarijama, pa bih da podijelim bogatstvo među nama. Imam dvije žene, izaberi koja ti se više sviđa, ja ću se razvesti od nje, pa kada joj prođe *iddet* (period nakon razvoda u kojem se žena ne može udati, op. prev.), ti se njome oženi.' Abdurrahman mu reče: 'Neka Allah da bereket tebi i tvojoj porodici i tvome imetku. Gdje je pijaca?' Pokazao mu je pijacu Kajnuka. Abdurrahman je otišao tamo i vratio se sa zarađenim jogurtom i maslom. Nastavio je ići na pijacu, dok se jednog dana nije vratio sa tragom žutog mirisa na sebi. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upitao: 'Kakav je to miris?' Odgovorio je: 'Oženio sam se.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je upitao: 'Koliki si joj vjenčani dar dao?' Odgovorio je: 'Dao sam joj zlata koliko je teška košpica datule' ili (je rekao:) 'Zlatnu datulinu košpicu.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu reče: 'Napravite svadbeni ručak, makar sa jednom pripremljenom ovcom.'"¹

U drugoj predaji se kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio dovu za njega kada ga je sreo: "Neka ti Allah podari Svoj blagoslov. Napravite svadbeni ručak, makar sa jednom pripremljenom ovcom."²

Dova Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je uslišana, pa je njegova kupoprodaja bila obasuta bereketom i uspješna. Imao je jako puno sreće u trgovini,

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrline ensarija"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dova"

tako da je jednom kazao: "Kada bih podigao kamen, našao bih srebro ili zlato ispod njega."

Dova za Ebu-Akila, r. a.

Imam Buhari bilježi od Ebu-Akila, r. a., da je kazao: "Njegov djed, Abdullah ibn Hišam, bi ga uzeo sa pijace ili poveo na pijacu (prenosilac se dvoumi). Obično bi kupovao žito. Kada bi ga Ibn-Zubejr i Ibn-Omer sreli, rekli bi mu: 'Dozvoli da ti budemo partneri u trgovini, jer je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio dovu da imaš bereket u njoj.' On bi ih prihvatio za partnere i nekada bi zaradio čitav devin tovar, koji bi potom poslao kući."¹

Uslišana je dova za širenje islama u Perziju, Siriju i Jemen

Ebu-Davud Tajalisi bilježi od Zejda ibn Sabita, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je pogledao u pravcu Jemena i rekao: 'Moj Allahu! Učini da se njihova srca priklone nama (tj. da prihvate islam).' Pogledao je u pravcu Sirije i rekao: 'Moj Allahu! Učini da se njihova srca priklone nama.' Pogledao je u pravcu Iraka i rekao: 'Moj Allahu! Učini da se njihova srca priklone nama. Moj Allahu! Blagoslovi ih u njihovim mjerama *sa'u* i *muddu* (mjere za količinu hrane).' To se i desilo, a stanovnici Jemena su prihvatili islam prije stanov-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dova"

nika Sirije koji su obećali da će nastaviti pravim putem i pomagati islam sve do Sudnjega dana."

Dove protiv pojedinih ljudi (tj. da budu prokleti) također su uslišane

Imam Muslim bilježi od Asa bin Seleme bin Ekva' koji prenosi od svoga oca da je neko jeo u prisustvu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, lijevom rukom, pa mu je Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Jedi desnom rukom!" Odgovorio je: "Ne mogu!" Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Da Bog da i ne mogao." Samo ga je oholost navela da to ne učini, pa kasnije više nije mogao podići (desnu ruku) do svojih usta."¹

Imam Muslim također bilježi od Ibn-Abbasa da je rekao: "Igrao sam se sa nekom djecom, a Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prošao pored nas. Sklonio sam se iza vrata. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mi je prišao, potapšao me po mojim ramenima i rekao: "Idi i zovni mi Mu'aviju." Vratio sam se i rekao: "Zauzet je jelom." Naredio mi je ponovo da odem i zovnem Mu'aviju da dođe do njega. Otišao sam (i kada sam se vratio), rekao sam mu da je još uvijek zauzet jelom. (Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem) je rekao: "Da Bog da nikada ne natrpao stomak."² Imam Ibn-Kesir, komentarišući ovu predaju, kaže da je ova dova

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Pića"

² Zabilježeno kod imama Muslima u "El-Birr ves-Silah" (Dobročinstvo i lijepi postupci)

prouzročila kod Mu'avije takvo stanje da se u doba njegova hilafeta govorilo da jede i po sedam puta na dan, i to hranu pripremljenu sa mesom, a opet bi govorio: "Tako mi Allaha, ne mogu se nikako najesti."

Kletva je stigla nevjernike na dan Bedra

Imam Buhari bilježi od Ibn-Mes'uda, r. a., da je jedne prilike je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, klanjao pored Kabe. Tu je sjedila grupa Kurejšija. Jedan između njih reče: "Zar ne vidite ovoga čovjeka? Ovo radi samo da bismo ga mi vidjeli. Ko bi od vas htio da ode i donese izmeta, krvi (u drugoj predaji "prljavi fetus kamile") i iznutrice (crijeva itd.) od zaklane deve od toga i toga, pa da sačekamo da ode na sedždu i da mu to svalimo na pleća?" Najnesretniji među njima (Ukbe ibn Ebi Mu'ajt) je otišao (i donio im), pa kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, otišao na sedždu, bacili su mu to na pleća. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je ostao na sedždi, a oni su se toliko smijali da su popadali jedan preko drugoga. Neko od prolaznika je otišao po Fatimu, r. a., (kćerku Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem) koja je u to vrijeme bila još uvijek djevojčica. Dotrčala je, a Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je još uvijek bio na sedždi. Sklonila je to što su Kurejšije bacile na njega i proklela ih u lice. Kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, završio namaz, rekao je: "Moj Allahu! Osveti se ovim Kurejšijama!" To je rekao tri puta i dodao: "Osveti se Amru ibn Hišamu, Utbe bin Rebi'i, Šejbi ibn Rebi'i, Velidu ibn Utbe'u, Umejji ibn Halefu, Ukbi ibn Mua'jtu,

Umari ibn Velidu." Abdullah ibn Mes'ud dodaje: "Tako mi Allaha! Vidio sam ih sve mrtve na bojnopolju na dan Bedra. Dovučeni su i bačeni u Kalib (jedno vrelo). Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Allahovo prokletstvo je stiglo one koji su u Kalibu."¹

Imam Muslim bilježi od Aiše (Allah bio zadovoljan s njom) da su dva čovjeka posjetila Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i oba su pričala o stvarima o kojima ja ništa nisam znala. To mu je dosadilo, pa ih je počeo proklinjati. Kada su otišli, rekla sam: "Allahov Poslaniče, dobra su dostupna svima, ali ne i ovoj dvojici." Upitao je: "Zašto misliš da je tako?" Rekla sam: "Zato što si ih prokleo." On reče: "Zar ne znaš da sam uvjetovao svoje riječi kod Moga Gospodara rekavši: 'Moj Allahu! Ja sam ljudsko biće, pa učini da svakom onome muslimanu na koga zazovem kletvu i prokletstvo to bude za njega čišćenje i nagrada.'" Ebu-Hurejre, r. a., prenosi u drugoj predaji da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Moj Allahu! Ja sam ljudsko biće, pa učini da svakom muslimanu na koga zazovem kletvu, ili prokletstvo, ili mu učinim nažao to bude za njega čišćenje i milost."²

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., koji kaže da je čuo da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Moj Allahu! Ako ikada nažao učinim bilo kojem vjerniku, molim Te učini da to bude uzrok da on bude blizu Tebe na Dan proživljenja."³

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dova"

² Obje predaje su zabilježene kod imama Muslima u poglavlju "El-Birru ve-s-Silah"

³ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dova"

Čovjek koji je postao otpadnik i kojega je zemlja izbacila nakon ukopa

Imam Ahmed bilježi od Enesa, r. a., da je bio neki kršćanin koji je prihvatio islam i zapisivao ono što je objavljivano Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Čitao je suru *El-Bekare* i suru *Ali Imran*, a kada bi neko učio ove dvije sure, mi bismo ga posebno poštovali i iskazivali počasti. Međutim, kada bi mu Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, naredio: "Piši: 'Allah je Onaj koji najviše prašta, Najmilostiviji je.'", on ga ne bi poslušao nego bi napisao: "Allah sve zna i Najmudriji je." Kada bi mu Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Piši to i to", čovjek bi na to rekao: "Ja pišem ono što ja želim." Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bi mu diktirao da napiše: "Allah sve zna i Najmudriji je", ali, umjesto toga, čovjek bi napisao: "Allah sve čuje i sve vidi." Na kraju ovaj čovjek postade otpadnik od islama i pridruži se nevjernicima. Reče im: "Ja sam jedan od onih koji najviše znaju o Muhammedu i ja sam onaj koji je pisao šta je htio." Kada je umro, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Zemlja će izbaciti njegovo tijelo." Enes dodaje: "Ebu-Talha me obavijestio da je on otišao u mjesto gdje je taj čovjek umro i uvjerio se da je zaista zemlja izbacila njegovo tijelo. Ebu-Talha je pitao tamošnje stanovništvo: "Šta nije bilo u redu sa tim čovjekom?" Rekli su mu da je sahranjivan nekoliko puta, ali bi ga zemlja izbacila svaki put kada bi ga oni ukopali.

Allahovog Poslanika, s. a. v. s., su pitali o gajb-stvarima, a njegov odgovor je bio u skladu sa onim što je bilo objavljeno i u ranijim Knjigama datim prijašnjim poslanicima

Odgovor o duši, ljudima iz pećine i Zulkarnejnu

Nakon objave poslanstva Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Kurejšije su poslale židovima u Medinu nekoga da im postavi određena pitanja o kojima bi potom mogli da pitaju Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, (čime su željeli da Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stave u nezgodan položaj), jer je židovima već objavljena Knjiga — Tevrat. Židovi su rekli Kurejšijama da ga pitaju o tri stvari: *prvo*: O prirodi duše, *drugo*: ko su mladići koji su živjeli u ranijem vremenu i niko ne zna šta se desilo sa njima i *treće*: da ga pitaju o čovjeku koji je putovao oko zemlje, tako da je stigao i na istok i na zapad. Kada su se Kurejšije vatile, postavili su Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ova tri pitanja. Uzvišeni Allah je objavio sljedeći ajet: **"Pitaju te o duši. Reci: 'Šta je duša — samo Gospodar moj zna, a vama je dato samo malo znanja.'**" (El-Isrā', 85.)

Zatim je objavljena sura *El-Kehf*, koja je u tančine opisala kazivanja o mladićima koji su napustili vjeru svoga naroda (koji su bili ateisti) i povjerovali u Allaha, Sve-

moćnog, Dostojnog svake hvale! Niko ne zasluži biti obožavan osim Njega! Stoga su oni odlučili pobjeći od svoga naroda, te su se sakrili u jednu pećinu u kojoj provedoše spavajući 309 godina, nakon čega ih je Uzvišeni Allah probudio. Allah nam o ovome daje detalje u suri *El-Kehf*.

U istoj suri, Uzvišeni Allah objavljuje i kazivanje o Zulkarnejnu: **"I pitaju te o Zulkarnejnu. Reci: 'Kazaću vam o njemu neke vijesti.'**" (El-Kehf, 83.)

Ajeti koji slijede daju detalje o putovanju koje je poduzeo na istok i na zapad, te o njegovim dobrim djelima koja je činio.

Odgovori o predznacima Sudnjega dana i nekim drugim pitanjima

Imam Buhari bilježi od Enesa, r. a.: "Kada je stigla vijest da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stigao u Medinu, Abdullah ibn Selam (koji je bio židov u to vrijeme) je otišao da ga pita o nekoliko stvari. Rekao je: 'Namjeravam da te pitam o tri stvari na koje samo Poslanik može odgovoriti: Koji je prvi preznak Sudnjega dana? Šta će biti prva hrana koju će stanovnici Dženneta jesti? Šta je presudna stvar u tome da dijete ličiti na oca ili na majku?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Džibril me upravo informisao o tome.' Ibn-Selam reče: 'On (tj. Džibril) je najveći neprijatelj židova među melekima.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Što se tiče prvog predznaka Sudnjega dana, to će biti vatra koja će tjerati ljude (da se okupe) i sa istoka i sa zapada. Što se tiče prve hrane koju će sta-

novnici Dženneta jesti, to će biti okrugli ligament jetre kita. Što se tiče djeteta, ako čovjek ispusti (sjeme) prije žene, dijete će ličiti na oca, a ako žena ispusti (sjeme) prije čovjeka, dijete će ličiti na majku.' Na ovo Abdullah ibn Selam reče: 'Svjedočim da nema niko pravo biti obožavan osim Allaha i da si ti Allahov Poslanik...'¹

Imam Muslim bilježi od Sevbana, r. a., (oslobođenog roba Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem) da je rekao: "Dok sam stajao iza Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, jedan od židovskih rabina je došao i rekao: 'Neka je mir na tebe, Muhammede.' Gurnuo sam ga straga tako snažno da je gotovo pao. On me upita: 'Zašto si me gurnuo?' Rekoh: 'Zašto nisi rekao: Allahov Poslaniče?' Židov reče: 'Mi ga zovemo imenom koje mu je familija dala.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Moje je ime Muhammed. Njega mi je dala moja familija.' Židov reče: 'Došao sam da te upitam nešto.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Hoće li ti išta koristiti to što ću odgovoriti na tvoja pitanja?' Židov reče: 'Pažljivo ću te saslušati.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, povuče liniju pomoću štapa koji je držao u svojim rukama i reče: 'Pitaj (što god želiš).' Židov upita: 'Gdje će ljudi biti na Sudnjem danu kada će se Zemlja preokrenuti u drugu Zemlju, a i nebo (u drugo nebo)?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Bit će u tami pored Sirat-čuprije.' Židov opet upita: 'Koji od ljudi će prvi preći Sirat-čupriju?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Siromašni iz reda muhadžira.'

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrline ensarija"

Židov opet upita: 'Šta će oni prvo pojesti kada uđu u Džennet?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Okrugli ligament riblje džigerice.' Židov opet upita: 'A šta će im biti hrana nakon ovoga?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Uškopljeni bik, koji je hranjen u različitim dijelovima Dženneta, bit će zaklan za njih.' Židov opet upita: 'A šta će im biti za piće?' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Bit će napojeni pićem sa vrele pod imenom Selsebil.' Židov reče: 'Došao sam da te pitam o stvari koju niko od ljudi na zemlji ne može znati osim poslanika ili jedan do dva čovjeka koji su uz njega.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Da li će ti išta koristiti ako ti kažem o tome?' Židov reče: 'Pažljivo ću te saslušati.' Zatim reče: 'Došao sam da te upitam o djetetu.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Ono što muškarac ispusti je bijelo, a ono što žena ispusti je žuto. Kada oni imaju spolni odnos i ako muškarčevo sjeme nadvlada ženino, formirat će se muško dijete, Allahovom voljom. Ako, pak, nadvlada ženino sjeme nad muškarčevim sjemenom, formirat će se žensko dijete, Allahovom voljom.' Židov reče: 'Istinu si rekao i ti si uistinu Poslanik.' Okrenuo se i otišao. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Pitao me o takvim stvarima o kojima ja ništa nisam znao sve dok me Allah nije podučio.'¹

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "O menstruaciji"

Kazivanje o židovu koji je prkosio Allahovom Poslaniku, s. a. v. s.

Imam Ahmed bilježi od Safvana bin Assala da je rekao: "Jedan među židovima je rekao svome drugu da odu kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i pitaju ga o sljedećem ajetu: **'Mi smo Musau devet očevidnih znamenja dali, pa upitaj sinove Israilove kad je pre-cima njihovim došao i kada mu je faraon rekao: 'Ja mislim, o Musa, da si ti doista opčinjen.'**' (El-Isrā', 101.)

Otišli su i pitali Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, a on im je odgovorio: 'Ne obožavaj nikoga mimo Allaha, ne kradi, ne čini blud, ne ubij nikoga koga je Allah zabranio da se ubije, osim kada to pravda zahtijeva, ne koristi se magijom, ne jedi kamatu, ne optuži nevina čovjeka kod vlasti da bi ga oni ubili, ne potvori (za blud) čestitu ženu', ili je rekao (prenosilac nije siguran): 'Ne bježi sa bojnog polja.' Zatim je on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dodao: 'A posebno za vas židove: Ne prekršite Subotu (radeći neki od ovosvjetskih poslova).' " Safvan dodaje: "Oba su poljubila njegove, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ruke i i stopala i rekli: 'Svjedočimo da si ti Poslanik.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih upita: 'Šta vas sprečava da me slijedite?' Rekoše: 'Davud, a. s., je molio da poslanici budu iz njegove loze, pa se bojimo, ukoliko prihvatimo islam, da će nas židovi ubiti.' "

Čini se da je prenosilac hadisa izmiješao deset zapovijedi (koje su spomenute u hadisu i devet znamenja koji se spominju u ajetu, a to su: Musaov, a. s., štap, ruka koja bi pobijeljela, poplava, skakavci, uši, žabe, krv, potapa-

nje u moru, oskudica voća (i žitarica...), (većina ih je spomenuta u suri El-A'rāf, 130.-133.)

Dječak židov koji je služio Allahovog Poslanika, s. a. v. s., je povjerovao u njegovu misiju, a njegov otac mu je proturječio

Imam Bejheki bilježi od Enesa, r. a.: "Dječak židov, koji je služio Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, se jednoga dana razbolio, pa je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, otišao da ga obide. Kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, stigao tamo, zatekao je dječakova oca kako čita Tevrat kod njegove glave. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu reče: 'O jevreju! Zaklinjem te Allahom Koji je objavio Tevrat Musau! Da li si našao u Tevratu moj opis, osobine i moju lokaciju (iz koje je potekla Objava)?' Otac odgovori: 'Ne'. Dječak tada odgovori: 'Tako mi Allaha, jesmo, Allahov Poslaniče. Našli smo u Tevratu tvoj opis, tvoje osobine i tvoju lokaciju. Svjedočim da nema boga osim Allaha i da si ti Njegov Poslanik.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče ashabima: 'Sklonite ovoga čovjeka (dječakova oca) od njegove glave i brinite se o svome bratu.' "

Ranije objave donose radosne vijesti o Poslaniku, s. a. v. s.

Jasno je naglašeno i u Kur'anu i u sunnetu da su raniji Allahovi poslanici, a. s., kazivali radosne vijesti o Poslanikovom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dolasku i da su to njihovi sljedbenici znali. Ali, većina sljedbenika je to krila i tajila sve činjenice o njemu koje su navedene u njihovim knjigama. Uzvišeni Allah kaže u Kur'anu:

"Onima koji će slijediti Poslanika, vjerovjesnika, koji neće znati ni da čita ni da piše, kojeg oni kod sebe, u Tevratu i Indžilu, zapisana nalaze, koji će od njih tražiti da čine dobra djela, a od odvratnih odvrćati ih, koji će im lijepa jela dozvoliti, a ružna im zabraniti, koji će ih tereta i teškoća koje su oni imali osloboditi. Zato će oni koji budu u njega vjerovali, koji ga budu podržavali i pomagali i svjetlo po njemu poslano slijedili — postići ono što budu željeli. Reci: 'O ljudi, ja sam svima vama Allahov Poslanik, Njegova vlast je na nebesima i na Zemlji; nema drugog boga osim Njega, On život i smrt daje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika

Njegova, vjerovjesnika, koji ne zna da čita i piše, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite — da biste na pravom putu bili!" (El-A'rāf, 157.–158.)

"Zašto da pored Allaha tražim drugog sudiju, kad vam On objavljuje Knjigu potanko? A oni kojima smo Mi dali Knjigu dobro znaju da Kur'an objavljuje Gospodar tvoj istinito, zato ti ne sumnjaj nikako!" (El-En'ām, 114.)

"Oni kojima smo dali Knjigu znaju Poslanika kao što sinove svoje znaju, ali neki od njih doista svjesno istinu prikrivaju." (El-Bekare, 146.)

"Ako se oni budu prepirali s tobom, reci: 'Ja se samo Allahu pokoravam, a i oni koji me slijede.' I reci onima kojima je data Knjiga i neukima: 'Primitelje islam!' Ako prime islam, onda su na pravom putu. A ako odbiju, tvoje je jedino da pozivaš. — A Allah dobro vidi robove Svoje." (Āli 'Imrān, 20.)

"Ovo je obznana ljudima i da njome budu opomenuti i da znaju da je samo On jedan Bog, i da razumom obdareni prime pouku!" (Ibrāhīm, 52.)

"Reci: 'Ko je svjedok najpouzdaniji?' — i odgovori: 'Allah, On će između mene i vas svjedok biti. A meni se ovaj Kur'an objavljuje i da njime vas i one do kojih on dopre opominjem. Zar vi, zaista, tvrdite da pored Allaha ima i drugih bogova?' Reci: 'Ja ne tvrdim.' Reci: 'Samo je On — Bog, i ja nemam ništa s tim što vi smatrate druge Njemu ravnim.'" (El-En'ām, 19.)

"Zar je onaj koji želi samo ovaj svijet kao onaj kome je jasno ko je Gospodar njegov, na što se nadovezuje Kur'an kao svjedok Njegov, i još prije njega Knjiga Musaova, putovođa i milost. To su oni koji vjeruju u nj. A

onima koji su se protiv njega urotili vatra će boravište biti. Zato ti nikako ne sumnjaj u nj, on je zaista istina od Gospodara tvoga, ali većina ljudi neće da vjeruje." (Hūd, 17.)

"Da opominje onoga ko ima pameti, i da zasluži kaznu nevjernici." (Jāsīn, 70.)

Uzvišeni Allah navodi u Kur'anu da je On poslao Svoga poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nepismenim (arapskim paganima), narodima ranijih Objava, svim narodima, Arapima i nearapima. Stoga, svi oni do kojih je doprla poruka Kur'ana smatraju se upozorenim na njega.

Imam Muslim bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Tako mi Onoga u Čijoj je Ruci Muhammedova duša, pripadnici i židovske i kršćanske zajednice su čuli za mene, ali neće da potvrde ono sa čim sam poslan i umrijet će takvi, pa će završiti u Džehennemu."¹

Imam Buhari bilježi od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Dato mi je pet stvari koje nisu date nikome prije mene: Allah mi daje pobjedu putem straha (zastrašujući moje neprijatelje) na razdaljini od mjesec dana putovanja; cijela Zemlja je učinjena meni (i mojim sljedbenicima) mjestom za klanjanje i učinio da se njome može uzeti tejemum, tako da svako od mojih sljedbenika može klanjati bilo gdje kada dođe vrijeme namaza; ratni plijen mi je dozvoljen, a nikome nije dozvoljen prije mene; data mi je mogućnost šefa'ata (na Dan

¹ Bilježi imam Muslim u poglavlju "Vjerovanje"

proživljenja); svaki poslanik je bio poslan samo svome narodu, a ja sam poslan cijelome čovječanstvu.”¹

U drugoj predaji Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, kaže: ”Poslan sam crnim i crvenim (ljudima).” Prenosi se, također, da je rekao da je poslan Arapima i nearapima. Također se prenosi da je poslan i ljudskoj i džinskoj vrsti, ali je značenje toga ustvari mnogo obuhvatnije. Značenje hadisa Allahovog Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, jeste to da je radosna vijest o njemu kazana i u ranijim Objavama koje je Uzvišeni Allah poslao preko prijašnjih poslanika. Poslanstvo prije Muhammeda, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, je okončano sa Isaom, sinom Merjeminim, koji je zadnji poslanik poslan Benu-Isra’ilu. Isa, a. s., ih je obavijestio o dolasku Muhammeda, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, kako se to navodi u Kur’anu: **”A kada Isa, sin Merjemin, reče: ‘O sinovi Israilovi, ja sam vam Allahov poslanik da vam potvrdim prije mene objavljeni Tevrat i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku čije je ime Ahmed, koji će poslije mene doći.’ I kad im je on donio jasne dokaze, oni rekoše: ‘Ovo je prava vradžbina!’”** (Es-Saff, 6.)

Komentarišući ovo, Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, nam kazuje da je on spomenut u ranijim Objavama, a što je evidentno i iz kur’anskih ajeta i suneta Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju ”Tejemmum”

Njegova da’va je široko rasprostranjena i to je jedna od mu’džiza

Dakle, da’va Allahovog Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem (pozivanje i objašnjavanje islama) stigla je i na istok i na zapad Zemlje i to je nešto što se nije desilo nijednoj naciji prije njega, sallallāhu ‘alejhi ve sellem. Da Muhammed, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, nije Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, šteta od njega bi bila veća od bilo koga drugog i prijašnji poslanici bi upozorili na opasnost od njega, kao što su svi oni upozorili svoje sljedbenike na pobornike lažnih vjerovanja. Nije-dan od ranijih poslanika, uključujući Nuha, a. s., koji je bio prvi Allahov poslanik koji je upozorio svoje sljedbenike na Dedždžala, nije upozorio na Muhammeda, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, niti je bilo koji od njih govorio o njemu bilo šta drugo osim hvale, njegov dolazak spominjali kao radosnu vijest, naređivali svojim sljedbenicima da ga slijede i upozoravali na (štetnost) neposluha prema njemu. Uzvišeni Allah kaže u Kur’anu: **”Allah je od svakog vjerovjesnika kome je Knjigu objavio i znanje dao — obavezu uzeo: ‘Kad vam, poslije, dođe poslanik koji će potvrditi da je istina ono što imate, hoćete li mu sigurno povjerovati i sigurno ga pomagati? Da li pristajete i prihvatate da se na to Meni obavezete?’ — Oni su odgovorili: ‘Pristajemo!’ — ‘Budite, onda, svjedoci’ — rekao bi On —, ‘a i Ja će s vama svjedočiti.’ A oni koji i poslije toga glave okrenu, oni su doista nevjernici.”** (Āli ‘Imrān, 81.–82.)

Neke od vijesti o Muhammedu, s. a. v. s., koje su spomenute u ranijim objavama

Kazivanje o Ibrahimu, a. s.

U Knjizi Postanka, tokom kazivanja o Ibrahimu, a. s., navodi se da ga je Uzvišeni Allah nadahnuo da, nakon što ga je spasio od vatre, krene na put na Istok i Zapad, radi svoga sina. Kada je rekao Sari za ovo, ona se ponadala da će taj sin biti njen i željela je da Hadžera i njen sin Ismail, a. s., odu što dalje. Ibrahim, a. s., ih je oboje odveo u Arabiju, u divljinu (planine) Parnas. Ibrahim, a. s., je mislio da je poslanstvo namijenjeno (samo) njegovu sinu Ishaku, ali ga je Uzvišeni Allah obavijestio da će njegovom sinu Ishaku, a. s., biti dato blagoslovljeno potomstvo, ali i Ismailu, a. s., koji će biti blagoslovljen i od koga će nastati veličanstven narod. Jedan od njegovih potomaka bit će i Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji će imati veličanstven ummet.

"Jahve reče Abram: 'Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje ću ti pokazati. Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati, i sam ćeš biti blagoslov.'" (Postanak, 12:1-2) *"... Roditi ćeš sina (o, Hadžera). Nadjeni mu ime Jišmael, jer Jahve ću jad tvoj."* (Postanak, 16:11)

Kada je Ibrahim ostavio Hadžeru pored Kabe, ona je jako ožednjela i zabrinula se za svoga sina. Tada je došao melek koji je izveo vrelo Zemzem i naredio joj da

čuva svoga dječaka, jer će divna osoba biti rođena kao jedan od njegovih potomaka.

Dobro je poznato da niko od Ismailovih, a. s., potomaka, pa čak ni od Ademovih, a. s., potomaka, nije veličanstveniji, niti časniji od Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Stoga je njegov, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ummet dominantan i na istočnom i na zapadnom dijelu zemlje.

Kazivanje o Ismailu, a. s.

Tokom kazivanja o Ismailu, a. s., u Knjizi Postanka, rečeno je da će predvodnik svih naroda biti Ismail i da će živjeti sa svojom braćom. Ovo se ni sa kim nije ispunilo osim sa ummetom Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Kazivanje o Musau, a. s.

U Ponovljenom zakonu je spomenuto da je Uzvišeni Allah objavio Musau, a. s., da kaže djeci Izraelovoj (židovima): *"Na to mi reče Jahve: 'Pravo su rekli. Podignut ću im proroka između njihove braće, kao što si ti. Staviti ću svoje riječi u njegova usta, da im kaže sve što mu zapovjedim. A ne bude li tko poslušao mojih riječi što ih prorok bude govorio u moje ime, taj će odgovarati preda mnom."* (Ponovljeni zakon, 18:17-18)

Također se kaže: *"Proroka, kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!"* (Ponovljeni zakon, 18:15)

U Ponovljenom zakonu

Već smo naveli da je Musa, a. s., opominjao djecu Izraelovu (židove) pred kraj života — nakon što su lutali po Zemlji trideset i devet godina, podsjećajući ih na Allahovu darežljivost i milost, koju im je dao i onda im rekao: *"Zapamtite da će vam Gospod poslati poslanika, između vas samih, kao što vam je poslao i mene. On će vam naređivati da činite dobro, a zabranjivati da činite loše. Ozakonit će sve što je dobro i zabraniti sve što je loše. Ko god mu se usprotivi, bit će osramoćen na ovom i kašnjen na budućem svijetu."*

Na kraju Ponovljenog zakona

U petoj (i ujedno posljednjoj) knjizi Tevrata se kaže: *"Dođe Jahve sa Sinaja, na Seiru se pokaza i s gore Parana zasja. Zbog njih dođe do kadeških zborova, sa svoga juga sve do Obronaka."* (Knjiga Ponovljenog zakona, 33:2) Ovo znači da će Allahov Šerijat doći sa Sinaja, planine na kojoj je Musa, a. s., razgovarao sa Uzvišenim Allahom. "Seir" simbolizuje brda u Jerusalemu gdje je Isa, a. s., pozivao u vjeru. "Njegova svjetlost", tj. njegova Poruka je konačno finalizirana, dominantna i jasna, "s gore Parana" Parana je, bez ikakve rasprave, planina u Arabiji (ili najviši dio Meke). Ovo je mjesto gdje je Muhammedu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, oglašena Njegova Poruka. Uzvišeni Allah spominje tri mjesta u nizu, shodno događajima koji su se u njima desili. Spominje mjesto u kojem je počela Musaova, a. s., Objava, zatim Isaova i na kraju mjesto gdje je sa Muhammedom, sallallāhu 'alejhi

ve sellem, kompletirana Poruka. Kada se Uzvišeni Allah zaklinje sa ova tri mjesta, u Kur'anu, On ih spominje u nizu koji se završava sa onim koji je najbolji od njih tri. U suri *Et-Tīn* Uzvišeni Allah kaže:

"Tako mi smokve i masline", (Et-Tīn, 1.) (čime se ukazuje na Jerusalem u kojem je bio Isa, a. s.). Zatim On kaže: **"i Sinajske gore"**, (Et-Tīn, 2.) što je planina na kojoj je Uzvišeni Allah razgovarao sa Svojim poslanikom Musaom, a. s. I, na kraju, On kaže: **"i grada ovog, bezbjednog"**, (Et-Tīn, 3.), a to je grad u kojem je Muhammedu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, oglašena njegova misija. (Ovo mišljenje mnogih mufessira (tumača) Kur'ana)

U Psalmima objavljenim Davudu, a. s.

U Psalmima (Zeburu) objavljenim Davudu, a. s., nalazi se opis ovog ummeta kao ummeta džihada i čistog obožavanja (Uzvišenog Allaha). Također, daju se i opisi koji se odnose na Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kao završnu ciglu u izgradnji kupole, kao što je kazano u hadisu kojega bilježi imam Buhari i imam Muslim od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Primjer mene i poslanikâ koji su dolazili prije mene je kao primjer čovjeka koji sagradi lijepu i krasnu kuću, izuzev mjesta jedne cigle na uglu. Ljudi dolaze i dive se ljepoti kuće, ali kažu: 'Da je samo još i ta cigla na svome mjestu.' Pa, ja sam ta cigla, i ja sam zadnji poslanik."¹

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahova poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Isto značenje ima i kur'anski ajet: **"Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov Poslanik i posljednji vjerovjesnik — a Allah sve dobro zna."** (El-Ahzāb, 40.)

Opis Muhammeda, s. a. v. s., u Psalmima

Navodi se u Psalmima da će se Poruka Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, raširiti i biti prisutna od mora do mora i da će mu dolaziti kraljevi svih zemalja dobrovoljno, noseći mu darove. Kaže se također da će on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pomagati potrebnima, podupirati slabe, da će se svakodnevno upućivati dove za njega i da će biti spominjan zauvijek. Svi ovi opisi se odnose na Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

U Poslanicama Isaiji

U Poslanici Isaiji nalazi se dug govor u kojem se prigovara Djeci Izraelovoj (Židovima) i kaže im se da će im Uzvišeni Allah poslati nepismena Poslanika, koji neće biti grubog srca ili osornog ponašanja i koji neće dizati svoj glas po pijacama. Uzvišeni Allah, govoreći o njemu, navodi da će ga obdariti lijepim ponašanjem, dostojanstvom, pobožnošću, mudrošću, iskrenošću, pravednošću, istinom i mogućnošću da i druge usmjeri na pravi put. Islam će biti njegova vjera, a Kur'an će biti njegova Knjiga. Njegovo ime će biti Ahmed, preko njega će Allah sačuvati ljudski rod od toga da ih vode zalutali, sakupit će ih nakon što su se bili razišli, ujedinит će srca (vjernikâ), izgradit će njegov ummet (zajednicu), najbo-

lju od bilo koje zajednice koja se ikada uspostavila. Prolijevat će svoju krv na Allahovom putu, a poslanica islama će biti čvrsto urezana u njihovim srcima. Oni su pobožnjaci noću, a smioni lavovi danju.

"Nadmećite se da u Gospodara svoga zaslužite oprost i Džennet, prostran koliko su nebo i Zemlja prostrani, i pripremljen za one koji u Allaha i poslanike Njegove vjeruju. To je Allahova blagodat koju će dati onome kome On hoće; a u Allaha je blagodat velika." (El-Hadīd, 21.)

U drugom poglavlju Poslanice Isaiji, on kaže: *"On će izvojevati pobjedu nad svim drugim narodima i pobijedit će politeiste u Arabiji."*

Opis Muhammeda, s. a. v. s., u Poslanicama Ilijasu (Elijasu)

Kazano je u Poslanicama Ilijasu, a. s., (Elijasu) da je on otišao na put sa grupom svojih drugova i, kada su stigli u Arabiju, Ilijas, a. s., im reče: "Pogledajte ove (stanovnike Arabije), oni su vlasnici vaših veličanstvenih tvrđava." Drugovi ga upitaše: "Allahov poslaniče! Koga oni obožavaju?" On im odgovori: "Oni veličaju Allaha na vrhu svakoga brda."

Opis Muhammeda, s. a. v. s., u Poslanicama Ezekijelu

Kazano je u Poslanicama Ezekijelu: *"Moj odabrani rob, spustit ću mu moju Objavu. Moja će pravda prevladati*

među narodima. Njega sam izabrao za Sebe i poslat ću ga narodima da im sudi po istini."

U Knjizi Proroci

U Knjizi Proroci je kazano: "Jedan od poslanika je pro-lazio pored Medine, pa su ga plemena Benu-Kurejza i Benu-Nadir (židovska plemena) primila kao svoga gosta. Kada ih je vidio, zaplakao je, pa su ga upitali: 'Šta te rasplakalo, Allahov poslaniče?' On im odgovori: 'Allah će poslati poslanika sa one strane planine (El-Hirra, na jednoj od medinskih strana). On će (ovaj Poslanik, koji će biti poslan) uništiti vaše domove i uzeti vaše žene kao roblje.' Židovi su htjeli ubiti toga poslanika, pa je on po-bjegao."

Poslanikov, s. a. v. s., opis u Bibliji

U Ivanovu Evandelju, Isus kaže: "Ja ću moliti Oca, i dat će vam drugog Branitelja (Paraklit) koji će ostati s vama zauvijek." (Ivan, 14:16) I: "Kada dođe Branitelj (Paraklit), kojega ću ja poslati od Oca, Duh istine koji izlazi od Oca, svjedočit će za me." (Ivan, 15:26). "Paraklit" upućuje na Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, što potvrđuje i ono što je kazano u Kur'anu: **"A kada Isa, sin Merje-min, reče: 'O sinovi Israilovi, ja sam vam Allahov pos-lanik da vam potvrdim prije mene objavljeni Tevrat i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku čije je ime Ahmed, koji će poslije mene doći.' I kad im je on donio jasne dokaze, oni rekoše: 'Ovo je prava vradžbina!'"** (Es-Saff, 6.)

Postoji mnogo detalja u Starom i Novom zavjetu koji se odnose na ovu tematiku. Za svaki od njih bi trebala knjiga, koja bi sadržavala obimnu studiju o poslanstvu Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Poslanikova, s. a. v. s., kazivanja o događajima koji se dešavaju u to vrijeme

Kazivanje o uništenom pergamentu na kojem su bili ispisane odredbe bojkota

Kada su Kurejšije odlučile da bojkotuju Poslanikovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, familiju (Benu-Hašim i Benu-Abdulmuttalib), a što je bio odgovor na njegovo, sallallāhu 'alejhi ve sellem, javno obznanjivanje Objave i pozivanje u islam u Meki, objesili su pergament sa odredbama bojkota (koji je sadržavao sve tačke njihovog sporazuma) na strop Kabe. Odlučili su da sa njima neće poslovati, da za njih neće udavati svoje kćeri, niti se ženiti njihovim kćerima, da nikome od njih neće pružiti zaštitu, sve dok ne izruče Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da ga ubiju. Svi pripadnici Benu-Hašima i Benu-Abdulmutaliba, kako muslimani tako i nemuslimani, povukli su se u dolinu na periferiji Meke nakon

Poslanikova, s. a. v. s., kazivanja o događajima koji se dešavaju u to vrijeme

Kazivanje o uništenom pergamentu na kojem su bili ispisane odredbe bojkota

Kada su Kurejšije odlučile da bojkotuju Poslanikovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, familiju (Benu-Hašim i Benu-Abdulmuttalib), a što je bio odgovor na njegovo, sallallāhu 'alejhi ve sellem, javno obznanjivanje Objave i pozivanje u islam u Meki, objesili su pergament sa odredbama bojkota (koji je sadržavao sve tačke njihovog sporazuma) na strop Kabe. Odlučili su da sa njima neće poslovati, da za njih neće udavati svoje kćeri, niti se ženiti njihovim kćerima, da nikome od njih neće pružiti zaštitu, sve dok ne izruče Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da ga ubiju. Svi pripadnici Benu-Hašima i Benu-Abdulmutaliba, kako muslimani tako i nemuslimani, povukli su se u dolinu na periferiji Meke nakon

što su odbili da udovolje njihovom zahtjevu. Ali, Uzvišeni Allah je poslao mrava koji je pojeo pergament, ostavljajući samo mjesta na kojima je bilo ispisano Allahovo ime. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao svome amidži, Ebu-Talibu, da ode do Kurejšija i kaže im: "Moj bratić mi je rekao da je Allah poslao mrava koji je pojeo vaš pergament. Pojeo ga je u cjelosti, osim dijelova na kojima je ispisano Allahovo ime. Donesite ga, pa ako ne bude istina ono što je kazao, izručit ću vam ga." Kada su otišli da vide šta se desilo, vidjeli su da je sve pojedeno od mrava, kao što je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekao svome amidži, te odluku o bojkotu bi povučena. Nakon ovoga su se i Benu-Hašim i Benu-Abdumuttalib vratili u Meku i nastavili da žive normalnim životom.

Kazivanje o hidžri u Medinu i onome što se desilo nakon toga

Imam Buhari bilježi od Ebu-Musaa da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'U snu sam vidio moju hidžru iz Meke u mjesto gdje se nalaze plantaže palmi. Mislio sam da je to u Jemami ili Hadžeru, ali je to bila Medina, tj. Jesrib. U istom sam snu vidio kako mašem mačem i kako se sječivo slomi. To je simboliziralo poraz koji su muslimani pretpjeli na Uhudu. Mahnuo sam mačem ponovo, a on postade čitav kao i prije i to je simboliziralo pobjedu koju je Allah dao muslimanima i njihovo ponovno okupljanje. Vidio sam krave u mom snu i, tako mi Allaha, to je bio blagoslov, a one su simbolizirale vjernike na dan Uhuda. A bla-

goslov je bio dobro koje je Allah spustio na nas i nagrada za istinsko vjerovanje, koje nam je Allah dao nakon Bedra.'"¹

Kazivanje o ubistvu Umejje bin Halefa

Imam Buhari bilježi od Abdullaha ibn Mes'uda, r. a., da je kazao: "Sa'd ibn Mu'az je došao u Meku sa namjerom da obavi umru. Odsjeo je u kući Umejje bin Halefa Ebu-Safvana, jer je i Umejje odsjedao u u Sa'dovoj kući kada bi prolazio kroz Medinu na putu za Siriju. Umejje je rekao Sa'du: 'Hoćeš li sačekati do polovine dana kada se ljudi raziđu svojim kućama, da onda odeš i obaviš tavaf oko Kabe?' Dok je Sa'd obilazio oko Kabe dođe Ebu-Džehl i upita: 'Ko je ovaj što obavlja tavaf?' Sa'd odgovori: 'Ja sam Sa'd.' Ebu-Džehl upita: 'Obavljaš tavaf siguran uprkos tome što si pružio utočište Muhammedu i njegovim drugovima?' Sa'd reče: 'Da.' Počeše se svađati. Umejje reče Sa'du: 'Nemoj vikati na Ebu-l-Hakema, (tj. Ebu-Džehla), jer je on poglavar u ovoj dolini (Meke).' Sa'd tada reče (Ebu-Džehlu): 'Tako mi Allaha, ako me spriječiš da obavim tavaf, ja ću omesti tvoju trgovinu sa Sirijom.' Umejje je nastavio govoriti Sa'du: 'Ne podiži svoj glas' i nastavio ga je smirivati. Sa'd je postao bijesan i reče (Umejji): 'Bježi od mene, čuo sam Muhammeda kako govori da će te ubiti.' Umejje upita: 'Hoće li me ubiti?' Sa'd reče: 'Da.' Umejje reče: 'Tako mi Allaha! Kada Muhammed nešto kaže, on nikada ne slaže.' Umejje je otišao svojoj ženi i rekao joj: 'Znaš li šta

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

mi je rekao moj brat iz Jesriba (tj. Medine?)' Ona upita: 'Šta je rekao?' On odgovori: 'Tvrđi da je čuo Muhammeda da je rekao da će me ubiti.' Ona reče: 'Tako mi Allaha! Muhammed nikada ne govori laž.' Kada su nevjernici počeli sa pripremama za bitku na Bedru i nagovijestili rat protiv muslimana, njegova mu je žena rekla: 'Jesi li upamtio šta ti je tvoj brat iz Jesriba rekao?' Umejje odluči da ne ide, ali mu je Ebu-Džehl rekao: 'Ti si iz plemenite mekanske kotline, pa bi nam se trebao pridružiti na dan ili dva.' Otišao je sa njima, pa ga je Allah ubio."¹

Kazivanje o nevjernicima koji su poginuli na dan Bedra

Imam Muslim bilježi od Enesa, r. a., da je kazao: "Dan prije bitke, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nam je pokazao mjesta pogibije nevjernika učesnika u Bici na Bedru i rekao: 'Ovo će sutra biti mjesto pogibije toga i toga, Allahovom voljom.' Omer, r. a., je rekao: 'Tako mi Onoga Koji ga je poslao sa Istinom, niko od njih nije poginuo na drugom mjestu osim na onome koje je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pokazao. Zatim su pobacani u jedan od izvora, jedan za drugim. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prišao izvoru i rekao: 'O ti i ti, sine toga i toga, o ti i ti, sine ovoga i ovoga, jesi li (napokon) shvatio da je istina ono što su vam Allah i Njegov Poslanik obećali? Ja sam našao da je istina sve ono što mi je Allah obećao.' Omer

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

je rekao: 'Allahov Poslaniče, kako možeš razgovarati sa mrtvim tijelima kada u njima nema duše?' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Ti ne čuješ ništa bolje od njih ono što govorim, ali oni ne mogu odgovoriti.'"¹

Kazivanje o osvajanju Perzije i Sirije (Šama)

U bici *El-Ahzab* (Saveznici), ashabi su kopali rovove, pa su naišli na stijenu koja se isprijecila. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, uze lopatu i udari je. Stijena se istog trena sasu u gomilu pijeska. Dok je udarao stijenu, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je izgovarao: "U ime Allaha, Allah je Najveći! Ključevi Šama (Sirija) su moji. Tako mi Allaha, vidim njegove palače u ovom momentu." Kod drugog udarca on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: "Allah je Najveći! Perzija je moja! Tako mi Allaha, vidim u ovom momentu vidim bijelu palacu Meda'ina." On i treći put udari stijenu i reče: "Allah je Najveći! Dati su mi ključevi Jemena. Tako mi Allaha, odavde vidim kapije Sana'e!"²

Kazivanje o padu kraljevstva Kisre (u Perziji) i Cezara (u Rimu)

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Kada Kisra nestane, poslije njega neće biti nijednog Kisre. Kada Cezar nestane, neće biti više nijednog Cezara

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Džennet i njegov opis"

² Pogledaj *Siru* (Životopis) od Ibn-Hišama

nakon njega. Tako mi Onoga u Čijoj je Ruci Muhammedov život, vi ćete trošiti blaga oba ova kraljevstva na Allahovom putu.'"¹

Ovi događaji su se zbili tokom hilafeta trojice halifa: Ebu-Bekra, Omera i Osmana. Oba kraljevstva su muslimani osvojili, te su blaga i jednog i drugog potrošena na Allahovom putu.

Riječi upućene Adijju bin Hatimu Et-Ta'i, koje su se kasnije i ostvarile

Imam Buhari bilježi od Adijja bin Hatima et-Ta'ija da je kazao: "Dok sam bio u gradu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dođe mu neki čovjek i požali se na siromaštvo i bijedu. Dođe mu i drugi i požali se da ga je razbojnik opljačkao na putu. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Adij! Jesi li ikada bio u mjestu Hira?' Rekoh: 'Nisam, ali sam čuo o njemu.' On reče: 'Ako poživiš, vidjet ćeš kako žena u Havdi putuje iz Hiraa u Meku da bi obavila hadž, ne bojeći se nikoga osim Allaha.' Pomislio sam: 'Šta će biti sa pljačkašima iz plemena Tai, koji čine zlo po čitavoj zemlji?' Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dalje reče: 'Ako poživiš, Kirsine riznice će biti otvorene (i uzete kao plijen).' Upi-tah: 'Misliš na Kisru sina Hurmuzova?' On odgovori: 'Na Kisru sina Hurmuzova. Ako poživiš, vidjet ćeš kako će čovjek sa punim rukama zlata i srebra izlaziti da traži osobu kojoj bi ga mogao dati. A svaki od vas, kada sretne

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Allaha, sresti će Ga bez potrebe za posrednikom koji bi posredovao između Allaha i njega. Allah će mu reći: '*Nisam li vam poslao Poslanika da vas poduči?*' On će reći: 'Jesi'. Allah će reći: '*Nisam li ti dao zdravlje i potomke i bio milostiv prema tebi?*' On će reći: 'Jesi.' Zatim će se okrenuti i pogledati desno i neće vidjeti ništa osim Džehennema, pa će se okrenuti i pogledati lijevo i neće vidjeti ništa osim Džehennema.' " Adijj dalje kaže: "Čuo sam Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da kaže: 'Sačuvajte se od Džehennema makar sa polovinom datule (date u dobrotvorne svrhe), a ako ne budeš imao ni polovinu datule, imaš barem lijepu i ugodnu riječ.' " Adijj, kasnije, još dodaje: "Vidio sam ženu u Havdi kako putuje iz Hiraa da bi obavila tavaf oko Kabe, ne bojeći se nikoga osim Allaha. Ja sam bio jedan od onih koji su osvojili blago Kisre sina Hurmuzova. Ako poživate, vidjet ćete i ono što je Poslanik, Ebu-Kasim, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: 'Izaći će čovjek sa punim rukama zlata...' "¹

Utjeha Habbabu

Imam Buhari bilježi od Habbaba ibn el-Eretta, r. a., da je kazao: "Žalili smo se Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, (na nevjerničke progone kojima smo izloženi) dok je on sjedio u hladu Kabe na svojoj burdi (ogrtič). Pitali smo ga: 'Hoćeš li zatražiti pomoć za nas?' On reče: 'Među narodima prije vas čovjek vjernik bi bio stavljen u jamu, koju bi iskopali za njega, zatim bi stavili pilu (testeru) na njegovu glavu i razrezali je na dva

¹ Zabilježeno kod imama Buharija u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

dijela, ali ta tortura ga ne bi natjerala da napusti svoju vjeru. Njegovo tijelo bi grebali željeznom četkom, do te mjere da bi mu skinuli meso sa kostiju i živaca, ali ni to ga ne bi prisililo da napusti svoju vjeru. Tako mi Allaha, ova vjera (tj. islam) će ojačati tako da se putnik od Sana'e (u Jemenu) do Hadramevta (na jugu Arabije) neće bojati nikoga osim Allaha, ili vuka za svoje stado, ali vi požurujete."¹

Kazivanje o borbama i zavisti među pripadnicima ummeta radi dunjalučkih bogatstava

Imam Buhari bilježi od Ukbe ibn Amira, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je izašao sa namjerom da klanja dženazu šehidima na Uhudu. Popeo se na minber i rekao: 'Ja ću biti vaš predvodnik i vaš svjedok. Gledam u plemeniti izvor koji će mi biti dat i, nema dileme, meni će biti dati ključevi svih bogatstava svijeta. Tako mi Allaha, ne bojim se da ćete ikoga ili išta obožavati mimo Allaha, ali se bojim da ćete zavidjeti jedni drugima i boriti se međusobno radi dunjalučkog bogatstva.'"²

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Saopštavanje Sabitu, r. a., radosne vijesti da će biti stanovnik Dženneta

Imam Buhari, r. a., bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je primijetio da nema Sabita ibn Kajsa. Neki čovjek reče: 'Allahov Poslaniče! Donijet ću ti vijest o njemu.' Otišao je do njega (Sabita) i našao ga kako sjedi u svojoj kući, oborene glave (tužnog). On ga upita: 'Šta je?' Sabit odgovori: 'Loša situacija: čovjek podiže svoj glas iznad glasa Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i time poništava svoja dobra djela, pa će biti među stanovnicima Džehennema.' Čovjek se vrati do Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i reče mu šta je rekao Sabit. (Drugi prenosilac, Musa bin Enes, kaže: "Čovjek je opet otišao do Sabita sa radosnom vijesti.") Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu je rekao: "Idi i reci Sabitu: 'Ti nisi od stanovnika Džehennema, nego od stanovnika Dženneta.'"¹

Sabit, r. a., je poginuo kao šehid u Bici na Jemami.

Kazivanje Abdullahu ibn Selamu da je među stanovnicima Dženneta

Imam Buhari bilježi od Sa'da ibn Ebi-Vekkasa, r. a., da je kazao: "Nikada nisam čuo da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, govorio nekom stanovniku Zemlje (dakle, živom čovjeku) da je stanovnik Dženneta osim

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Abdullahu ibn Selamu. Sljedeći ajet je objavljen, a on (Abdullah) je bio povod objave: **'Reci: 'Kažite vi meni šta će s vama biti ako je Kur'an od Allaha, a vi u nj nećete da vjerujete, i ako je jedan od sinova Israilovih posvjedočio da je i on od Allaha, pa on povjerovao, a vi se uzoholili.' Allah, zaista, neće ukazati na pravi put narodu koji sebi nepravdu čini.'**" (El-Ahkāf, 10.)¹

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama ensarija"

Kazivanje o događajima koji će se desiti u budućnosti

Ono što je Poslanik, s. a. v. s., rekao o Omeru, r. a.

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Među narodima prije vas bilo je ljudi koji su bili nadahnuti (ali nisu bili poslanici). A ako ima takvih među mojim sljedbenicima, to je Omer."¹

Puno događaja koji su se odvijali tokom života Omera, r. a., ukazuju na to da je on bio nadahnut. Jedan od njih je i slučaj sa ratnim zarobljenicima iz Bitke na Bedru kada je Kur'an potvrdio Omerovo, r. a., mišljenje, a on je bio stava da se ne treba uzeti otkup, nego da treba pobijati sve nevjerničke lidere. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio naklonjeniji mišljenju Ebu-Bekra, r. a., pa su oba (i Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sel-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama ashaba"

lem, i Ebu-Bekr, r. a.) zaplakali kada je objavljen ajet da im Allah oprašta iz Svoje Milosti potvrđujući da su trebali prihvatiti Omerovo, r. a., mišljenje. Imam Muslim bilježi ovaj slučaj preko Enesa, r. a., u dugom hadisu koji govori o Bici na Bedru: "...Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je pitao Ebu-Bekra i Omera: 'Šta vi mislite o ovim zarobljenicima?' Ebu-Bekr, r. a., je rekao: 'Oni su naša rodbina. Mislim da ih trebaš pustiti nakon što dobijemo otkupninu za njih. To bi mogao biti izvor naše snage u borbi protiv nevjernika. Osim toga, moguće je da ih Allah uputi da prime islam.' Onda Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, upita: 'Šta ti misliš, Ibnu-l-Hattabe?' On reče: 'Allahov Poslaniče, nisam istog mišljenja kao Ebu-Bekr, nego sam mišljenja da bi ih trebao predati nama u ruke, pa da im odrubimo glave. Predaj Akila Aliji da mu on odrubi glavu, a meni predaj toga i toga moga rođaka da bih mu ja mogao odrubiti glavu. Oni su vođe nevjernika i veterani među njima.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prihvatio mišljenje Ebu-Bekra, a nije prihvatio ono što sam ja rekao," kaže Omer, r. a. "Narednog dana, kada sam došao kod Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, našao sam njega, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i Ebu-Bekra kako liju suze. Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, zašto ti i tvoj drug toliko plaćete? Reci mi razlog! I ja ću plakati, a ako ne mogu, barem ću nastojati da plaćem iz solidarnosti sa vama.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Plaćem zbog toga što se desilo tvojim drugovima zbog uzimanja otkupnine (od zarobljenika). Pokazana mi je patnja kojoj su bili izloženi. To me slomilo kao ovo drvo (pokazao je drvo blizu njega).

Potom je Allah objavio ajete: **'Nijednom vjerovjesniku nije dopušteno da drži sužnje dok ne izvojuje pobjedu na Zemlji; vi želite prolazna dobra ovog svijeta, a Allah želi onaj svijet. — Allah je silan i mudar. Da nije ranije Allahove odredbe, snašla bi vas patnja velika zbog onoga što ste uzeli. Sada jedite ono što ste zaplijenili, kao dopušteno i lijepo, i bojte se Allaha. — Allah zaista prašta i milostiv je.'** (El-Enfāl, 67.–69.) Allah im je dozvolio uzimanje ratnog plijena."

Kazivanje koja će Poslanikova, s. a. v. s., supruga umrijeti prva nakon njega

Imam Buhari bilježi od Aiše, r. a., da su neke supruge Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, upitale: "Koja će između nas biti prva koja će te slijediti (tj. koja će prva umrijeti nakon tebe)." On odgovori: "Ona koja ima najdužu ruku." Stoga su one štapom počele mjeriti svoje ruke. Sevdina ruka je bila najduža. (Kada je Zejneba bint Džahš umrla prva među njima za vrijeme hilafeta Omera, r. a.), shvatile smo da je "najduža ruka" simbol za davanje milostinje, pa je ona bila prva koja je slijedila Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, jer je najviše voljela dijeliti milostinju." (Sevda je umrla kasnije, također za vrijeme hilafeta Omera, r. a.)¹

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Zekat"

Kazivanje o vrlinama Uvejsa El-Karanija

Imam Muslim bilježi od Usejda ibn Džabira, r. a., da je delegacija iz Kufe stigla do Omera, među kojima je bio čovjek koji je ličio Uvejsu. Omer, r. a., upita: "Ima li među vama neko iz Karana?" Taj čovjek je došao, a Omer, r. a., reče: "Zaista je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: 'Doći će vam čovjek iz Jemena koga će zvati Uvejs. Iza njega, kada bude napuštao Jemen, neće ostati niko osim njegove majke, imat će bijeli biljeg (od lepre), jer se stalno obraćao Allahu, što će biti lijek za bolest, osim mjesta veličine dinara ili dirhema. Ko se od vas susretne sa njim, neka ga zamoli da za vas moli Allaha za oprost."

U drugoj predaji koju navodi imam Muslim, Omer, r. a., kaže: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da kaže: 'Dostojan nasljednik među vama je onaj sa imenom Uvejs. Imat će majku (koja živi sa njim) i imat će (malehan) biljeg od lepre. Zamolite ga da za vas prouči dovu (Allahu) da vam On podari Svoj oprost."¹

Ovaj čovjek je živio u vremenu halife Omera, r. a. Tačno je odgovarao opisu kojim ga je opisao Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, svojim ashabima. Mnogi prenosioci opisuju bijeli biljeg koji je imao na tijelu i da je bio neizmjerljivo ljubazan prema svojoj majci. Omer, r. a., ga je sreo i pitao ga o njegovoj bolesti, te ga zamolio da prouči dovu Allahu i za njega zatraži oprost.

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vrline ashaba"

Allahov Poslanik, s. a. v. s., je obavijestio Ummi-Vereku, r. a., da će umrijeti kao šehid

Imam Ebu-Davud bilježi hadis koji prenosi Ummi-Vereke bint Nufejl, da je, kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, krenuo u Bitku na Bedru, rekla: "Allahov Poslaniče! Daj mi dozvolu da idem sa tobom u bitku. Mogu se brinuti za bolesne i previjati ranjene. Možda mi Allah da šehadet (da umrem boreći se na Njegovu putu)." Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, joj odgovori: "Ostani kod kuće, jer Allah će ti dati šehadet (tj. umrijet ćeš na Allahovom putu čak ako i ostaneš kod kuće)." Ljudi su je počeli zvati "šehid". Učila je Kur'an i molila Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da joj da dozvolu da dovede nekoga ko će učiti ezan kod njene kuće. Namjeravala je narediti da se oslobode djevojka i mladić (koji su bili njeni robovi) nakon njene smrti. Njih dvoje su ustali jedne noći i ugušili je njenim ogrtačem od sameta. Ujutro je Omer, r. a., pitao ljude da li iko išta zna o ovo dvoje robova i, ako zna, da mu ih dovedu. Dovedeni su i razapeti (za kaznu zbog onoga što su uradili). Oni su bili prvi koji su razapeti u Medini."

Allahov Poslanik, s. a. v. s., je obavijestio Ebu-Zerra, r. a., da će umrijeti u pustinji

Imam Ahmed bilježi od Ummi-Zerr da je rekla: "Kada je Ebu-Zerr bio na smrti, sjela sam pored njega plačući. On mi reče: 'Zašto plačeš?' Rekla sam: 'Kako ne bih plakala kada ti je rečeno da ćeš umrijeti u pustinji, gdje

nema nikoga da te ukopa, a ja nemam nikakva ogrtača koji bi ti mogao poslužiti kao ćefin.' On joj se nasmiješio i rekao: 'Smiri se i ne plači. Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dok sam jednom sjedio sa njim među mnogobrojnim ashabima da kaže: 'Jedan od vas će umrijeti u pustinji, a grupa vjernika će biti sa njim.' Svi ovi koji su sjedili sa mnom na tom sijelu su već pomrli, ili u nekom naselju ili među nekom skupinom. Niko nije ostao osim mene i ja sam taj koji će umrijeti u pustinji. Tako mi Allaha, on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nikada nije slagao kao ni ja.' "

Dobro je poznato da je Ebu-Zerr umro u pustinji zvanj Rebeza, 23. godine po Hidžri, za vrijeme Osmanova, r. a., hilafeta. Abdullah ibn Mes'ud, r. a., je bio u grupi vjernika koji su prisustvovali njegovoj dženazi i predvodio je namaz.

Kazivanje o rupi u zidu Je'džudža i Me'džudža

Imam Buhari bilježi od Zejneb bint Džahš, r. a., supruge Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da je rekla: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je ušao kod mene uplašen, govoreći: 'Niko nema prava da bude obožavan osim Allaha! Teško Arapima od zlo koje se približilo! Danas se otvorila ovalika rupa u zidu Je'džudža i Me'džudža,' pokazujući i oblikujući krug sa svoja dva prsta." Zejneba kaže: "Rekla sam: 'Allahov Poslaniče! Hoćemo li biti uništeni i ako među nama ima pobožnih ljudi?' On odgovori: 'Da, ako zlo nadvlada.' "

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Kazivanje o onima koji će ući u Cipar preko mora

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je posjećivao Ummi-Haram bint Melhan, koja bi mu pripremila nešto za jelo. Ummu-Haram je bila supruga Ubade bin Samita. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ju je posjetio, a ona ga je dočekala sa jelom i počela češljati kosu. Nakon toga, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je zaspao. Probudio se nasmiješen. Ummu-Haram je pitala: 'Koji je razlog tvog osmijeha, Allahov Poslaniče?' On reče: 'Neki od mojih sljedbenika (u snu) koji su mi pokazani kao borci na Allahovom putu (na lađi ili brodu) usred mora izazvali su moj osmijeh. Bili su poput kraljeva na tronovima.' Ummu-Haram reče: 'Allahov Poslaniče! Zamoli Allaha da i ja budem sa njima!' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je proučio dovu za nju, zaspao opet i opet se probudio nasmiješen. Još jednom Ummu-Haram upita: 'Šta te nasmiješilo, Allahov Poslaniče?' On odgovori: 'Neki od mojih sljedbenika koji su mi pokazani kao borci na Allahovom putu,' ponavljajući isti san. Ummu-Haram reče: 'Allahov Poslaniče! Zamoli Allaha da i ja budem sa njima!' On odgovori: 'Ti si sa onima prvima.' I desilo se da je plovila na moru za vrijeme hilafeta Mu'avije bin Ebi-Sufjana. Nakon iskrčavanja, pala je sa svoje jahaće životinje i umrla."¹

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Džihad"

Kazivanje o borbi protiv Turaka u budućnosti

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Kijametski dan neće nastupiti sve dok se ne budete borili sa ljudima čija je obuća napravljena od kose i dok se ne budete borili sa Turcima, koji će imati male oči, crvena lica i pljosnate noseve: njihova lica će biti poput ravnih štitova. Saznat ćete da su najbolji ljudi oni koji više od svega mrze da preuzmu odgovornost vladanja, sve dok ne budu izabrani da vladaju. A ljudi su različitih naravi. Najbolji u predislamskom dobu su najbolji i u islamu. Doći će vrijeme kada bi svaki od vas više volio da mene vidi nego da mu se porodica i imovina udvostuči.'"¹

Objašnjenje sna Abdullaha ibn Selama, r. a.

Imam Buhari bilježi od Kajsa ibn Ubade da je kazao: "Dok sam sjedio u medinskoj džamiji, ušao je čovjek (Abdullah ibn Selam) sa veselim, svečanim izrazom lica. Ljudi su rekli: 'On je jedan od stanovnika Dženneta.' Klanjao je dva kratka rek'ata i otišao. Pratio sam ga i rekao mu: 'Kada si ušao u džamiju, ljudi su rekli: 'On je jedan od stanovnika Dženneta.' On reče: 'Tako mi Allaha, ne treba govoriti ono što se ne zna. (Reći ću ti zašto). U vrijeme Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem,

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem" i kod imama Muslima u poglavlju "Predznaci Sudnjeg dana"

sanjao sam san koji sam mu ispričao. Vidio sam da sam bio u nekoj bašči.' Opisao njenu veličinu i ljepotu i dodao: 'U njenom centru je bio željezni stub čiji je donji dio bio poboden u zemlju, a gornji u nebo. Na gornjem dijelu se nalazilo nešto poput zaobljene drške. Rečeno mi je da se popnem. Rekoh: 'Ne mogu.' Tada do mene dođe sluga, uhvati za moju odjeću pozadi i ja se počeh penjati dok ne stigoh do vrha (stuba). Tada sam uzeo dršku i rečeno mi je da je prihvatim čvrsto, a kada sam se probudio trag drške je bio na mojoj ruci. Sve sam to ispričao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koji mi je rekao: 'Bašča je islam, stub je stub islama, a drška je najveća drška povjerenja. Ti ćeš ostati musliman sve do svoje smrti.' " Prenosilac dodaje: "Taj čovjek je bio Abdullah ibn Selam."¹

Kazivanje o ubistvu Husejna ibn Alija, r. a.

Imam Bejheki bilježi od Ummi-l-Fadl bint Haris, da je ušla u kuću Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i rekla: "Allahov Poslaniče! Sanjala sam loš san sinoć." On ju je upitao: "Šta si sanjala?" Odgovorila je: "Sanjala sam kao da je dio tvoga tijela otkinut i stavljen u moje krilo." Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, joj odgovori: "Sanjala si dobar san. Ovo je Fatima (njegova kćerka). Allahovom voljom, ona će roditi dječaka, i on će biti stavljen u tvoje krilo." Kasnije je Fatima rodila Husejna i stavljen je u moje krilo, baš kako je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao. Ja

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama ensarija"

sam stavila dječaka, Husejna, u krilo Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i pogledala u njegovo lice, pa primijetih da su mu se oči napunile suzama. Rekla sam: "Allahov Poslaniče, draži si mi i od oca i od majke! Šta nije u redu?" On reče: "Došao mi je Džibril i obavijestio me da će neko iz moga ummeta ubiti ovoga moga sina." Zatim rekoh: "Ovoga?" Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: "Da. I on (Džibril) mi je donio zemlje sa mjesta gdje će biti ukopan. Bila je crvena."

Kazivanje o pojavi lažljivaca koji će tvrditi da su poslanici

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: "Kijametski dan neće nastupiti sve dok se ne pojavi trideset lažljivaca. Svi oni će tvrditi da su Allahovi poslanici."¹

U drugoj predaji, koju bilježi imam Bejheki, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kaže: "Kijametski dan neće nastupiti sve dok se ne pojavi oko trideset lažljivaca, od kojih su Musejlema (lažljivac), El-Ansi (koji će se pojaviti u Jemenu) i Muhtar (koji je bio vladar u Kufi jednu godinu i tvrdio da je primio objavu i vijesti o neviđenom i o budućnosti)."

Imam Muslim bilježi od Ebu-Nufejla koji prenosi da je Esma bint Ebi-Bekr rekla Hadždžadžu ibn Jusufu:

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

"...Uistinu, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nam je rekao da će se u Sekifu roditi veliki lažljivac i ubica. Lažljivca smo već vidjeli (Muhtara), a što se tiče ubice, ne vidim ko bi to drugi mogao biti osim tebe (Hadždžadže)." Hadždžadž na to ustade i umrije, a da joj nije uspio ništa odgovoriti.¹

Omerovo, r. a., nadahnuće

Imam Bejheki bilježi od Ebu-Azbeha, r. a., da je kazao: "Došao je neki čovjek Omeru ibnu-l-Hattabu i rekao mu da stanovnici Iraka bacaju kamenčiće na njihova namjesnika. Omer izađe ljutit i klanja namaz u džematu. Bio je toliko ljut da se zaboravio u namazu, pa su ljudi govorili: 'Subhanallah, Subhanallah!' Kada smo završili sa namazom, upitao je: 'Ko je od vas iz Sirije?' Ustao je jedan čovjek, a zatim još jedan, zatim sam ustao ja kao treći ili četvrti. Omer tada reče: 'Moj Allahu! Oni su me zbunili, pa i ti njih zbuni. Pošalji im čim prije mladoga čovjeka iz plemena Sekif koji će im suditi na džahilijetski način, koji neće prihvatati njihova dobra djela, a neće im opraštati loša.'² (Prenosilac ovoga slučaja misli da je mladi čovjek kojega je Omer, r. a., spomenuo Hadždžadž.)

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vrline ashaba"

² Ova predaja reflektuje nadahnuće Omera, r. a., i jednu od njegovih neuobičajenih mogućnosti. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao da je on jedan od onih koji su nadahnuti, kao što smo spomenuli ranije.

Predskazanje Allahovog Poslanika, s. a. v. s., vezano za hilafet Omera bin Abdulaziza (petog pravednog halife)

Imam Buhari bilježi od Huzejfe ibn Jemana da je kazao (u dugom hadisu): "Ljudi su pitali Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, o dobru, ali ja sam radije pitao o zlu bojeći se da me ne zadesi ili da ga ne uradim. Jednom sam rekao: 'Allahov Poslaniče! Bili smo u neznanju i u zlu, pa nas je Allah počastio da samo sada u dobru (tj. u islamu); hoće li biti loših vremena nakon ovoga dobroga?' Odgovorio je: 'Da.' Pitao sam: 'Hoće li opet biti dobro vrijeme nakon toga lošega?' Odgovorio je: 'Hoće, ali će biti skrivenog zla.' Pitao sam: 'Kakvo će to zlo biti?' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, reče: 'Bit će neki ljudi koji će voditi druge prema principima mimo moje tradicije (sunneta) i usvajajući druge puteve mimo moga puta. Ti ćeš vidjeti njihovo djelovanje i nećeš im odobravati nešto od toga što budu radili.'"¹

¹ U preostalom dijelu hadisa se kaže: "On je rekao (Huzejfe): 'Hoće li biti loša vremena nakon ovih dobrih?' On reče: 'Hoće, bit će neki ljudi koji će pozivati druge na vrata Džehennema i ko god prihvati njihov poziv bit će strovaljen u njega (preko njih).' Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, opiši nam te ljude.' On reče: 'Oni će pripadati nama i govorit će naš jezik.' Upitao sam: 'Šta mi naređuješ da učinim ako bi se ovi događaji dogodili u mom životu?' On reče: 'Pridruži se grupi muslimana i njihovom vođi.' Pitao sam: 'A ako ne bude nijedne grupe (muslimana), niti vođe (šta onda da radim)?' On reče: 'Drži se podalje od svih ovih sekti, makar se držao za korijenje drveća sve dok ne sretneš Allaha u tom stanju.'" Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Imam Bejheki i drugi su mišljenja da su ova druga "dobra vremena", ona koja će doći nakon prvog lošeg perioda, vrijeme hilafeta Omera ibn Abdulaziza.

Kazivanje o smrti svakoga na Zemlji nakon jednog stoljeća od određene noći

Imam Buhari bilježi od Abdullaha ibn Omera, r. a., da je kazao: "Jednom prilikom nam je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, klanjao jaciju-namaz, a bilo je to u zadnjim danima njegova života, pa je, nakon što je završio sa namazom i predao selam, rekao: 'Da li uočavate (važnost) ove noći? Niko ko se noćas nalazi na površini Zemlje neće biti među živima nakon što protekne stotinu godina računajući od ove noći.'"¹

Imam Muslim također bilježi od Abdullaha ibn Omera, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nas je predvodio u namazu u već podmaklom dijelu noći, pa kada je završio namaz predajući selam, ustao je i rekao: 'Vidite li ovu vašu noć? Na kraju (perioda) od stotinu godina, nakon ove noći, niko neće biti među živima na površini Zemlje (od okupljenih ashaba).'" Ibn-Omer kaže: "Ljudi nisu razumjeli riječi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koje je rekao vezano za ovih stotinu godina. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je ustvari mislio da niko od onih koji su živi na Zemlji (od njegovih ashaba)

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Znanje"

neće biti među živima (nakon što protekne stotinu godina) i to će biti kraj ove generacije.”¹

Predskazanje o pojavi imama Malika u Medini

Imam Tirmizi bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Ljudi koriste svoje kamile radi dalekih putovanja da bi sakupili znanje. Međutim, neće doći do nekoga ko bi imao više znanja od imama Medine (tj. Malika bin Enesa).'" (Imam Malik je umro 179. godine po hidžri)

Rangiranje Poslanikovich, s. a. v. s., sljedbenika

Imam Buhari bilježi od Imran bin Husajna da je kazao da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Najbolji od mojih sljedbenika su ovi koji žive u moje vrijeme (tj. moji savremenici), a onda oni koji će živjeti iza njih, a onda oni iza njih." Imran dodaje: "Nisam upamtio da li je spomenuo dvije ili tri generacije nakon njegove generacije." Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nastavlja: "Poslije vas će doći ljudi koji će svjedočiti i onda kada se to od njih ne bude tražilo i bit će prevrtljivi i nepouzdati, obećavat će, a nikada neće is-

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vrline ashaba"

punjavati svoja obećanja i među njima će se pojaviti gojaznost (zbog toga što pretjeruju u hrani i piću)."¹

U drugoj predaji, koju bilježi imam Buharija, Abdullah, r. a., kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Najbolja generacija je ova koja živi u moje doba, a zatim ona koja će ih naslijediti, a zatim ona koja će naslijediti njih. Potom će doći ljudi koji će svjedočiti prije davanja prisega i dati prisegu prije svjedočenja." (Ibrahim, drugi prenosilac kaže: "Oni su nas tjerali da budemo svjedoci i dajemo obećanja dok smo još bili djeca").²

Vatra koja će se pojaviti u Hidžazu

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., koji kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rekao: "Kijametski dan neće nastupiti sve dok se ne pojavi vatra iz Hidžaza od čije će svjetlosti biti osvijetljeni vratovi kamila u Basri."³ Imam Ebu-Šame kaže da se ova vatra pojavila 5. džumade-l-ahira 654. godine po hidžri.⁴ Ova vatra se pojavila u Medini i gorjela jedan mjesec, tačno

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama ashaba Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama ashaba Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

³ Zabilježeno kod imama Buharije i imama Muslima u poglavlju "O smutnji"

⁴ Imam Zehebi navodi u svojoj knjizi "Islamske države" da je ova vatra, koji je spomenuo Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, jedan od malih predznaka Kijametskog dana. Iako je bila ogromna, sa izuzetno jakim svijetlom, ova vatra nije bila pretjerano vruća. Stanovnici Medine su mislili da je to bio početak Ki-

onako kako ju je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, opisao, i ljudi su vidjeli vratove deva u Basri od njene svjetlosti. Drugi izvori kažu da je gorjela više od mjesec dana i da se pojavila na istočnoj strani Medine, ka dolini Šaza, pored planine Uhud. Također se navodi da su ljudi čuli buku pet dana prije njenog pojavljivanja, u ponedjeljak, na početku mjeseca. Buka se čula i danju i noću, sve dok se vatra nije pojavila u petak, kada je ogroman plamen šiknuo iz zemlje, u dolini Šaza, koji je topio stijene, ostavljajući jarak kao livano olovno korito, koji je nakon toga ostajao sličan crnom ugljenu.

Kazivanje o ljudima koji u rukama nose bičeve poput kravljih repova

Imam Muslim bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: 'Bit će dvije vrste ljudi u Džehennemu koje ja nisam (ranije) vidio: ljudi koji u svojim rukama drže bičeve poput kravljih repova kojima udaraju ljude i žene koje su obučene, ali kao da su gole, koje će biti sklone zlu i uzrokovati da i njihovi muževi budu skloni zlu (ili one neće hodati na uobičajen način, nego će se šepuriti i prelaziti sa jedne na drugu stranu); njihove glave će biti poput devinih grba, ukrivljenih u jednu stranu. Oni neće ući u Džennet i neće osjetiti njegov miris iako će se njegov miris osjećati na toj i toj udaljenosti.'"¹

jametskog dana, pa su počeli upućivati dove Uzvišenom Allahu da im oprosti.

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "O odijevanju"

Kazivanje o povećanju bogatstva u njegovom, s. a. v. s., ummetu

Imam Ahmed ibn Hanbel bilježi od Davuda bin Ebu-Hinda, r. a., da je rekao: "Došao sam u Medinu i otišao da vidim Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Dok je bio u namazu, došao je neki čovjek i rekao mu (nakon što je on završio sa namazom): 'Allahov Poslaniče! Jedemo datule (cijelo vrijeme), zbog čega nas peče u trbuhu, a od platnene odjeće (koja je napravljena od vlakana koja su izvučena od palminog drveća i koja je jako loše kvalitete) peče nas po tijelu.' Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, se zahvalio Uzvišenom Allahu i rekao: 'Bilo je dana kada moj drug i ja (tj. Ebu-Bekr) nismo imali ništa drugo za jelo osim crnih datula. Tako je bilo dok nismo došli kod naše braće, ensarija, koji su podijelili njihovu hranu sa nama, a to su također bile datule. Kunem se Allahom, osim Kojega niko nema pravo da bude obožavan, ako te mogu nahraniti kruhom i datulama, dat ću ti to. Doće će vrijeme kada ćeš ti ili oni iza tebe, u kojem će ljudi, koji tada budu živjeli, nositi odjeću poput zastora na Kabi (tj. vrlo skupu) i bit će im služena ukusna jela, jedna za drugim.' Ashabi upitaše: 'Allahov Poslaniče, hoćemo li biti bolji u tom vremenu, nego sada?' On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: 'Ne, bolji ste sada, kada ste svi braća. Kada dođu ta vremena, ubijat ćete se međusobno.'"

Kazivanje o onome koji će doći iz njegovog, s. a. v. s., ummeta da obnovi vjeru

Imam Ebu-Davud bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., koji kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Allah će poslati ovome narodu (ummetu) na kraju svakih stotinu godina nekoga ko će ponovo oživjeti vjeru."¹

Imam Buhari također bilježi od Mu'avije koji kaže: "Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da kaže: 'Grupa među mojim sljedbenicima će ostati u pokornosti Allahu (slijedeći ispravan put) i neće im moći nauditi oni koji ih budu nastojali omesti, niti oni koji im se budu suprotstavljali i tako sve dok ne dođe Allahova zapovijed (Zadnji dan), a oni i dalje na pravome putu."²

¹ Zabilježeno kod Ebu-Davuda u poglavlju "O bitkama"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O vrlinama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Upoređivanje mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., sa mu'džizama ranijih poslanika

Mu'džize Muhammeda, s. a. v. s., su nadmašile mu'džize ranijih poslanika

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je bio potpomognut sa mu'džizama koje su bile slične mu'džizama koje su date nekim od prijašnjih poslanika. Neke od ovih mu'džiza su bile čak i superiornije od mu'džiza ranijih poslanika, a neke nisu bile date nikome prije njega, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Jedna od ovih mu'džiza je, bez sumnje, Kur'an, kojega nijedna laž ne može doseći niti sprijeda, niti straga. Objavljen je od Najmudrijeg, Onoga Koji zaslužuje sve hvale i zahvale, Svemoćnog Allaha. To je mu'džiza koja će trajno ostati, sa jasnim dokazima koje niko ne može zanemariti. Uzvišeni Allah izaziva džine i ljude da na-

prave nešto slično Kur'anu, barem deset sura, ili makar jednu kraću suru, pa to nisu mogli učiniti.

Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Svatom poslaniku su date mu'džize da bi ljudi povjerovali, ali ono što je meni dato je božanska inspiracija koju mi je Allah objavio. Stoga se nadam da će moji sljedbenici brojno nadmašiti pristalice svih drugih poslanika na Dan oživljenja."¹

Mu'džize koje su date isključivo Muhammedu, s. a. v. s.

Ranije smo naveli hadis koji bilježe imam Buhari i imam Muslim od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Dato mi je pet stvari koje nisu date nikome prije mene: Allah mi daje pobjedu putem straha (zastrašujući moje neprijatelje) na razdaljini od mjesec dana putovanja; cijela Zemlja je učinjena meni (i mojim sljedbenicima) mjestom za klanjanje i učinio da se njome može uzeti tejem-mum, tako da svako od mojih sljedbenika može klanjati bilo gdje kada dođe vrijeme namaza; ratni plijen mi je dozvoljen, a nikome nije dozvoljen prije mene; data mi je mogućnost šefa'ata (na Dan proživljenja); svaki poslanik je bio poslan samo svome narodu, a ja sam poslan cijelome čovječanstvu."²

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrijednosti Kur'ana"

² Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "O tejemmumu"

Mnogi učenjaci kažu da se među mu'džize ranijih poslanika ubraja i pojava Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zbog toga što su svi oni najavili njegovu pojavu i naredili svojim pristalicama da ga slijede, kako Uzvišeni Allah kaže: **"Allah je od svakog vjerovjesnika kome je Knjigu objavio i znanje dao — obavezu uzeo: 'Kad vam, poslije, dođe poslanik koji će potvrditi da je istina ono što imate, hoćete li mu sigurno povjerovati i sigurno ga pomagati? Da li pristajete i prihvatate da se na to Meni obavežete?'"** — Oni su odgovorili: **"Pristajemo!"** — **"Budite, onda, svjedoci"** — rekao bi On —, **"a i Ja ću s vama svjedočiti."** A oni koji i poslije toga glave okrenu, oni su doista nevjernici." (Āli 'Imrān, 81.–82.)

Ebu-Nu'ajmova komparacija mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., i mu'džiza ranijih poslanika

Komparacija mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., i mu'džiza Nuha, a. s.

Proklinjanje neprijatelja je uslišano

Naveli smo ranije da je njegova dova, upućena u vezi pojedinih ljudi Kurejša koji su mu na leđa stavili izmet, krv i iznutrice (crijeva itd.) zaklane kamile dok je bio na sedždi pored Kabe, bila uslišana i da su svi oni pobijeni na dan Bedra.

Proklinjanje Utbe ibn Ebi-Leheba

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je prokleo Utbu ibn Ebi-Leheba i zamolio Uzvišenog Allaha da na njega pošalje neku zvijer. Njegova, sallallāhu 'alejhi ve sellem, dova je uslišana i Utbu je pojeo lav na putu za Siriju. Utba je bio toliko ubijeden da će ga kletva koju je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, zazvao na njega, sustići da je, kada je ugledao lava, rekao: "Tako mi Allaha, to me Muhammed ubi dok je još bio u Meki."

Allahov poslanik Nuh, a. s., je prokleo svoj narod kada su oni nastavili da se rugaju i ismijavaju njegovom pozivu i kada su izabrali da ne vjeruju u sve ono što mu je Allah objavljivao i nakon što je proveo 950 godina sa njima. Učio je dovu protiv njih: **"Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji nijednog nevjernika."** (Nūh, 26.)

Uzvišeni Allah je uslišao njegovu dovu i njegov narod je izumro, izuzev njih nekoliko, koji su vjerovali sa njim, i životinja koje je uzeo sa sobom na lađu. Ovo je jedna od vrijednosti kojima je odlikovan Nuh, a. s., a kojom je odlikovan i Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, za šta postoje dokazi u mnogobrojnim predajama.

Imam Ibn-Kesir, komentarišući ono što je Ebu-Nu'ajm naveo, kaže: "Mi vjerujemo da je Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odlikovan istom takvom vrijednošću kada su ga Kurejšije utjerivale u laž, kada je patio sa svojim ashabima i kada je bio izložen svim mogućim torturama. Uzvišeni Allah mu je poslao Meleka planina, kojem je naređeno (od Uzvišenog Allaha) da se povinuje svakoj naredbi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pa i da uništi sve nevjernike, sve one

koji ga u laž utjeruju i sve one koji se budu izrugivali njegovom pozivu. Međutim, Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je izabrao da bude strpljiv sa njima, da uči dovu za njih da budu upućeni na pravi put, što je bolje." Ovaj dokaz je naveden ovdje:

Slanje Meleka planina Allahovom Poslaniku, s. a. v. s.

Imam Buhari bilježi od Aiše, r. a., da je pitala Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem: "Da li ti je ikada došao gori trenutak od dana Bitke na Uhudu?" Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, odgovori: "Svašta sam doživio od tvoga naroda", reče on, "ali najteže što sam doživio od njih bilo je ono na dan Akabe kada sam se obratio Ibn Abdi-Jalilu ibn Abdi-Kulalu, pa nije odgovorio na ono što sam tražio. Otišao sam veoma potišten i nastavio sam hoditi ne mogavši se opustiti, sve dok nisam došao u Karni-Se'alib. Podigao sam glavu i ugledao oblak kako mi pravi hlad. Pogledao sam (ga bolje), a ono u njemu Džibril, koji me pozva i reče: 'Allah je čuo ono što ti je rekao tvoj narod i (vidio) kako su te odbili. On ti je poslao Meleka planina (koji je zadužen za brda/planine) da mu narediš šta god hoćeš u pogledu njih.' Potom me pozva Melek planina, nazva mi selam, a zatim reče: 'Muhammede, naredi šta želiš. Ako hoćeš, ja ću nad njima poklopiti dvije planine.' 'Ne', rekao je Vjerovjesnik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, 'ja se nadam da će Allah dati da od njih poteknu oni koji će samo Allahu ibadet činiti i neće Mu ništa pripisivati kao druga.'"¹

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Početak stvaranja"

Imam Ebu-Nu'ajm poredi dovu Nuha, a. s., u ajetu: **"I on je Gospodara svoga zamolio: 'Ja sam pobijeden, Ti se osveti!' I Mi smo kapije nebeske pootvarali vodi koja je neprestano lila, i učinili da iz zemlje izvori provru, i vode su se sastajale kako je određeno bilo."** (El-Kamer, 10.-12.)

Ovi ajeti se navode uz Poslanikove, sallallāhu 'alejhi ve sellem, hadise vezano za kišnu dovu, koju smo citirali ranije u ovoj knjizi. Također smo spomenuli da je Omer, r. a., učio kišnu dovu, moleći El-Abbasa, amidžu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, da uči dovu za njih, sve dok kiša nije počela da pada.

Imam Ebu-Nu'ajm zatim kaže: "Nuh, a. s., je ostao sa svojim narodom 950 godina. Na kraju ovoga perioda je broj ljudi i žena, onih koji su vjerovali u njegovu Poruku i koji su se ukrcali sa njim na lađu, bio manji od stotine. S druge strane, naš Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je sa nama ostao nešto preko dvadeset godina pozivajući ljude, nakon čega se njegova Poruka raširila i na istok i na zapad. Imperatori i tirani poput Cezara u Rimu ili Kisre u Perziji su se bojali da ne izgube vlast usljed širenja poruke islama.¹ Negus (vladar Abesinije) i kralj Jemena su prihvatili islam, ali slobodnom voljom, bez straha i prisile. Ljudi su pohitali u islam u skupinama, kako to Uzvišeni Allah kaže: **'Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu, i vidiš ljude kako u skupinama u Allahovu vjeru ulaze, ti veličaj Gospodara svoga hva-**

¹ Perzija je osvojena u prvom stoljeću islamskog Poziva od strane ashabâ Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem

leći Ga i moli Ga da ti oprost, On je uvijek pokajanje primao.'" (En-Nasr, 1.-3.)

Imam Ibn-Kesir, komentirajući ove ajete, kaže: "Nešto prije smrti Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Allah mu je darovao pobjedu nad cijelom Medinom, Hajberom, Mekom, većim dijelom Jemena i Hadramevta. Ostavio je iza sebe stotinu hiljada ashaba ili čak i više. Primičući se kraju svoga života, pisao je svim vladarima na Zemlji pozivajući ih Uzvišenom Allahu. Neki od njih su mu odgovorili pozitivno, a neki su zbog lažnog ponosa odbili njegov poziv, te su postali gubitnici, poput Kisre, koji je bio previše arogantan da prihvati islam, pa je Allah uništio njegovo kraljevstvo koje su osvojili ashabi Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Pobožne halife Ebu-Bekr, Omer, Osman i Alija su, na istoku i zapadu, osvojili mnoga mjesta na zemlji, od istočnog do zapadnog mora, baš kako Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kaže: **'Uzvišeni Allah mi je pokorio Zemlju u tolikoj mjeri da sam vidio istočnu i zapadnu stranu (tj. njene rubove). Vlast moga ummeta će dopirati toliko daleko koliko je zemlje pokorio za mene. Dvije riznice, crvena i bijela, su mi darovane...'** Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je, također, kazao: **'Kada Kisra nestane, poslije njega neće biti nijednog Kisre. Kada Cezar nestane, neće biti više nijednog Cezara nakon njega. Tako mi Onoga u Čijoj je**

¹ Zabilježeno kod Ebu-Davuda od Sevbana, r. a., u poglavlju "Iskušenja"

ruci Muhammedov život, vi ćete trošiti blaga oba kraljevstva na Allahovom putu.'"¹

Osim toga, upravo kao što je Nuhovo, a. s., proklinjanje pogodilo sve ljude na Zemlji koji su živjeli u to doba i kada su svi, osim njih nekolicine koji su vjerovali, stradali u potopu, isto tako su blagoslov Poruke Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i njegova dova nadjačali. Sve više i više ljudi je prihvatilo islam, vjerovalo u Uzvišenog Allaha, a dokazi protiv nevjernika su se učvršćivali. Uistinu, Allah Svemoćni kaže:

"A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali." (El-Enbijā', 107.)

Ebu-Nu'ajm kaže: "Ako je Uzvišeni Allah Nuha, a. s., nazvao jednim Svojim imenom kada kaže: **'O, potomci onih koje smo sa Nuhom nosili! On je, doista, bio rob zahvalni (Šekūrā).'**" (El-Isrā', 3.), Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je nazvao sa Svoja dva imena, pa kaže: **'Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udariti, jedva čeka da pravim putem podete, a prema vjernicima je blag (Re'ūf) i milostiv (Rahīm).'**" (Et-Tevbe, 128.)

Ebu-Nu'ajm dodaje da, kada Uzvišeni Allah poziva bilo kojega od Svojih poslanika, doziva ih njihovim imenom, pa kaže: "O Nuhu!, O Ibrahime!, O Musu!, ... Ali, kada poziva Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, On kaže: "O Poslaniče!, O Vjerovjesniče!, O, ti umotani!, ..., čime jasno ukazuje na njegovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, čast.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrline Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

Također, kada su nevjernici prigovarali i tvrdili da su njihovi poslanici bili ludi i budalasti, svaki od poslanika je odgovarao samo za sebe. Nuh, a. s., kaže: **"O narode moj," — govorio je on — "nisam ja ni u kakvoj zabludi, nego sam poslanik Gospodara svjetova."** (El-A'rāf, 61.)

Hud, a. s., također kaže: **"O narode moj," — govorio je on — "nisam ja neznalica, nego sam Gospodara svjetova poslanik."** (El-A'rāf, 67.)

Kada je faraon rekao Musau, a. s.: **"Ja mislim, o Musa, da si ti doista opčinjen,"** (El-Isrā', 101.) Musa, a. s., mu odgovara: **"Ti znaš da ovo nije dao niko drugi nego Gospodar nebesa i Zemlje, kao očigledna znamenja, i ja mislim da ćeš ti, o faraone, sigurno nastradati."** (El-Isrā', 102.)

U slučaju Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Uzvišeni Allah odgovara umjesto svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pa kada oni kažu: **"Oni govore: 'Ej, ti kome se Kur'an objavljuje, ti si, uistinu lud! Zašto nam meleke ne dovedeš, ako je istina što govoriš!'"** (El-Hidžr, 6.-7.) Uzvišeni Allah odgovara: **"Mi meleke šaljeno samo s Istinom, i tada im se ne bi dalo vremena da čekaju."** (El-Hidžr, 8.)

Uzvišeni Allah također kaže:

"I govore: 'To su izmišljotine naroda drevnih; on traži da mu se prepisuju i ujutro i naveče da mu ih čitaju'. Reci: 'Objavljuje ih Onaj kome su poznate tajne nebesa i Zemlje; On mnogo prašta i smilostan je.'" (El-Furkân, 5.-6.)

"Zar oni da govore: 'On je pjesnik, sačekaćemo da vidimo šta će mu suđeno biti.' 'Pa čekajte' — reci ti — 'i ja ću zajedno sa vama čekati!'" (Et-Tūr, 30.-31.)

Uzvišeni Allah također kaže u vezi Svoga Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem:

"A nije govor nikakva pjesnika — kako vi nikako ne vjerujete! I nisu riječi nikakva proroka — kako vi malo razmišljate! Objava je on od Gospodara svjetova!" (El-Hākka, 41.–43.)

"Gotovo da te nevjernici pogledima svojim obore kad Kur'an slušaju, govoreći: 'On je, uistinu, luda! A Kur'an je svijetu cijelom opomena!'" (El-Kalem, 51.–52.)

Allah Hvaljeni također kaže:

"Nun. Tako Mi kalema i onoga što oni pišu, ti nisi, milošću Gospodara svoga, lud; ti ćeš sigurno nagradu neprekidnu dobiti, jer ti si, zaista najljepše čudi." (El-Kalem, 1.–4.)

"Mi dobro znamo da oni govore: 'Poučava ga jedan čovjek!' Jezik onoga zbog koga oni krivo govore je jezik tudina, a ovaj Kur'an je na jasnom arapskom jeziku." (En-Nahl, 103.)

Komparacija mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., i mu'džiza Huda, a. s.

Ebu-Nu'ajm kaže da je Uzvišeni Allah uništio narod Huda, a. s., vjetrom, šaljući ga kao kaznu zbog njihovog nevjerovanja. Sa druge strane, Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je data pobjeda putem vjetera u bici *El-Ahzab* (Saveznici), kao što Allah kaže:

"O vjernici, sjetite se Allahove milosti prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, a i vojske koje vi niste vidjeli — a Allah dobro vidi šta vi radite." (El-Ahzāb, 9.)

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, potvrđujući to, kaže: "Data mi je pobjeda sa Es-Sabaom (istočni vjetar, kojim je neprijatelj prestravljen), a narod Ad je uništen sa Ed-Deburom (zapadni vjetar)."¹

Komparacija mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., i mu'džiza Saliha, a. s.

Ebu-Nu'ajm navodi da, ako neko kaže da je Allah dao kamilu poslaniku Salihu, a. s., koja je izašla iz stijene, kao mu'džizu i dao joj vodu da pije u određenom danu, a njegov narod je pio drugog dana, možemo reći da je Allah dao Muhammedu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, nešto slično ili čak i više. Kamila Saliha, a. s., nije razgovarala sa njim, niti je svjedočila da je on Allahov poslanik, dok je, sa druge strane, kamila svjedočila da je Muhammed, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Allahov Poslanik, žalila mu se na njenog vlasnika koji je nije propisno hranio i koji ju je želio zaklati. O tome smo govorili ranije u poglavlju o pojavi njegove, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Poruke, da ga je stijena pozdravljala, kao i drveće.

Komparacija mu'džiza Muhammeda, s. a. v. s., i mu'džiza Ibrahima, a. s.

Imam Zemelkani (Allah mu se smilovao) kaže: "Kao što se ugasila vatra kada je u nju ubačen Ibrahim, a. s., i nije

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "El-Istiska' (Dova Allahu radi kiše)"

ga spržila, isto tako se prenosi da se vatra u Perziji ugasila kada je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, rođen, tj. četrdeset godina prije Objave. Vatra Ibrahima, a. s., se ugasila kada je on direktno stupio u kontakt sa njom, dok se vatra u Perziji ugasila iako je bila daleko od Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i prostorno i vremenski.

Ebu-Nu'ajm kaže: "Ako neko kaže: 'Ibrahimu je dato isključivo pravo da bude *Halilullah* (blizak Allahov prijatelj) pored toga što mu je dato poslanstvo', odgovaramo da je Allah uzeo Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kao *halila* (neko ko se najviše voli od svih ljudi i ko je najbliži, što je stepen iznad stepena običnog prijateljstva i ljubavi) i najviše ga volio. Imam Muslim bilježi od Ibn-Mes'uda, r. a., koji kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Kada bih uzeo nekoga za halila, osim moga Gospodara, definitivno bi to bio Ebu-Bekr, ali on je moj brat i moj drug. A Allah Uzvišeni i Slavljani je uzeo vašega brata i druga (misleći ovim na sebe, sallallāhu 'alejhi ve sellem) za halila."¹

Imam Muslim bilježi od Ubejja ibn Ka'ba, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao u dugom hadisu: "...naređeno mi ponovo, po treći put, da učim na sedam dijalekata i (bilo mi je rečeno): '*Imaš pravo tražiti od Mene za svaki od odgovora koje sam ti dao šta želiš.*' Rekao sam: 'Moj Allahu! Oprosti mome ummetu, oprosti mome ummetu, a treću (molbu) odlažem za Dan kada će se sva stvorenja okrenuti meni,

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vrlina ashaba"

uključujući čak i Ibrahima (radi šefa'ata).'¹ Ovaj hadis nas uvjerava da Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ima viši status, jer će se svi okrenuti njemu na Sudnjem danu. To također ukazuje na to da je Poslanik Ibrahim, a. s., najvišeg stepena nakon Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pošto on nikoga drugoga nije spomenuo u hadisu osim njega.

Ibrahimove, a. s., vizije i vizije Allahovog Poslanika, s. a. v. s.

Kur'an kaže: "**I Mi pokazasmo Ibrahimu carstvo nebesa i Zemlje da bi čvrsto vjerovao.**" (El-En'ām, 75.)

Uzvišeni Allah je također kazao u vezi Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem: "**Hvaljen neka je Onaj koji je u jednom času noći preveo Svoga roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. — On, uistinu, sve čuje i sve vidi.**" (El-Isrā', 1.)

U mnogim hadisima se navode detalji vezani za sve vizije koje je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, imao za vrijeme Noćnog putovanja (Isra i Mi'radž), koje ćemo, ako Bog da, spomenuti kasnije.

Poređenje strpljenja Muhammeda, s. a. v. s., i strpljenja Ja'kuba, a. s.

Imam Ibn-Hamid pravi poređenje između iskušenja Ja'kuba, a. s., zbog gubitka sina Jusufa, a. s., njegove

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Namaz putnika"

strpljivosti i konstantnog traženja pomoći od Allaha putem dove i iskušenja Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, koja se ogledaju u gubljenju sina Ibrahima, njegove strpljivosti i prihvatanja Allahove volje i odluke sa zadovoljstvom kada je rekao: "Oči liju suze, a srce je žalosno, ali nećemo ništa reći osim onoga sa čim je zadovoljan naš Gospodar. O Ibrahime, zaista smo tužni zbog rastanka s tobom!"¹

Imam Ibn-Kesir dodaje: "Ja kažem: i više od toga. Tri kćerke Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Rukajja, Ummu-Kulsum i Zejneba umiru za vrijeme njegova života, kao i njegov amidža Hamza (Allahov Lav) koji je ubijen i iskasapljen (nakon ubistva) na dan Uhuda. Ali on je sve ove nesreće dočekao strpljivo i sa zadovoljstvom (jer su od Allaha)."

Znamenja koja su data Musau, a. s.

Najveličanstvenija znamenja koja su data Musau, a. s., jesu devet znamenja koja su spomenuta u suri *El-Isrā'*: "Mi smo Musau devet očevitih znamenja dali..." (*El-Isrā'*, 101.) Kao što smo naveli ranije, ova znamenja su: štap koji se pretvarao u zmiju, ruka koja bi, kada bi je stavio u džep i izvadio, sijala kao mjesecina, dova koju je uputio Uzvišenom Allahu protiv svog naroda i koja mu je uslišana, pa ih je pogodila Allahova kazna: poplava, skakavci, uši, žabe, krv, suša, nedostatak voća (i žitarica), (većina njih je spomenuta u suri *El-A'rāf*, 130.–133.). Znamenja koja su data Musau, a. s., bila su još

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Dženaze"

i razdvajanje mora na dva dijela čime je spašen Benu-Israil, spuštanje "mane" (vrste jela, nešto poput slatke žvakaće gume) i "selve" (vrsta ptice). Također, kada je Musa, a. s., tražio vodu za svoj narod, naređeno mu je da udari u stijenu svojim štapom, pa je poteklo 12 izvora. Tu su i druga znamenja kao što je kazivanje o kravi, koje je navedeno u suri *El-Bekare* (Krava).

Poređenje između štapa Musaa, a. s., i tesbiha kamena u rukama Allahovog Poslanika, s. a. v. s., i blagoslovljenih ljudi iz njegovog ummeta

Vezano za štap Musaa, a. s., imam Zemelkani kaže: "Kao što se štap Musaov pretvarao u živu zmiju, kamen (koji je čvrsta materija) je veličao Allaha (tesbih) u ruci Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem." Naveli smo ranije hadis kojega bilježi imam Bejheki od Ebu-Zerra, r. a., a u kojem je kazano da je kamenje veličalo Allaha u rukama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem: "Držao ih je na svome dlanu kada su počeli slaviti i veličati Uzvišenog Allaha, čak smo čuli njihovo jecanje (kao jecanje panja od palminog stabla). Kada ih je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je ponovo uzeo i stavio ih na dlan Ebu-Bekra, pa su oni počeli da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, čak smo čuli njihovo jecanje (kao jecanje panja od palminog stabla). Kada ih je spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je ponovo ih je uzeo

i stavio ih na Omerov dlan, pa su oni počeli da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, čak smo čuli njihov plač poput plača panja od palminog stabla, a kada ih je spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ih je stavio na Osmanov dlan, pa su oni počeli da veličaju i slave Uzvišenog Allaha, čak smo čuli njihov plač poput plača panja od palminog stabla, a kada ih je spustio, utišali su se. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je tada rekao: 'Ovo je hilafet (naslijeđe) poslanstva.'

Čvrsti predmeti razgovaraju sa njim

Naveli smo ranije u podnaslovu: "Mu'džize vezane za Zemlju" mnogo hadisa koji pružaju detalje o ovakvim slučajevima, kao što je hadis kojega bilježi imam Buhari od Ibn-Mes'uda, r. a., koji kaže da su čuli da hrana veliča Uzvišenog Allaha. Također je stijenje selamilo Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kako je zabilježeno kod imama Muslima od Džabira, r. a., koji kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Znam kamen koji me pozdravljao u Meki i prije nego mi je počela silaziti Objava. Mogu ga prepoznati čak i sada." Također smo naveli hadis o drvetu koje bi došlo kada bi ga Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pozvao i hadis o dva drveta koja su se spojila kada im je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, naredio, kako bilježi imam Muslim od Džabira, r. a., u dugom hadisu: "...Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je otišao do jednog drveta, povukao jednu njegovu granu i rekao: 'Slijedi me (tj. budi pod mojom kontrolom), uz

Allahovu dozvolu', pa ga je ono slijedilo kao što kamila slijedi jahača koji je vodi za povodac u njenom nosu. Kada je došao do drugoga drveta, povukao je jednu njegovu granu i rekao: 'Slijedi me, uz Allahovu dozvolu', i ono ga je slijedilo kao i prvo. Kada je došao na polovinu udaljenosti između ta dva drveta, rekao je: 'Spojite se uz Allahovu dozvolu', pa su se spojila..." (navedeno u poglavlju "Hrana se umnožavala u njegovoj ruci")

Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je pozvao grozd datula (na palminom drvetu), koji je došao skakućući, kako je zabilježio imam Bejkeki od Ibn-Abbasa, r. a., koji kaže: "Grozd datula je sišao na tlo sa palminog stabla i nastavio skakati sve dok nije došao u ruke Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Kada mu je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, naredio da se vrati, grozd se vratio na svoje mjesto na stablu. Čovjek je rekao: 'Svjedočim da si ti Allahov Poslanik', i prihvatio islam."

Naveli smo i hadis kojega bilježi imam Buhari od Džabira, r. a., kako je panj plakao zbog toga što mu je nedostajao Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem.

Poređenje između razgovora Musaa, a. s., i Noćnog putovanja Allahovog Poslanika, s. a. v. s., i viđenja njegova Gospodara

Imam Muslim bilježi od Ebu-Zerra koji kaže: "Pitao sam Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem: 'Da li si vidio svoga Gospodara?' (tokom Isra' i Mi'radža). Od-

govorio je: 'On je Svjetlo, kako sam Ga mogao vidjeti?'¹ Također, kada je Musa, a. s., razgovarao sa Svojim Gospodarom na Sinaju, pitao je da Ga vidi, ali mu to nije dozvoljeno.² Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je razgovarao sa Uzvišenim Allahom u noći Isra'a i vidio je svjetlo, kako je to zabilježeno u hadisu imama Muslima.

Imam Ibn-Hamid također bilježi ovaj događaj i dodaje: "Uzvišeni Allah je rekao Musau, a. s.: **"I Ja sam učinio da te svako voli i da rasteš pod okom Mojim."** (Tāhā, 39.)

A Muhammedu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Reci: 'Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti!' — a Allah prašta i samilostan je."** (Āli 'Imrān, 31.)

Uzvišeni Allah nam je kazao i o bijeloj, blještavoj ruci Musaa, a. s., kojom ga je pomogao u borbi protiv faraona: **"Uvuci svoju ruku u njedra svoja, pojaviće se bijela, a bez mane, i priberi se tako od straha! To su dva dokaza od Gospodara tvoga faraonu i glavešinama njegovim; oni su, zaista, narod raskalašeni."** (El-Kasas, 32.)

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vjerovanje"

² Ovaj događaj je spomenut u Kur'anu, kako Uzvišeni Allah kaže: **"I kad Nam Musa dođe u određeno vrijeme, i kada mu Gospodar njegov progovori, on reče: 'Gospodaru moj, ukaži mi se da Te vidim!' — 'Ne možeš Me vidjeti — reče —, 'ali pogledaj u ono brdo, pa ako ono ostane na svom mjestu, vidjećeš Me!' I kad se Gospodar njegov onom brdu otkri, On ga sa zemljom sravni, a Musa se onesviješćen strovali. Čim se osvijesti, reče: 'Hvaljen neka si! Kajem Ti se, ja sam vjernik prvi!' "** (El-A'rāf, 143.)

Uzvišeni Allah je dao Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, puno veličanstvenih znamenja, od kojih su: rascjepljivanje Mjeseca, kako je zabilježeno i u Kur'anu i u sunnetu. Imam Ibn-Hamid kaže, komentirajući sjaj Musaove, a. s., ruke da su ashabi opisali lice Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kada bi osjetio zadovoljstvo radi nečega, da sija kao pun mjesec. Imam Buhari bilježi od Ka'ba bin Malika koji kaže u dugom hadisu: "... Kada god bi Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bio sretan, njegovo lice se sijalo kao da je dio Mjeseca."¹

Naveli smo kod spominjanja vrlina ashaba kazivanje o dvojici ashaba, Usejdu bin Hudajru, r. a., i Abbadu bin Bišru, koji su otišli od kuće Muhammeda, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u veoma mračnoj noći i svaki od njih je imao štap u ruci. Štap jednoga od njih je osvijetljavao put ispred njih, a kada su se razdvojili i štap drugoga je počeo svijetliti. (zabilježeno kod imama Abdurrezzaka). Također smo naveli pod istim podnaslovom kazivanje o ashabu čiji su prsti osvijetljavali put ispred njega (kako bilježi imam Buhari u svojoj knjizi "Et-Tarih" (Historija).

Poređenje mu'džiza Allahovog Poslanika, s. a. v. s., sa mu'džizama Idrisa, a. s.

Imam Ebu-Nu'ajm, kao i mnogi mufesiri (tumači Kur'ana), smatraju da je Idris, a. s., bio jedan od poslanika koji su poslani Benu-Israilu. Genealozi smatraju da

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrline Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem"

je došao prije Nuha, a. s., u liniji koja ga veže za Adema, a. s., i oni misle da se na to odnosi ajet: **"I Mi smo ga na visoko mjesto digli."** (Merjem, 57.)

Ipak, našem Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je dat mnogo viši status nego ovaj, kako on sam navodi, i o njemu se s poštovanjem govori i na ovome i na drugom svijetu. Uzvišeni Allah kaže: **"I spomen na tebe visoko uzdigli!"** (El-Inširāh, 4.). Dobro je poznato da se njegovo ime spominje kod svakoga ezana, pet puta svakoga dana, na istočnom i zapadnom dijelu Zemlje, kada mu ezzin kaže: "Svjedočim da je samo Allah Bog i da je Muhammed Njegov poslanik", tako da će se njegovo ime zauvijek spominjati u ezanu skupa sa Allahovim imenom.

Viši status Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u odnosu na druge poslanike će se manifestovati i na Sudnjem danu, kada mu je Uzvišeni Allah obećao *Mekāmu-l-mahmūd* (Mjesto Zahvale i Veličanja). Imam Buhari bilježi od Enesa, r. a.: "Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je kazao: 'Vjernici će dugo čekati na Dan proživljenja, da počne obračun djela, pa će se zabrinuti. Stoga će reći: 'Zamolimo nekoga da se založi za nas kod Gospodara da nas skloni sa ovoga mjesta.' Otići će Ademu, a. s., i reći će mu: 'Ti si Adem, ti si otac ljudi. Allah te stvorio Svojom vlastitom Rukom, boravio si u Njegovu Džennetu, naredio je Svojim melekima da ti učine sedždu i naučio te imenima svih stvari. Hoćeš li se založiti za nas kod Gospodara, da nas skloni sa ovoga mjesta?' Adem će reći: 'Ja nisam podesan za to.' Zatim će spomenuti svoju grešku koju je počinio, tj. jedenje ploda sa drveta sa kojega mu je bilo zabranjeno da jede. Još će reći: 'Idite do Nuha, prvog poslanika ko-

jega je Allah poslao ljudima na Zemlji.' Ljudi će otići do Nuha koji će reći: 'Ja nisam podesan za to.' Zatim će spomenuti svoju grešku koju je počinio, tj. pitanje ili molba Allahu, a da nije znao da to ne treba pitati ili moliti. Reći će: 'Idite Ibrahimu, *Halilu-r-Rahmanu*.' Otići će do Ibrahima koji će reći: 'Ja nisam podesan za to.' Zatim će spomenuti tri riječi koje je rekao, a u kojima je bilo neistine, pa će im reći: 'Idite Musau kojem je Allah dao Tevrat, koji je sa Njim direktno razgovarao i koji Mu se približio radi razgovora.' Otići će kod Musaa koji će reći: 'Ja nisam podesan za to.' Zatim će spomenuti svoju grešku koju je počinio, tj. ubistvo čovjeka, pa će im reći: 'Idite Isau, Allahovom robu i Njegovu namjesniku, duši koja je kreirana Njegovom voljom i Njegovom Riječju.' Otići će Isau koji će reći: 'Ja nisam podesan za to. Bolje je da odete Muhammedu, robu Allahovom kojemu su oprošteni svi grijesi koje je počinio i koje bi mogao počiniti (u budućnosti).' Doći će do mene i ja ću pitati moga Gospodara da uđem kod Njega, pa će mi biti dozvoljeno. Kada Ga vidim, past ću na sedždu, a On će me ostaviti na sedždi koliko to On bude htio, a zatim će mi reći: '*Muhammede! Podigni glavu i govori, bit ćeš saslušan. Zauzimaj se, zauzimanje će ti biti prihvaćeno. Traži šta hoćeš, bit će ti dato.*' Podići ću glavu, zahvaliti se mom Gospodaru najljepšim riječima zahvale kojima će me On podučiti. Allah mi neće dozvoliti da se zauzimam za pojedine (vrste ljudi). Druge ću uzeti i uvesti u Džennet.' " Katade kaže: "Čuo sam Enesa da kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: 'Izaći ću i izvesti ih iz Džehennema, a potom ih uvesti u Džennet. Zatim ću se vratiti i pitati moga Gospodara da uđem kod Njega,

pa će mi biti dozvoljeno. Kada Ga vidim, past ću na sedždu, a On će me ostaviti na sedždi koliko to On bude htio, a zatim će mi reći: *'Muhammede! Podigni glavu i govori, bit ćeš saslušan. Zauzimaj se, zauzimanje će ti biti prihvaćeno. Traži šta hoćeš, bit će ti dato.'* Podići ću glavu, zahvaliti se mome Gospodaru najljepšim riječima zahvale kojima će me On podučiti. Allah mi neće dozvoliti da se zauzimam za pojedine (vrste ljudi). Druge ću uzeti i uvesti u Džennet.' " Katade dodaje: "Čuo sam Enesa da kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Izaći ću i izvesti ih iz Džehennema, a potom ih uvesti u Džennet. Zatim ću se vratiti po treći put i pitati moga Gospodara da uđem kod Njega, pa će mi biti dozvoljeno. Kada Ga vidim, past ću na sedždu, a On će me ostaviti na sedždi koliko to On bude htio, a zatim će mi reći: *'Muhammede! Podigni glavu i govori, bit ćeš saslušan. Zauzimaj se, zauzimanje će ti biti prihvaćeno. Traži šta hoćeš, bit će ti dato.'* Podići ću glavu, zahvaliti se mome Gospodaru najljepšim riječima zahvale kojima će me On podučiti. Allah mi neće dozvoliti da se zauzimam za pojedine (vrste ljudi). Druge ću uzeti i uvesti u Džennet." Katade dodaje: "Čuo sam Enesa da kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: 'Izaći ću i izvesti ih iz Džehennema, a zatim ih uvesti u Džennet. Niko neće ostati u Džehennemu osim onih koje će Kur'an zatvoriti (tj. onih za koje je odlučeno da vječno ostanu u njemu).'" Zatim je prenosilac pro- učio ajet: "... **Gospodar tvoj će ti na onom svijetu hvale dostojno mjesto darovati.**" (El-Isrā', 79.). Prenosilac do- daje: "Ovo je 'mjesto hvale dostojno' koje je Allah obe-

ćao Svome Poslaniku." (tj. mjesto šefa'adžije, zagovor- nika).¹

Kao što smo ranije naveli, svim ranijim poslanicima su data predskazanja o Poslanikovom, sallallāhu 'alej- hi ve sellem, dolasku. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alej- hi ve sellem, je predvodio sve poslanike u zajedničkom namazu tokom noći Isra'a (noćnog putovanja) o kojoj ćemo detaljnije govoriti kasnije. Njegova vjera, islam, ostat će sve do Sudnjega dana i nijedna druga vjera je neće moći dokinuti, niti je zamijeniti.

Poređenje mu'džiza Allahovog Poslanika, s. a. v. s., sa mu'džizama Davuda, a. s.

Uzvišeni Allah kaže:

"Ti otrpi ono što oni govore i sjeti se roba Našeg Da- vuda, čvrstog u vjeri, koji se uvijek Allahu obraćao. Mi smo brda potčinili da zajedno s njim hvale Allaha prije nego što Sunce zađe i poslije pošto grane, a i ptice okupljene — svi su oni zbog njegova hvaljenja hvalu ponavljali." (Sād, 17.–19.)

"Mi smo Davudu Našu milost ukazali — 'O brda, po- navljajte zajedno s njim hvalu, i vi ptice!' — i učinili da mu mekano gvožđe bude. 'Pravi široke pancire i čes- tito ih pleti!' — i činite dobro, jer Ja vidim šta radite vi." (Sebe', 10.–11.)

Allah Svemoćni je učinio da ptice i planine hvale i za- hvaljuju Allahu sa njim. On nikada nije ništa jeo osim onoga što je zaradio vlastitim rukama. Naš Poslanik, sal-

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Tevhid"

lallāhu 'alejhi ve sellem, je učio Kur'an veoma lijepim glasom. Džubejr ibn Mut'am kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, učio suru *Et-Tīn* na akšam namazu i da u svom životu nije čuo ljepši glas.

Kako su ptice i čvrste planine izgovarale tesbih sa Poslanikom Davudom, a. s., tako su ashabi čuli da tesbih čini kamenje na dlanu Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kako smo rekli ranije. Imam Buhari bilježi od Ibn-Mes'uda, r. a., da je čuo tesbih koji je činila hrana u rukama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, tj. dok ju je jeo. Također smo ranije govorili o pečenoj ovci koja je bila otrovana, a koja ga je obavijestila da je otrovana (u poglavlju o mu'džizama koje se odnose na životinje). Nema diskusije da je tesbih malog, čvrstog kamenja, koje u sebi nema rupa, mnogo čudnije od toga da to čine planine, koje imaju mnogo rupa i pećina i iz kojih odjekuju jaki zvukovi.

Znamo da je Poslanik Davud, a. s., jeo ono što je za radio svojim spostvenim rukama, što je, inače, bila i praksa Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem. Čuvao je ovce za ljude iz Meke, pa je imao običaj reći da su svi poslanici bili pastiri. Išao je, također, u Siriju radi trgovine Hatidže, r. a.

Uzvišeni Allah kaže o Davudu, a. s.: **"...i dali mu vjerovjesništvo i sposobnost da rasuđuje."** (Sād, 20.) Sposobnost za rasuđivanje koja je data Allahovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, bila je savršenija od sposobnosti koja je data ranijim poslanicima. Pored toga, njegov šerijat je savršeniji od ijednog ranijeg šerijata, a ujedno je i posljednji. Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alej-

hi ve sellem, kazao: "Poslan sam sa jezgrovitim govorom, koji ima najšira značenja i potpomognut sam sa strahom (da me se neprijatelj plaši). Dok sam spavao, doneseni su ključevi (svih) zemaljskih riznica i stavljeni u moje ruke."¹

Poređenje mu'džiza Allahovog Poslanika, s. a. v. s., sa mu'džizama Sulejmana, a. s.

Uzvišeni Allah kaže u Kur'anu:

"I Mi smo dali da mu služe: vjetar — koji je prema zapovijedi njegovoj blago puhao onamo kuda je on htio — i šejtani, sve graditelji i gnjurci, i drugi u bukagije okovani. 'Ovo je Naš dar, pa ti oslobodi ili zadrži, nećeš zbog toga odgovarati!' On je, doista, blizak Nama i čeka ga krasno prebivalište." (Sād, 36.-40.)

"A Sulejmanu vjetar jaki poslušnim učinismo — po zapovijedi njegovoj je puhao prema zemlji koju smo blagoslovili; a Mi sve dobro znamo; i šejtane neke da zbog njega rone, a radili su i poslove druge, i nad njim smo Mi bdjeli." (El-Enbijā', 81.-82.)

"A Sulejmanu — vjetar, ujutro je prevaljivao rastojanje od mjesec dana, a naveče rastojanje od mjesec dana; i učinili smo da mu iz izvora rastopljen bakar teče i da džinnovi, voljom njegova Gospodara, pred njim rade; a kad bi neki od njih otkazao poslušnost naređenju Našem, učinili bismo da ognjenu patnju osjeti. Oni su mu izrađivali što god je htio; hramove i spomenike, i zdjele kao čatrnje, i kotlove nepokretne.

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Džihad"

"Trudite se i budite zahvalni, o čeljadi Davudova!" — A malo je zahvalnih među robovima Mojim." (Sebe', 12.–13.)

Istina je da je Allah Svemoćni podredio Sulejmanu, a. s., vjetar, ali Kur'an spominje u suri *El-Ahzāb* (Saveznici) da je Uzvišeni Allah poklonio Svome Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, pobjedu nad njegovim neprijateljima putem vjetra, koji je poslao protiv njih. Uzvišeni Allah kaže u Kur'anu: **"O vjernici, sjetite se Allahove milosti prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, a i vojske koje vi niste vidjeli — a Allah dobro vidi šta vi radite."** (El-Ahzāb, 9.)

Imam Muslim bilježi od Ibn-Abbasa, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Data mi je pobjeda sa Es-Sabaom (istočni vjetar, kojim je prestravljen neprijatelj), a narod Ad je uništen sa Ed-Deburom (zapadni vjetar)." Imam Buhari bilježi od Džabira bin Abdullaha, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao (u dužem hadisu): "Dato mi je pet stvari koje nisu date nikom prije mene: Allah mi daje pobjedu putem straha (zastrašujući moje neprijatelje) na razdaljini od mjesec dana putovanja..."

Druga mu'džiza koja je data Sulejmanu, a. s., jeste vlast nad šejtanima i džinima da rade ono što im on naredi, kako je navedeno u prethodnim ajetima. Uzvišeni Allah je poslao meleke da se bore sa Allahovim Poslanikom, sallallāhu 'alejhi ve sellem, u mnogim prilikama, kao što je na dan Uhuda, dan Bedra, El-Ahzaba i na dan Hunejna. Imam Buhari bilježi od Ebu-Hurejre, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao: "Jedan od snažnih među džinima mi je došao iznenada

jučer da mi pokvari namaz. Allah je dao da ga savladam i uhvatim. Imao sam namjeru da ga svežem za jedan od džamijskih stubova kako biste ga mogli vidjeti, a onda sam se sjetio dove moga brata Sulejmana: **'Gospodaru moj', — rekao je — 'oprosti mi i daruj mi vlast kakvu niko, osim mene, neće imati! Ti uistinu, bogato daruješ!'** (Sād, 35.), pa sam ga pustio, prokletenog."¹

Allah je poslao grupu džina da slušaju Kur'an, kako stoji u suri *El-Ahkāf*, jer su oni, ustvari, vjerovali u njegovu, sallallāhu 'alejhi ve sellem, Poruku. Odmah su se vratili među svoj narod da ga opomenu i pozovu da prihvati islam, jer je Allahov Poslanik poslan i ljudima i džinima. Uzvišeni Allah kaže: **"Kada ti poslasmo nekoliko džinnova da Kur'an slušaju, kada dođoše da ga čuju, oni rekoše: 'Pst!' A kad se završi, vratiše se narodu svome da opominju."** (El-Ahkāf, 29.)

Poređenje mu'džiza Allahovog Poslanika, s. a. v. s., sa mu'džizama Isaa, a. s.

Kur'an nam govori u mnogim surama o mu'džizama koje je Uzvišeni Allah darovao Isau, a. s., uključujući i sljedeći ajet: **"...i poslati kao poslanika sinovima Isra- ilovim: 'Donosim vam dokaz od Gospodara vašeg: napraviću vam od ilovače nešto poput ptice i puhnuću u nju, i biće, voljom Allahovom, prava ptica. I iscjelicu slijepa od rođenja, i gubava, i oživljavaću mrtve, voljom Allahovom, i kazivaću vam šta jedete i šta u do-**

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vjerovjesnici"

movima gomilate; to će, uistinu, biti dokaz za vas, ako pravi vjernici budete.” (Āli ‘Imrān, 49.)

Naveli smo ranije u ovoj knjizi mnoge predaje koje kažu da je Allahovog Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, pozdravljalo čvrsto stijenje, kako je panj od stabla palme plakao kada je Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, počeo koristiti minber, umjesto njega. Također smo naveli hadis o otrovanoj ovci, koja je obavijestila Allahovog Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, da su je židovi zatrovali sa namjerom da ga ubiju. Ako je oživljavanje umrle osobe (Allahovom voljom) veliko znamenje, onda je davanje života čvrstoj stijeni još veći čanstveniji. Na dan Uhuda, kako bilježi Ibn-Hišam (koji je napisao biografiju Allahovog Poslanika, sallallāhu ‘alejhi ve sellem), Katade, r. a., (jedan od ashaba) je bio pogođen u oko koje je, nakon udarca, palo na njegov obraz. Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, ga je uzeo u ruku i vratio na njegovo mjesto. Allahovom voljom oko je ozdravilo i Katade je mogao da na njega gleda kao i ranije.

Kazivanje o slijepom čovjeku koji je ponovo dobio svoj vid nakon dove Allahovog Poslanika, s. a. v. s.

Imam Bejheki bilježi od Osmana ibn Hunejfa da je kazao: "Došao je Allahovom Poslaniku, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, slijep čovjek i žalio mu se da je izgubio vid. Čovjek je rekao Poslaniku, sallallāhu ‘alejhi ve sellem: 'Allahov Poslaniče! Nemam nikoga ko bi me vodio (po-

što sam slijep čovjek), pa mi je postalo jako teško da bilo kuda idem.' Allahov Poslanik, sallallāhu ‘alejhi ve sellem, mu je rekao: 'Idi i uzmi abdest, klanjaj dva rek'ata i reci: 'Moj Allahu! Molim Te i obraćam ti se dostojanstvom Tvoga poslanika Muhammeda, Poslanika milosti. Muhammede! Obraćam se mome Gospodaru, tvojim dostojanstvom i tvojom čašću da mi vrati moj vid. Moj Allahu! Molim za njegov šefa'at za mene!' " Osman kaže: "Tako mi Allaha, nismo se pomakli sa svojih mjesta, a nismo tamo dugo ostali, a čovjek se već vratio među nas kao da nikada nije bolovao ni od jedne bolesti."

Noćno putovanje (Isra' i Mi'radž)

Noćno putovanje predstavlja čudesno putovanje Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, iz Meke u Mesdžidu-l-Aksa u Jerusalemu i njegovo uzdizanje na nebo. Uzvišeni Allah kaže u Kur'anu: **"Hvaljen neka je Onaj koji je u jednom času noći preveo Svoga roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. — On, uistinu, sve čuje i sve vidi."** (El-Isrā', 1.)

Imam Buhari bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., koji prenosi od Malika ibn Sa'sa'a, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, opisujući svoje Noćno putovanje, kazao: "Dok sam ležao u Hatimu," ili je možda rekao: "u Hidžru, iznenada mi dođe neko nepoznat i rasječe i raspori me odavde dovde", pokazujući na svoja prsa, "i izvadi mi srce. Zatim je donesena jedna zlatna posuda puna imana u kojoj je oprano moje srce, napunjeno (vjerovanjem) i ponovo vraćeno (na svoje mjesto). Potom mi je dovedena bijela životinja manja od mazge, a veća od magarca." Džarud (koji je sjedio pored njega) upita: "Da li je to bio Burak, o Ebu-Hamza?" Enes od-

'Šta te rasplakalo?' Musa odgovori: 'Plačem jer će sljedbenici dječaka koji je poslan poslije mene ući u Džennet u većem broju nego moji sljedbenici', odgovori on. I on (Džibril) se nastavi penjati sa mnom do sedmoga neba. Kada zatraži da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori on. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi otvoreno. Kada sam ušao (iznad sedmog neba), ugledao sam Ibrahima! (Džibril) reče: 'Ovo je tvoj (pra)otac Ibrahim. Nazovi mu selam!' Ja sam mu nazvao selam na koji mi je on odgovorio i rekao: 'Dobro došao, dobri sine i dobri vjerovjesniče!' Zatim mi je pokazan Sidretu-l-Munteha (Lotosovo drvo na krajnjim granicama). Tamo su bile četiri rijeke, dvije skrivene i dvije vidljive, pa sam upitao: 'Kakve su ovo dvije vrste rijeka, o Džibrile?' 'Dvije skrivene su dvije dženetske rijeke, a dvije vidljive su Nil i Eufrat', odgovori on. Potom mi bi pokazan El-Bejtu-Ma'mur (Kuća života/ibadeta). Onda mi donesoše posudu napunjenu vinom, drugu napunjenu mlijekom i treću napunjenu medom. Ja uzeh mlijeko, na šta (Džibril) reče: 'Ovo je vjera islam u kojoj ste ti i tvoj ummet.' Zatim mi je propisan namaz, i to pedeset namaza na dan. Međutim, kada sam se vratio i prošao pored Musaa, on me upitao: 'Šta ti je zapovijedeno?' 'Zapovijedeno mi je pedeset namaza svakog dana', odgovorio sam. (Musa) reče: 'Tvoj ummet neće moći izdržati pedeset namaza na dan. Tako mi Allaha, ja sam već imao iskustvo sa ljudima prije tebe i pokušao sam najbolje što sam mogao sa Izraelićanima. Zato, vrati se Gospodaru svome i zamoli olakšicu za svoj

ummet.' I ja se vratih, pa mi On olakša za deset. Međutim, kada sam se vratio Musau, on reče kao i ranije. I ja se ponovo vratih, pa mi On olakša za deset. Potom se vratih Musau, pa on reče kao i ranije. I ja se vratih, pa mi On olakša za deset. Zatim se vratih Musau, a on reče kao i ranije. Potom se vratih, pa mi On olakša za deset, tako da mi osta naređeno deset namaza svaki dan. Zatim se vratih Musau, a on ponovi isti savjet. Tada se vratih i bi mi zapovijedeno pet namaza svakog dana. Kada se vratih Musau, a on upita: 'Šta ti je zapovijedeno?' 'Zapovijedeno mi je pet namaza svakog dana', odgovorih. On reče: 'Zaista, tvoj ummet neće moći izvršavati pet namaza svakog dana. Ja sam imao iskustvo sa ljudima prije tebe i pokušao sam najbolje što sam mogao sa Izraelićanima. Stoga, vrati se Gospodaru svome i zamoli olakšicu za svoj ummet.' 'Tražio sam od Gospodara svoga sve dok se nisam zastidio i zato sam zadovoljan i pokoravam se Allahovoj naredbi', rekoh. Kada sam odlazio, glasnik povika: 'Smanjio sam obavezu i olakšao Mojim robovima.'"¹

Hadis o Isra'u i Mi'radžu prenosi više od 20 ashaba Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, i zabilježen je u svim hadiskim zbirkama.

Namaz Allahovog Poslanika, s. a. v. s., u Mesdžidu-l-Aksa' prije uzdizanja na nebo

Imam Muslim bilježi od Enesa ibn Malika, r. a., koji kaže da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, kazao:

¹ Zabilježeno kod imama Buharije u poglavlju "Vrlina ashaba"

"Stavljen sam na Buraka, a to je životinja bijela i duga, veća od magarca, a manja od mule, čiji se korak pružao dokle je dostizao njegov pogled. Jašući stigao sam u Bejtu-l-Makdis (El-Aksa) u Jerusalemu. Vezao sam ga na mjestu koje koriste poslanici. Ušao sam u džamiju i klanjao dva rek'ata. Izašao sam van, a Džibril mi je donio posudu vina i posudu mlijeka. Izabrao sam mlijeko, pa mi je Džibril rekao: 'Izabrao si *fitru* (ono što je prirodno).'"¹

Ibn-Hišam bilježi u svojoj *Siri* (Biografiji Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem) da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, narednog jutra, nakon što se vratio u Meku, rekao Kurejšijama o ovom događaju. Većina njih je rekla: "Tako mi Allaha, ovo je čista glupost. Karavani treba mjesec da ode do Sirije i još jedan da se otuda vrati, a da je Muhammed mogao otići i vratiti se za jednu noć!?" Neki su pitali Ebu-Bekra, r. a.: "Šta misliš o svome prijatelju, Ebu-Bekre? On tvrdi da je otišao do El-Aksaa prošle noći, klanjao u njoj i vratio se u Meku." On je odgovorio da oni lažu na Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ali su oni tvdili da govore istinu i da on (Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem) govori da je bio u toj džamiji i da ljudima priča o tome. Ebu-Bekr je rekao: "Tako mi Allaha, ako on tako govori, onda je to istina. I šta tu imai čudno? Tako mi Allaha, on mi kazuje da mu sa neba na zemlju dolazi Objava od Allaha u jednom času dana ili noći i ja mu to vjerujem, a to je čudnije od onoga čemu se vi čudite!" Zatim je otišao Allahovom Poslaniku, sallallāhu

¹ Zabilježeno kod imama Muslima u poglavlju "Vjerovanje"

'alejhi ve sellem, i doznao da su ove priče istinite. Ebu-Bekr je rekao: "Allahov Poslaniče, da li si ti kazivao ljudima da si bio u Mesdžidu-l-Aksau prošle noći?" Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, mu odgovori potvrdno, pa Ebu-Bekr reče: "Allahov Poslaniče, opiši mi ga (Mesdžidu-l-Aksa) pošto sam ja bio tamo." Allahov Poslanik kaže: "Podignut mi je (Mesdžidu-l-Aksa) tako da sam ga mogao vidjeti." On, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ga je opisivao, a Ebu-Bekr govorio: "Ovo je istina, svjedočim da si ti Allahov Poslanik", sve dok nije završio sa opisivanjem. Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, na kraju reče: "A ti si, Ebu-Bekre, Es-Siddik (Istinoljubivi)." Od tada je prozvan *Es-Siddik*.

Nema čudesnije mu'džize od Noćnog putovanja Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, posmatrajući sve aspekta ovoga putovanja koje se desilo tokom jedne noći. Činjenica da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, uznesen do sedmog neba je samo po sebi mu'džiza. Još čudesnijim ga čini to što je sreo i druge poslanike, koji su slati prije njega i koji su pomrli, ali su razgovarali sa njim kao da su već znali da će on, sallallāhu 'alejhi ve sellem, biti poslan nakon njih. Islamska ulema naglašava da je to bilo za jednu noć, da je namaz (koji je najvažniji dnevni obred kod muslimana) naređen muslimanima, tj. bio je naređen direktno od Uzvišenog Allaha Njegovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, a ne preko Džibrila. Ovo ukazuje na izuzetnu vrijednost namaza u islamu. Jedan od savremenih biografa *Sire* Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, komentirajući da je Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, vidio Nil i Eufrat u Džennetu, kaže:

"Allahov Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao da je vidio dvije znane rijeke, Nil i Eufrat, i dvije neznane. Dvije poznate rijeke, Nil i Eufrat, simboliziraju da će se islam udomaćiti u plodnim dolinama tih dviju rijeka i da će stanovnici njihovih tokova biti nosioci islama i prenositi ga s generacije na generaciju. Pod ovim se nije mislilo da ove dvije rijeke izvire u Džennetu."¹

Na kraju, molimo Uzvišenog Allaha da Svojom milošću obaspe imama Ibn-Kesira, autora ove knjige, koji je uložio ogroman trud da sakupi većinu onoga što je napisano o mu'džizama Allahovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi ve sellem, (iz različitih autentičnih izvora). Molimo Uzvišenog Allaha da prihvati naš ponizan i skroman trud u izdavanju ove knjige, te da nas uputi na pravi put kako bismo se mogli pridružiti našem Poslaniku, sallallāhu 'alejhi ve sellem, ako Bog da, u Džennetu. Amin!

¹ Safi-ur-Rahman, El Mubarekfuri, „Er-Rahiqul Mahtum“ (Zapečaćeni džennetski napitak), (Riyad, Saudi Arabia, Dar-us-Selam Publications, 1st ed. 1416.H-1996.), 149.-150.

Sadržaj

Uvod	5
Život Allahovog Poslanika, s. a. v. s., je	
veličanstvena mu'džiza	6
Definicija mu'džize	7
Vrste mu'džiza	7
Moralne mu'džize	9
Osjetilni dokazi poslanstva	33
Dokaz kroz raspolučenje Mjeseca	33
Dova za kišu	35
Mu'džize vezane za Zemlju	38
Mu'džize vezane za životinje	66
Mu'džize vezane za ashabe Allahovog	
Poslanika, s. a. v. s.	73
Mu'džize koje se odnose na liječenje bolesti . .	78
Dova Allahovog Poslanika, s. a. v. s., bivala	
je uslišana	82
Allahovog Poslanika, s. a. v. s., su pitali o gajb-	
stvarima, a njegov odgovor je bio u skladu	
sa onim što je bilo objavljeno i u ranijim	
Knjigama datim prijašnjim poslanicima .	94

Ranije objave donose radosne vijesti o Poslaniku	101
Neke od vijesti o Muhammedu, s. a. v. s., koje su spomenute u ranijim objavama	106
Kazivanja o sadašnjim događajima	115
Kazivanja o budućim događajima	125
Upoređivanje mu'džiza	143
Ebu-Nu'ajmova komparacija mu'džiza Mu- hammeda, s. a. v. s., i mu'džiza ranijih poslanika	145
Noćno putovanje (Isra' i Mi'radž)	173

govori potvrdno. Poslanik, sallallāhu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Njegov korak se pružao dokle je dostizao njegov pogled. Bijah stavljen na nju. I Džibril krenu sa mnom dok ne stigismo do najnižega (najbližega) neba, gdje je zatražio da (nam) se otvori. 'Ko je to?', bio je upitan. 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?' 'Muhammed', reče on. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi nam otvoreno. Kada sam ušao na prvo nebo, ugledao sam tu Adema. 'Ovo je tvoj (pra)otac Adem. Nazovi mu selam!', rekao je (Džibril) i ja sam mu nazvao selam, na koji je on odgovorio i rekao: 'Dobro došao, dobri sine i dobri vjerovjesniče!' I (Džibril) se nastavi penjati sa mnom dok ne stigismo do drugoga neba. Kada zatraži da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi nam otvoreno. Kada sam ušao na drugo nebo, ugledao sam Jahjaa i Isaa, a oni su tetiće (po majci). (Džibril) reče: 'Ovo su Jahja i Isa, nazovi im selam!' i ja sam im nazvao selam, na koji oni uzvratise i rekoše: 'Dobro došao, dobri brate i dobri vjerovjesniče!' I on se nastavi penjati sa mnom do trećega neba. Kada zatraži da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori on. 'Da li je Muhammed poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi otvoreno. Kada sam ušao na treće nebo, ugledao sam Jusufa! (Džibril) reče: 'Ovo je Jusuf. Nazovi mu selam!'

Ja sam mu nazvao selam, na koji je on uzvratio i rekao: 'Dobro došao, dobri brate i dobri vjerovjesniče!' I on se nastavi penjati sa mnom do četvrtoga neba. Kada je zatražio da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori on. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi pitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi otvoreno. Kada sam ušao na četvrto nebo, ugledao sam Idrisa! (Džibril) reče: 'Ovo je Idris. Nazovi mu selam!' Nazvao sam selam na koji je on uzvratio i rekao: 'Dobro došao, dobri brate i dobri vjerovjesniče!' I on se nastavi penjati sa mnom do petoga neba. Kada zatraži da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori on. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi otvoreno. Kada sam ušao na peto nebo, ugledao sam Haruna! (Džibril) reče: 'Ovo je Harun. Nazovi mu selam!' Ja sam mu nazvao selam na koji je on uzvratio i rekao: 'Dobro došao, dobri brate i dobri vjerovjesniče!' I on se nastavi penjati sa mnom do šestog neba. Kada zatraži da se otvori, bi rečeno: 'Ko je to?' 'Džibril', odgovori on. 'A ko je s tobom?', bi upitan. 'Muhammed', odgovori on. 'Da li je Muhammed već poslan?', bi upitan. 'Da', odgovori on. Tada bi kazano: 'Neka je dobro došao! Divna li dolaska!' I bi otvoreno. Kada sam ušao na šesto nebo, ugledao sam Musaa! (Džibril) reče: 'Ovo je Musa. Nazovi mu selam!' Ja sam mu nazvao selam na koji je on uzvratio i rekao: 'Dobro došao, dobri brate i dobri vjerovjesniče!' Kada ga napustih, on zaplaka, pa bi upitan: